

Glasbena matica ob 100. jubileju s kulturnim maratonom

Palčič s svojimi Prehajanji v Čedadu in Gorici

4

V Gorici na ogled Nenapisana pisma Deziderija Švare

11

Škofjeloški direktorji med goriškimi Slovenci navezovali poslovne stike

9 777124 666007

Primorski dnevnik

NEDELJA, 21. NOVEMBRA 2010

št. 276 (19.983) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zavrž nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 tiskani "Slovenija" pod Vojskom pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in aboniranost postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Če so cilji isti, bomo združili moči?

DANJEL RADETIĆ

Če so cilji isti, zakaj ne bi včasih združili moči, da bi jih dosegeli? Zakaj ne bi sedli za mizo in brez družbeno-političnih špekulacij razmislili, kako s skupnimi močmi doseči čim bolj ambiciozne cilje. Omenjene dileme zadevajo vse sfere manjšinske organiziranosti, v Gorici pa so izhodišče za jutrišnje srečanje o glasbenem šolstvu, s katerim želijo načeti novo poglavje v odnosih med goriškima glasbenima ustanovama, Glasbeno matico in Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel. O njuni prisotnosti v goriškem prostoru bodo spregovorili profesorji, starši in uporabniki, beseda bo tekla o konkurenčnosti in komplementarnosti, o finančnih aspektih in kako-vosti učne ponudbe.

Potem ko so se pred nekaj dnevi srečali predstavniki Kulturnega centra Lojze Bratuž in goriškega Kulturnega doma, je jutrišnja okrogla miza nova priložnost za razpravo o vlogi, ki jo hočejo imeti slovenske organizacije v mestu. Skupni cilj kulturnikov je »preboj v osrednje mestno gledališče Verdi. Kaj pa o tem menijo glasbeniki? Kakšen naj bo doprinos Glasbene matice in SCVG Emil Komel v kulturnemu življenu goriških Slovencev? Kako naj bosta glasbeni ustanovi čim bolj uspešni in privlačni? Kako naj njune pobude odmevajo tudi izven slovenskega okolja in prispevajo k dvigu ugleda slovenske narodne skupnosti? Vprašanja bi si lahko sledila kot po tekočem traku, seveda pa za kakovostno rast naše organiziranosti potrebujemo predvsem odgovore. Zanje naj poskrbijo predstavniki obeh glasbenih šol; skupaj, seveda.

AFGANISTAN - Na vrhu zveze Nato v Lizboni sprejeta prehodna strategija

Umik mednarodnih sil do konca leta 2014

Postopen prenos odgovornosti za varnost na domače sile

LIZBONA - Tudi srečanje Frattini-Žbogar

Pahor zadovoljen z italijanskimi prispevki slovenski manjšini

LIZBONA - Predsednik slovenske vlade Borut Pahor (na arhivskem posnetku s Silvijem Berlusconijem) je ob robu vrha zveze Nato v Lizboni včeraj izrazil zadovoljstvo, da »bo italijanski proračun 2011 v celoti upošteval finančne potrebe slovenske manjšine v Italiji«. Pahor je potrdil, da tudi nedavno sprejeti rebalans slovenskega proračuna ne bo finančno prizadel italijanske narodne skupnosti v Sloveniji. »Dogovor je dosežen,« je poudaril Pahor, a previdno dodal, da ga mora na italijanski strani po zeleni luči poslanske zbornice potrditi še senat, kar naj bi se zgodilo v prihodnjih dneh. Šele nato bo mogoče vedeti, da je problem res rešen, je poudaril predsednik slovenske vlade.

O problematiki slovenske manjšine v Italiji je slovenski zunanj minister Samuel Žbogar govoril z italijanskim kolegom Francom Frattinijem. Kot je pojasnil vodja slovenske diplomacije, sta govorila tudi o vzpostavljanju koordinacijskega odbora za manjšino pri italijanski vladi.

Ministra sta po Žbogarjevih besedah - kot poroča Slovenska tiskovna agencija - govorila še o srečanju koordinacijskega odbora ministrov obeh vlad, predvidenega za 15. december v Rimu, na katerem bosta strani pogledali, kaj se je v odnosih med državama zgodilo od zadnjega srečanja do danes.

LIZBONA - Voditelji držav članic zvezništva Nato so včeraj v portugalski prestolnici odobrili prehodno strategijo za umik mednarodnih sil iz Afganistana. Načrt prehoda odgovornosti za varnost države na afganistske sile bo stekel v začetku prihodnjega leta, za cilj pa ima popoln umik Natovih sil do konca leta 2014. Zasedanja v Lizboni sta se udeležila tudi afganistiški predsednik Hamid Karzai in generalni sekretar ZN Ban Ki Moon. »Sprožili smo proces, v skladu s katerim bodo Afganistanec spet postal gospodarji v svoji hiši,« je odločitev naznani generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen.

Na 14. strani

Povezanost manjšinskih jezikov in gospodarstva

Na 3. strani

V Boljuncu okrogla miza o narodnih nošah

Na 6. strani

V Trstu razstava bosanskih preprog

Na 7. strani

V Gorici sporazum za zaščito mladoletnikov

Na 10. strani

Goriška cesta največji rezultat Osima

12. stran

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cesta TS, ul. Travnik, 10 Tel. 040/8990110 semenarna - 040/8990100 rezervni deli

MOTORNE ŽAGE JONSERED od 220 €

CEPILCI od 250 €

SEMENARNA - TOPLA GREDA

INOX POSODA ZA OLJE od 41 €

TORKLA extra deviško oljčno olje

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

BUKOVA DRVA ZA KURJAVO PO UGODNI CENI

- Ekstra-deviško olivno olje
- Sadike in cvetje
- Vse za kmetijstvo in enologijo
- Mreža za pobiranje oljk

KOMPOSTER
Za iztrevitev organskih odpadkov

Ob nakupu novih motornih žag Jonsered in Alpina odvzem starih za odpad

SLIKE SO LE SIMBOLNE

Preveri zapadlost tehničnega pregleda tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

CENTRO REVISIONI ROIANO

TEHNIČNI PREGLEDI ZA
osebna vozila, tovorna vozila do 3,5t, motorna kolesa, kolesa z motorjem, trikolesnike in štirkolesnike.

UL. SOLITRO, 1/2
PON-PET 8.00 - 17.00

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem, tik ob večnadstropnemu parkirišču

MARINIGH
confezioni

GANT
G.N.H.

CANADIENS

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

SOVODNJE OB SOČI
KRMIN – RONKE
GRADIŠČE OB SOČI
ČENTA – FAGAGNA
SAN GIOVANNI AL NAT.
...nov način nakupovanja!

MAXI Discount

OB NEDELJAH VEDNO ODPRTO
9.00 – 13.00

SOVODNJE OB SOČI
KRMIN – RONKE
GRADIŠČE OB SOČI
ČENTA – FAGAGNA
SAN GIOVANNI AL NAT.

ČEDAD - Odprta razstava Kalvdija Palčiča na pobudo SKGZ in društva Ivan Trinko

Stvaritve, ki nas približujejo človeku in njegovim mitom

Zaključno razstavo iz niza Prehajanja bodo odprli jutri v goriškem Kulturnem domu

ČEDAD - Po poletni veliki tržaški razstavi se je slikar Klavdij Palčič ob letošnjem življenjskem jubileju včeraj predstavljal tudi v Čedadu. Tudi tokrat na pobudo Slovenske kulturne gospodarske zveze in v sodelovanju s Kulturnim društvom Ivan Trinko. Za razstavo je bilo izbrano čudovito okolje nekdane cerkve Marije bičanah (La Madonna dei battuti) tik pred znamenitim Hudičevim mostom. Gre za prostor, kjer umetniška dela zablestijo v posebno sugestivni luči in prav tako so včeraj na obiskovalce delovali Palčičeve stvaritve iz niza Prehajanja.

Slikarja je v imenu Kulturnega društva Ivan Trinko najprej predstavila Lucia Trusnach, rekoč, da je društvu v čast prirediti razstavo umetnika, ki je bli vrsto let tudi angažiran družbeno kulturni delavec in voditelj med Slovenci v Italiji. Zadovoljstvo je v imenu čedajske občinske uprave izreklo odbornik Mario Strazzolini, ki je prinesel tudi pozdrav čedajskemu parlamentarca Carla Monai. Predsednica SKGZ za videmsko pokrajino Luigia Negro pa je v svojem pozdravu še zlasti izpostavila dejstvo, da gre pri Palčiču za človeka, ki je pretežni del svojega življenja angažirano posvetil kulturni in umetnosti. SKGZ je z veseljem priredila njegovo razstavo tudi v videnski pokrajini, saj sta prav kultura in umetnost najučinkovitejši sredstvi dialoga, sožitja in komunikacije med ljudmi. O razstavi je kot eden od sponzorjev laskave besede izrekel tudi predsednik Čedajske banke Lorenzo Pelizzo.

Daljši in poglobljen predstavitveni nagovor je imela uveljavljena beneška umetnica Luisa Tomasetig, ki je med drugim povedala: »Dela Klavdija Palčiča oddajajo toplino, ki prevzema. So viden dokaz, da velja ustvarjati. To so dela, ki jih fotografija in video ne moreta prikazati, ker jih je treba gledati v vseh plasteh materije, v dinamiki znaka, ki je ostal živ skozi čas, v moči rdeče barve, v nakazovanju teles in

Uradni posnetek s petkovega odprtja raztave Palčičevih del v Čedadu

likov, ki niso posnemanje resnice ampak simbol človeka in sestavni del umetnine.

Lepo si je vzeti čas za umetniško delo. Pravi čas gledanja nam omogoča da vidimo dlje in da, na primer, opazimo kako kompozicije iz slike kažejo na nekaj kar se nadaljuje zunanj, izven platna, in je sad razmišljanja in vrednot, ki jih nekateri umetniki znajo začutiti in posredovati skozi svoje delo.

Slike označujejo ostra in surova lepot, ki postane presenetljivo nežna, arhaična in ganljiva v kipih, ter nas približa človeku in njegovim mitom. Mit se ni zaključil v preteklosti, ampak nas tigo spreminja skozi življenje.

Ob avtorju kot je Palčič bi se bilo treba vprašati kolikšno težo ima misel,

podlaga njegovih del. Misel, kjer se oziroma nase kot človeka, kot osebe v stiku z drugimi, torej v družbi in v svetu.

Biti človek pomeni hraniti o tem zavest, čeprav to zahteva čas, je naporno inboleče - ali pa sploh ne.

Biti človeški do dna pomeni pogumno gojiti svojo misel in jo izraziti navzven, pomeni razmišljati zavestno v svetu, kjer vladata neodgovornost in konformizem. Biti človeški pomeni prevzeti nase odgovornost do razmišljanja.

Rada si predstavljam, da kdor stoji pred temi deli in začuti njihovo izrazno moč, se tudi vpraša o svojem bivanju in se, po zgledu velikega umetnika, tudi sam navadi izreči: »jaz sem«, »jaz mislim«, »jaz čutim« ne-

kaj kar je res moje in ne le sadež, ki ga je porbral, čeprav gnilega, samo ker je bil na najnižji veji«, je povedala Luisa Tomasetig.

Klavdij Palčič se je ob zahvali za izrečene misli spomnil, kako je pred leti zahajal v Benecijo, zlasti v Grmek, kjer so takrat na starih statavah beneška dekleta tukla tapisone po vzorcih uveljavljenih umetnikov naše dežele. Bil je to eden od poskusov, kako ob ustvarjalnosti ovrednotiti staro obrt in še danes je marsikje videti viseti tapisone iz tedanje produkcije. Umetnik pa je za to priložnost tudi marsikaj zanimivega razkril o svojih stvaritvah.

Zaključna razstava iz niza Prehajanja ob Pačičevem življenjskem jubileju bo jutri v Kulturnem domu v Gorici. (du)

**EU - Infrastrukture
Iz Bruslja denar za projekt Adria_A**

TRST - Evropska unija je odobrila financiranje v vrednosti 3,5 milijona evrov za projekt Adria_A - Dostopnost in razvoj, katerega cilj je oživitev območja severnojadranskega zaledja. Kot je včeraj povedal deželni odbornik FJK za infrastrukture Riccardo Riccardi, gre konkretno za mestno železnico, ki bi povezala območje med Koprom, Goricco in Trstom, v prihodnosti pa tudi letališči v Ronkah in Benetkah.

V Tržiču bo jutri prvo uradno delovno srečanje o projektu Adria_A, na katerem bodo ustanovili forum sodelujočih obmejnih mest in izvolili vodstveni odbor (steering committee) evropskega projekta. Zasedanje bo odprlo tržičski župan Gianfranco Pizzolitto, poleg deželnega odbornika Riccardija pa se ga bodo udeležili še predstavniki slovenskih in italijanskih ministrstev za transport in za okolje, funkcionarji Evropske komisije in predstavniki letališč v Ronkah in Benetkah.

Partnerji projekta za jadransko mestno železnico so med drugimi deželi Furlanija-Julijška krajina in Veneto, Srednjeevropska pobuda (SEP), pristanišči v Trstu in Kopru, letališča v Ronkah, Benetkah in Ljubljani, Pokrajina Trst, številne italijanske in slovenske občine (Trst, Goriča, Tržič, Benetke, Koper, Nova Gorica, Divača, Sežana in Šempeter-Vrtojba), univerze v Trstu, Ferrari, Ljubljani in Benetkah (Venice International University), tržaški zavod za industrijsko cono Ezit in goriška razvojna agencija Informest.

»Cilj tega projekta je nadaljnja nadgradnja čezmejnega institucionalnega sodelovanja in identificiranje subjektov, ki bodo skupni upravljalci infrastrukturnih razvojnih politik,« je o južnem srečanju v Tržiču povedal tamkajšnji župan Gianfranco Pizzolitto.

Smart MODASTORE®

NOVE KOLEKCIJE J/Z ZA ŽENSKE, MOŠKE, OTROKE IN ZA DOM

OD 13. do 30. NOVEMBRA NAKUPOVALNI BON za 5€
ZA VSAKIH 50€ NAKUPOV

NAKUPOVALNE BONE LAHKO UPORABITE OD 1. DO 15. DECEMBRA BREZ MINIMALNEGA NAKUPA V VSEH CENTRIH SMART MODASTORE

ODPRTO NEDELJE, 21. in 28. NOVEMBRA ter 5., 12. in 19. DECEMBRA
ter SREDO, 8. DECEMBRA
V GORICI in PORDENONU

MANJŠINE - Posvet Zadruge Informazione friulana o povezavi med manjšinskim jeziki in podjetništvo

Gospodarstvo pomembno za ohranitev in ovrednotenje manjšinskih jezikov

Po drugi strani pa se na območjih, kjer živijo manjšine, razvija kreativnost in nastajajo specifične podjetniške pobude

VIDEM - Zadruga Informazione friulana, ki med drugim upravlja radijsko postajo Radio Onde Furlane, slavi letos 30-letnico svojega delovanja. Zato je priredila več srečanj, na katerih je bilo v ospredju vprašanje manjšine. Zadnje je bilo na vrsti prejšnjo soboto (krajski prispevek o njem smo že objavili 14. novembra, op.ur.), ko je bil na sedežu videmske trgovinske zbornice celodnevni posvet o povezavi med manjšinskimi jeziki in podjetništvo. Za govorniško mizo so se dopoldne zvrstili predstavniki številnih jezikovnih skupnosti iz Italije in Evrope, ki so predstavili svoje izkušnje na področju vrednotenja manjšinskih jezikov ter njihove uporabe na različnih področjih. Še posebno zanimivi sta bili pričevanja Ladinke Sabrine Rasom in Basku Joana Mari Larrarteja ter poročilo o avdio-video produkciji v galščini, ki ga je obnovil koordinator posvetu Marco Stolfo, saj je moral Dylan Huws svojo udeležbo odpovedati, a sta vseeno organizatorjem poslala svoj prispevek. Popoldanski del posvetu pa je bil namenjen povezavi med manjšinskimi jeziki in turizmom.

Ladinske izkušnje

Ladinsko izkušnjo glede povezave med gospodarstvom in vrednotenjem manjšinskih jezikov je predstavila Sabrina Rasom, odgovorna za jezikovne in kulturne projekte pri Skupnosti doline Fassa. Tam so po zaslugi novega zaščitnega zakona za Trident (sprejet je bil pred dvema letoma), povezali sedmih ladijskih občin v Skupnost doline Fassa (leta 2006) in po zaslugi nove jezikovne politike na vseh področjih naredili pomemben korak naprej. Zavzemajo se za večjo prepoznavnost la-

Pozitivne baskovske izkušnje je predstavil Joan Mari Larrarte, medtem ko je Sabrina Rasom spregovorila o Ladincih (spodaj levo skupaj z Marcom Stolfo); Luigia Negro (desno) je predstavila izkušnje iz Rezije

NM

Z verigo komunikacijskih sredstev širijo baskovščino

Drugi sklop jutranjega dela konference je bil namenjen manjšinskim medijem. Joan Mari Larrarte je predstavil razvijano dejavnost medijske družbe Berria in njeno vlogo pri širjenju baskovščine, ki jo v Baskiji tekoče govorijo le približno četrtnina od treh milijonov prebivalcev. Približno 20% jo obvlada srednje dobro, skoraj 53% pa je sploh ne pozna. Leta 1990 je v Baskiji začel izhajati dnevnik Egunkaria, a ga je španska vlada leta 2003 obtožila sodelovanja s teroristično organizacijo Eta (prav letos pa je bilo dokončno dokazano, da med dnevnikom in Eto ni bilo nobene povezave) in časopis so zaprli. Temu dogodku so sledili monični protesti, delavci pa so se takrat dogovorili, da bodo ustavili nov časopis. V resnici je tedaj nastala družba Berria,

ki zdaj izdaja dnevnik, ki ga berejo po celi Baskiji, pet pokrajinskih tednikov in 6 lokalnih dnevnikov, upravlja spletni časopis (www.berria.info) in TV, nudi različne storitve, s katerimi delno financira svoje delo, kmalu pa bo začela izdajati tudi otroško revijo. Kot je povedal Larrarte, se zavzemajo za čim širšo ponudbo, da bi na ta način zadovoljili vse svoje bralce, saj so zanimanja posameznikov različna. Letni proračun družbe s 24.000 delničarji je 12 milijonov evrov, zaposlenih pa je več kot 300 oseb. Polovico stroškov krijejo v približno enaki meri s prodajo časopisov in storitev, 33% z reklamo, ostalo pa z javnimi prispevki, ki jih je v obdobju krize vse manj. Kar zadeva prodajo časopisov, velja poudariti, da je ta 100% odvisna od naročnin pri lokalnih in pokrajinskih dnevnikih, medtem ko pri dnevniku, ki je razširjen po celi Baskiji načrni predstavljajo 60% bralcev.

Uspeh galske produkcije presegel lokalno raven

Galščina se je na televiziji pojavila že leta 1942, do pomembnega zasuka pa je prišlo po letu 1982. Takrat je začela državna televizija BBC na novoustanovljenem 4. kanalu (Channel Four) na deželnih ravni oddajati informativne programe v galščini. Tedaj se je začela razvijati tudi zasebna avdio in video produkcija, ki se je, glede na to, da je za informativne oddaje skrbela že državna televizija, usmerila na druga področja. Gre za tematske kanale in majhne produksijske hiše, ki pa proizvajajo programe visoke kakovosti. Galci imajo tako na primer tudi poseben kanal za otroke. Nekatere risanke pa so bile nato tudi prevedene v druge evropske jezike. Med temi je v Sloveniji na primer

vaceuszach) dosegli visoko stopnjo odličnosti in svoje domače jedi predstavljajo na največjih strokovnih sejmih in tudi širom po Evropi.

Na območjih, kjer je zgodovinsko prisotna naša narodna skupnost, pa konstantno raste število turistov iz Slovenije. Zanimajo jih predvsem stare dialektnalne oblike, ki so tu ohranile, kot je povedala predsednica KD Rozajanski dum iz Rezije Luisa Negro. In prav prihod številnih slovenskih turistov je od devetdesetih let prejšnjega stoletja dalje omogočil gradnjo oziroma novo cest, odprtje ali razvoj gostinskih obra-

tov, muzejev itd., s tem pa je raslo tudi število delovnih mest, kar je omilijo pojav izseljevanja, ki že od konca druge svetovne vojne ogroža preživetje doline same.

Podobno se dogaja v okolici Timaua in Saurisa, kjer živi nemška manjšina, kot je obrazložila Velia Plozner, predstavnica društva G. Unfer. Vedno več je prihodov iz Avstrije in Nemčije, tako da se na tem območju kljub geografski izolaciji razvija-jo turistične dejavnosti.

Prav tako se tudi med Furlani uveljavljajo podjetja, ki so vezana na furlansko kulturo in jezik. Friulpoint, o katerem je spregovoril Andrea Venier, proizvaja majčke, na katerih so natisknjeni ironični napisi v furlanščini, medtem ko gostilna A la Patrie dal Friul Oscarja Oliva iz Campoformida ponuja svojim gostom izključno tipične jedi.

Zaključki

Iz vseh teh podatkov in pričevanj lahko potegnemo nekaj pomembnih zaključkov, kot je poudaril koordinator

dinske specifičnosti, obenem pa za uveljavitev poglobljene oziroma širšega doživljjanja identitete, ki ne bi smela biti omejena na jezik in kulturo, temveč bi morala biti povezana tudi z gospodarstvom. Dosedna uporaba maternega jezika je v podjetništvu nedvomno dodana vrednost: ladinščina je lahko znak kvalitet in specifičnosti, ne sme pa biti le pot do večjega zaslužka, glavni cilj mora biti ohranitev ladinske kulture.

Med novosti zadnjih dveh let spada projekt Aisciuda ladina (asciuda je ladinščina beseda za pomlad, prebijenje). Gre za teden dni trajajočo serijo predavanj o različnih temah, ki so povezane z manjšino. Letos je bila pobuda posvečena predvsem ekonomiji, saj hočajo organizatorji vse Ladince prepričati, da je uporaba maternega jezika v gospodarstvu dodana vrednost, ki lahko privabi več strank, kupcev ali turistov. Zato je prav, da so v ladinščini spletne strani, reklame, imena proizvodov, oznake pred trgovinami in podobno.

Rasomova je kot konkretno primere navedla oglase zadržujoče prodajalne Fassacoop, predvsem pa čokoladni bombon "CiocoLadin", ki ga spremlja tudi papirček, na katerem je natisnjena stavek ali rek v ladinškem jeziku in ga bodo med drugim delili v vseh hotelih, ki se bodo povezali v verigo LadinHotel. Tu bodo svojim strankam nudili tudi informacije o ladinški skupnosti, prirejali predavanja in se na sploh zavzemali za uveljavitev ladinske specifičnosti.

Upravni odbor Sklada »D. Sardoč« - Onlus razpisuje natečaj za dodelitev sledečih štipendij za šolsko leto 2010/2011:

- pet stipendij v znesku osemsto evrov za učence Državne dvojezične osnovne šole v Špetru. Prošnji morata biti priložena družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov;
- eno stipendijo v znesku tisoč osemsto evrov za višješolske študente, ki obiskujejo pošolski program Slov.I.K.-a EKSTRA, ki ga organizirata Slov.I.K. in Dijaški Dom Simona Gregorčiča. Prošnji morata biti priložena družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov;
- šest stipendij v znesku dva tisoč evrov za univerzitetne študente. Prošnji morajo biti priloženi sledeči dokumenti: fotokopija univerzitetne knjižnice z učnim načrtom in izidi opravljenih izpitov, družinski list ter davčna prijava vseh družinskih članov;
- stipendijo v znesku štiri tisoč evrov za podiplomski študij ali specializacijo. Prošnji morajo biti priloženi sledeči dokumenti: potrdilo o opravljenem univerzitetnem študiju s končno oceno, družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov.

V prošnjah morajo biti navedeni podatki o drugih prejetih stipendijah. Pri dodelitvi stipendij bo upravni odbor upošteval predvsem študijske uspehe in potrebe prisilcev na osnovi 5. člena statuta sklada. Štipendije bodo dodeljene do 15. decembra 2010. Za vse potrebne informacije so na razpolago člani odbora Boris Peric (048132545) in Karlo Černic (048178100). Zainteresirani naj dostavijo prošnje do 30. novembra 2010 v zaprti ovojnici na sledeči naslov: SKLAD – FONDAZIONE D. SARDOČ C/O Slov.I.K. KBCenter, Corso Verdi št. 55, 34170 Gorica.

Sklad »D. Sardoč« se zahvaljuje vsem, ki s prispevkom »petih tisočink« omogočate skladu podelitev štipendij.

A.D.A.

ATELIER DOM ART

VIVIJANA KUJUN

vabi
na otvoritev razstave

»OD ADVENTA DO BOŽIČA«

v sredo, 24.11.2010
od 17. ure dalje

Opčine - Trst
Dunajska cesta 17/a
tel: 0039 040 21 58 266
mobi: 00386 31 545185
e-mail: ada.fiori@libero.it
www.atelierdomart.com

JUBILEJI - Ob stoletnici v Narodnem domu, prvem sedežu naše največje glasbene ustanove

Glasbena matica skozi besedo, slikovno gradivo in dokumentarni film

Častitljivi jubilej je pospremil pravi kulturni maraton z zanimivimi izvivi - Jutri ponovitev v Gorici

V Trstu je 29. oktobra 1909 nastalo Pevsko in glasbeno društvo, ki se je leta 1922 preimenovalo v Glasbeno matico. Proslave, ki so bile načrtovane za počastitev 100-letnice naše največje in najpomembnejše glasbene ustanove, je finančna stiska ne samo okrnila, temveč tudi časovno zamaknila, pretekli petek pa se je v nedanju Narodnem domu, prvem sedežu GM, končno uresničila pobuda, ki je združila razpravo o glasbenem šolstvu z odprtjem razstave in predstavljijo filma.

Pravi kulturni maraton, poln različnih izviv, je na okrogli mizi razgrnil prečo problematiko glasbenega šolstva; referate je povezoval Aleš Doktorič, predsednik zavoda Kinoatelje in član upravnega sveta GM, ki je najprej podal besedo Naši Paulin, predsednici GM. Ne samo pozdrav, čestitke in zahvale, temveč tudi vprašanja, s katerimi se mora šola soočati, so vi izzivi ob reformi glasbenega šolstva in odprta vprašanja, ki so povezana s 15. členom začasnega zakona, so bili uvod, s katerim je Paulinova odprla simpozij. Aleksander Rojc, klavirski pedagog, se je dotaknil eksistencnih problemov kulture, ki je v današnji družbi za marsikoga potratna dejavnost, ne pa primarna potreba, gnojilo in povezovalni faktor, ki veliko prispeva k družbenemu napredku. Rezi na kulturnem področju minirajo prihodnost države, minister Brunetta pa je s svojimi posmehljivimi izjavami ranil dostenjak vseh tistih, ki se z velikim trudom posvečajo zahtevnim in največkrat ekonomsko nerentabilnim intelektualnim poklicem, ne samo na glasbenem področju. Rojc je poddaril pomen glasbenega šolstva, ki mladini ne daje samo strokovnih smernic, temveč tudi pravila, merila, vrednote, in jo vzgaja v zdravem državljanском duhu. Ravnatelj GM Bogdan Kralj je najprej orisal stoletno zgodovino šole in njene programske smernice, nato pa našel probleme finančne, pravne in vsebinske narave, ki bi morali našo manjšino prisiliti k resnemu razmisleku o prihodnosti šole v trenutku, ko se krijo ne dovolj jasna in eksplicitna zakonska določila začasnega zakona in reforme konservatorijev.

V imenu SCGV Emil Komel je posegla članica upravnega sveta Marjeta Kranner. Poleg čestitki GM je orisala položaj goriške šole, ki se ubada s podobnimi problemi in mora z GM poiskati skupno in sporazumno rešitev. Muzikolog Ivan Florjanc se je problematike razmerja med glasbenim šolstvom in narodnim vprašanjem lotil z originalnim pristopom »kozmospolitskega rodoljuba«, ki se dobro zaveda tragedij preteklosti v stavbi, ki je leta 1920 zagorela zaradi fašistične uničevalne sle, a vendar zna ločiti rodoljubje od nacionalizma, principa, ki narodno pripadnost pogosto zlorablja v manipulativne namene. Omenil je Trubarjevo prisotnost v Trstu pod okriljem dveh humanistov, kot sta bila škofa Bonomo in Piccolomini, nato pa izpostavil skupne korenine evropske kulture. V starci Grčiji se je rodila beseda harmonija, ki je ključnega pomena za razumevanje glasbenih zakonitosti: sovočje, ki nastane iz različnosti, fenomen, ki združuje mikrokozmos z makrokozmosom. Glasba, ki etimoško izhaja iz glasu, se rodii iz beseede, iz želje po sporazumevanju, notranje uho, ki se v otroku izoblikuje že pred rojstvom, pa je za človeka najpomembnejša vir energije in ravnotežja.

Povesta so se udeležili ugledni gostje, med katerimi so bili ravnatelj konservatorija Tartini Massimo Parovel, dirigenta Oskar Kjuder in Adi Daneu, dolgoletna ravnatelja GM Sveti Grgič in Gojmir Demšar, politični predstavniki kot Boris Pangerc za tržaško pokrajinsko upravo, Vasja Pelikan za RS, idr. Senatorka Tamarja Blažina je po čestitkah GM ob jubileju in trojni prireditvi načela zapleteno problematiko, ki navaja k resnemu razmisle-

ku o naši kulturi, tako na ljubiteljski kot na profesionalni ravni. Potrebna je temeljita prevetritev, ki bi k sodelovanju pritegnila čim večje število mladih, in to za bolj uspešno delovanje, ki bi se ne omejevalo na samoohranitev. Nove dileme, novi izzivi ob reformi zahtevajo poglobljeno analizo in razpravo, ki je na okrogli mizi dobila konristna izhodišča.

Tatjana Lesjak, ki je zastopala Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, je izpostavila prizadevanja matične domovine in si zaželet še tesnejše stike, da bi lahko dejansko izboljšali enotni kulturni prostor.

Tomaž Simčič je zastopal Urad za slovenske šole in kot bivši učenec GM z veseljem sodoživil jubilej. Poudaril je pomem glasbenega šolstva, brez katerega bi bila izobraževalna ponudba veliko revnješa. Občinski odbornik Igor Švab je GM čestital tudi v imenu kolegov Štefana Ukmarija in Iztoka Furlaniča ter predsednika SSO Draga Štoke, nato pa se je okrogla miza nadaljevala z referatom Marije Gregorc, svetovalke na ministrstvu za šolstvo RS. Orisala je zelo razvajano in racionalno urejeno strukturo glasbenega šolstva v Sloveniji, ki sloni na delu 54 občinskih šol s trinajstimi podružnicami in 25.665 učenci, izobraževalna pot pa se nadaljuje na petih srednjih šolah in zaključi na Akademiji.

Giuseppe Zudini, profesor na videmskem konservatoriju Jacopo Tomadini, je orisal prve učinke reforme, ki je sicer še v mnogih detajilih nedorečena, zato jo šole izvajajo z različnimi interpreta-

Trenutek z razprave v Narodnem domu, spodaj panoji s slikovnim gradivom

KROMA

cijami. Menil je, da bi si GM absolutno zaslужil status državne šole, zapletena zkonadaja pa je pri tem resna ovira.

Nives Košuta se je posvetila udeležila kot članica paritetnega odbora, kot nekdajna učenka GM pa globoko pozna problematiko glasbenega šolstva in ima popolno sliko nepopolnih reform, ki niso rešile strukturnih problemov. Italijanski šolski sistem glasbi vedno bolj izpodjeda pro-

stor in pomen, zato je ustanovitev tako nižjih kot višjih srednjih šol z glasbeno usmeritvijo nezadosten odgovor. Tudi Košutova je nakazala vrsto nejasnih določil, ki naj bi udejanjile 15. člen začasnega zakona; omenila je avdicije, ki jih je paritetni odbor imel tako z ravnateljem konservatorija Tartini Parovelom kot za ravnateljico Gm in SCGV Komel, poudarila pa je predvsem potrebo, da bi manjšina s temeljito razpravo izboljšovala skupno vizijo o prioriteth in prihodnosti našega glasbenega šolstva.

Tatjana Rojc je dejala, da zamisel o slovenski univerzi v Trstu, ki bi dobila svojo prvo obliko kot sekcija glasbene Akademije, ni preveč drzna, saj je o tej hipotezi razmišljal že Henrik Tuma. Tudi film Muzika od Trsta do Trbiža, za katerega je napisala scenarij, želi biti izvod za razmisljanje o vlogi glasbenika in glasbe, ki je nedvomno revolucionaren element, o problemih glasbene dejavnosti - tako ljubiteljske kot profesionalne- na narodno mešanem ozemlju, o širšem problemu naše kulturne identitete, o podobi, ki jo želimo nuditi someščanom in širši javnosti ...

Podobe o žlahnti zgodovini Glasbene matice so nato naše prostor, čeprav

omejen in začasen, na razstavi, ki jo je pripravila Nadja Kralj, dolgoletna glasbena urednica na Radiu Trst A in diplomiranka na GM, oblikoval pa Andrej Pisani. Težko je bilo v nekaj več kot sedemdesetih slikah podati izčrpno pričevanje o junashkih začetkih, temnih časih, svetlejših in kriznih obdobjih, Kraljevi pa je uspelo na šestih panojih zaobjeti vsaj sintetičen prikaz stoltev zgodbe, ki je dokumentirana tudi v knjigah in publikacijah, razvrščenih na mizi. Slovesno odprtje razstave, ki se bo iz Ulice Filzi kmalu preselila na sedež Glasbene matice v Ulico Montorsino, sta obeležili dve mladi harfisti, Martina Carecci in Paola Gregoric, nato se je občinstvo vrnilo v veliko dvorano za projekcijo filma Muzika od Trsta do Trbiža, ki je nastal v koprodukciji zavoda Kinoatelje, RTV Slovenije in slovenskega programa Deželnega sedeža RAI za FJK. Po scenariju Tatjane Rojc sta Martin Turk in Jurij Gruden oblikovala živahen dokumentarec, ki bo kmalu na sporedu slovenskega programa RAI. Tako film kot nadaljevanje razstave bosta jutri ob 16. uri našla gostoljubje tudi v goriškem Kinemaxu.

Katja Kralj

PRAVICE OTROK - Mednarodni dan otrokovih pravic

Otroški popoldan pri Sv. Jakobu

Starši in otroci vrtcev obeležili obletnico podpisa mednarodne konvencije - Priložnost za zblizanje različnih narodnosti

Mednarodni dan otrokovih pravic so praznovali tudi v slovenskem vrtcu pri Sv. Jakobu. Malčki iz vrtca so v spremstvu staršev nasmejano spremljali nastop čarodeja Ciao Ciao, ki je z glasbo in z najrazličnejšimi čarobnimi pripomočki pričaral veselo vzdusje v večnamenski dvorani vrtca šentjakobske šole.

Prisotne je v slovenščini in italijanščini nagovorila Nives Košuta, predstavnica staršev vrtca pri Sv. Jakobu. V svojem pozdravu je poudarila pomen Unicefove mednarodne konvencije, ki od leta 1989 jamči najosnovnejše pravice otrok. »Mednarodni praznik daje možnost, da se spomnimo predvsem nesrečnejših otrok, saj je spoštovanje otrokovih pravic do učenja, zdravja in varnosti v nekaterih delih sveta še daleč od uveljavitve,« je v uvodni misli dejala Košuta. Med živahnim popoldnevom, ki je minil v znamenuju otroških iger, pa so starši in otroci namenili tudi posebno misel petkovi tragični nesreči nedaleč od vrtca, kjer se je smrtno onesrečil dveletni otrok.

Praznovanje dneva otrokovih pravic je bila hkrati priložnost za srečanje otrok in staršev vseh vrtcev didaktičnega ravnateljstva pri Sv. Jakobu. Poleg vrtca na Ul. Frausin sta del ravnateljstva tudi vrtca v Škednju in pri Sv. Ani, kamor zahajajo otroci najrazličnejših narodnosti. Včerajšnje druženje je tako dodatno pripomoglo k povezovanju različnih stvarnosti, ki v slovenskem vrtcu najdejo dodatno možnost zblizevanja in spoznavanja. (mar)

Čarodej Ciao Ciao je zabaval otroke s številnimi triki in glasbo

KROMA

DRŽAVNI PRORAČUN - Kritike Demokratske stranke

Berlusconi (spet) pustil na cedilu Trst in pokrajino

Občanska lista brez kandidata na primarnih volitvah v levi sredini

Vlada Silvia Berlusconija je spet pustila Trst na cedilu, pravijo v Demokratski stranki, ki navajajo številke iz proračuna za prihodnje leto. Poslanec Ettore Rosato in pokrajinski tajnik stranke sta na tiskovni konferenci predstavila dolg seznam neizpolnjenih obvez do mesta in njegove pokrajine. Cosolini, možni kandidat za župana Trsta, je izrazil tudi preprčanje, da ima leva sredina vse možnosti za zmago na spomladanskih upravnih volitvah.

V državnem proračunu (po novem je to zakon za stabilizacijo javnih finančnih) ni ne duha ne sluha o skladih za Trst in Gorico, nobenih bonitet za lastnike oziroma upravitelje trafik in bencinskih črpalk. Da desnosredinska centralna vlada zanemarija Trst priča tudi ponovna preložitev skelepa o financiranju logistične platforme za tržaško pristanišče. Po mnenju demokratov je to politična odložitev, saj se je Rim raje odločil za financiranje prome-

Roberto Cosolini in Ettore Rosato sta zelo kritična do rimske vlade

tih in pristaniških struktur v Benetkah in v Tarantu. Skratka kritika na vsej črti. Tudi na račun danes že bivšega vladnega podtajnika Roberta Menie. Cosolini je postavil na zatočno klop lokalno desno sredino.

Veliko propagande in malo konkretnih ukrepov, je dejal tajnik. Navedno so finančni zakon in proračun skupno ocenili poslanci in senatorji Demokratske stranke iz vse dežele, Rosato pa se je letos odločil za samostojno poteko.

Občanska (nekoč Illyjeva) lista je medtem odločila, da na decembrskih primarnih volitvah v levi sredini ne bo sodelovala s svojim županskim kandidatom. Občani čakajo na zmagovalca volitev, s katerim se bodo soočili o programu, saj Mario Tereso Basso Poropat, ki je članica občanske liste.

Sinoč je medtem zapadel rok za predložitev kandidatur za primarne volitve 12. decembra. »Mejo« 250 podpisov sta krepko prekorčila Cosolini in Marino Andolina (Zvezza levice), na dobrati poti za potrditev kandidature je tudi zeleni Alessandro Metz. Trije kandidati torej za župansko kandidaturo leve sredine.

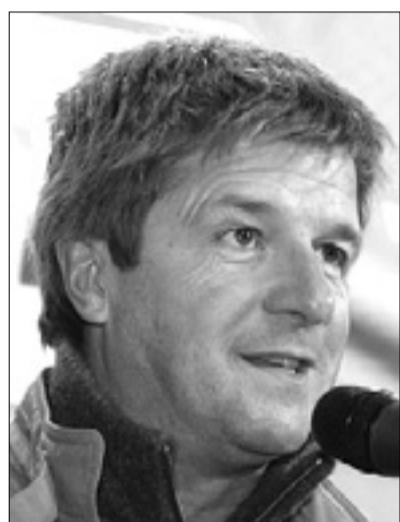
OPĆINE - Odprtje sedeža Un'altra Trieste

»Kraško okence« Bandellija

Županski kandidat potrdil ustanovitev odborništva za Kras - Decembra Un'altra San Dorligo della valle

»Če bom izvoljen za župana, bom ustanovil odborništvo za Kras, ki ga bo vodil človek s kraškega ozemlja. Njegova izbira ne bo narodnostno pogojena: to bo lahko tudi predstavnik slovenske manjšine.« Tako je zagotovil predsednik združenja Un'altra Trieste - Drugi Trst, kandidat za tržaškega župana Franco Bandelli med včerajšnjim odprtjem openskega sedeža združenja.

Novi sedež na Narodni ulici v neposredni bližini končne postaje openskega tramvaja naj bi postal nekakšno »kraško okence« Bandellijeve organizacije. Članom združenja naj bi omogočilo neposreden stik s kraškim ozemljem, z ljudmi, ki na njem prebivajo in z njihovimi potrebami. Bandelli je potrdil to, kar je napovedal konec letosnjega septembra, ko je na Pomorski postaji najavlil svojo kandidaturo za županskega kandidata. Kras in pozornost do tega ozemlja sodi med pet, šest ključnih točk njegovega volilnega programa. Zato tudi širitev z mesta na podeželje, ne samo v tržaški občini, temveč tudi v

Franco Bandelli

okoliških, o čemer pričata ustanovitvi dveh »kraških podružnic« združenja, Un'altra Monrupino (s koordinatorjem, tržaškim občinskim svetnikom Claudiom Frömmelom) in Un'altra Duino-

Aurisina (s koordinatorjem, nekdanjim načelnikom Nacionalnega zaveznika v tamkajšnjem občinskem svetu Mauriziom Turrinijem). To svojo okoliško dejavnost bo Bandellijeva organizacija decembra razširila še na dolinsko občino: 10. decembra bo ustanovljena Un'altra S. Dorligo della valle. Tako bo nova tržaška stvarnost razpredena v vseh okoliških občinah, z izjemo zgoniške. Bandelli je ponovil, da je treba Kras ovrednotiti, pospešiti njegov razvoj, predvsem v luči turističnih dejavnosti. Včerajšnjega odprtja novega »kraškega okenca« Un'altra Trieste na Općinah so se udeležili vsi tržaški ustanovitelji združenja (z izjemo občinskega svetnika Salvatoreja Porra). Okence bo odprto ob pondeljkih od 10. do 12. ure (prisotna bo deželna svetnica Alessia Rosolen), ob torkih od 16. do 18. ure (Salvatore Porro), ob četrtekih od 16. do 19. ure (Bruno Sulli in Alessandra Gambino) ter ob petkih od 16. do 19. ure (Claudio Frömmel).

M.K.

OBČINA TRST Nezaupnica odborniku Dipiazzi?

Tržaški občinski svet bo med jutrišnjo sejo razpravljal o neobičajni nujni resoluciji. Predstavila jo je levensredinska opozicija, ki v njej poziva župana Roberta Dipazzija naj »odstavi« odbornika za urbanistiko in javna dela ... Roberta Dipazzija.

Predstavniki opozicije v mestni skupščini so pojasnili namen resolucije na včerajšnji tiskovni konferenci. Leva sredina očita odborniku za urbanistiko Dipazzija, da je - po poletni zamrznitvi - popolnoma »pozabil« na nov občinski regulacijski načrt, ki sodi med temeljne točke njegovega upravnega programa.

Resolucijo bo gotovo podprla Bandellijeva skupina Un'altra Trieste, kljub temu pa ima piše možnosti, da bi jo mestna skupščina izglasovala. Dokument ima vsekakor močan politični pečat, saj hčce leva sredina z njim opozoriti na ne-delovanje Dipazzove uprave.

DIVJI PRAŠIČI

Precej več denarja tržaškim kmetom

Kmetovalci iz tržaške pokrajine, ki so v zadnjem obdobju utrpeли ogromno škodo zaradi divjih prasičev in druge divjadi na obdelanih površinah, bodo lahko za tekoče leto računalni na nekaj čez petdeset tisoč evrov vreden sklad za odškodnine. »Res je, da škoda daleč presega zmogljivost sklada, ki ga bo potrebno v prihodnje še okrepliti, vendar se je sklad z ozirom na lansko leto več kot podvojil,« poudarja v tiskovnem sporočilu deželnih svetnikov Slovenske skupnosti Igor Gabroveč, ki je zaradi škode po divjadi večkrat posegel pri deželni upravi ter drugih pristojnih organih.

Pred dvema mesecema se je na pobudo svetnika Gabroveča odvijalo srečanje med deželnim odbornikom Claudiom Violinom in pokrajinski ma odbornikoma za kmetijstvo Walterjem Godino (Trst) in Maro Černic (Gorica). Zlasti goriška pokrajinska odbornica je tržaškemu kolegu in pristojnim funkcionarjem nazorno prikazala kar nekaj možnih rešitev, zato da se škodo od divjadi omeji in vzporedno s tem tudi okrepi deželni sklad za odškodnine, navaja Gabrovec v sporočilu.

Ta je zaradi nepravilnih kriterijev porazdeljevanja prispevkov, ki so nagrajevali predvsem teritorialni obseg posameznih pokrajin, posebej oškodoval tako Tst, kot Gorico. Zato so pristojni uradni nekoliko popravili kazalnice, ki odslej pravice ne upoštevajo razmerje med številom evidentiranih in odstreljenih divjih prasičev ter površino teritorija. Od tu podvojitev sklada tržaški pokrajini in približno tridesetodstotni povišek za Goriško. Sklep mora še formalno potrditi deželni odbor.

»Kmetovalci na tržaškem Krasu in v Bregu čakajo na odškodnine že od leta 2007 dalje in njihovo potrpljenje že krepko pojena. Od tu poziv tržaški pokrajinski upravi in zlasti pristojnemu odborniku Godini, naj nikar več ne odlaša z zaključitvijo nerazumljivo dolgega postopka izplačevanja prispevkov za minilo triletje,« poudarja v tiskovnem sporočilu Gabrovec.

prej do novice

www.primorski.eu

KNJIŽNICA Nabrežina: jutri spet o »placu«

V občinski knjižnici Nada Pertot v Nabrežini bodo jutri dopoldne tretjiči in zadnjiči zbirali nasvetne in predloge o prostorski ureditvi osrednjega nabrežinskega trga oziroma »placa«, kot mu pravijo domačini. Projektanti iz Fakultete za arhitekturo, ki bo pripravila razvojni projekt, bodo občanom in občankam na razpolago med 9.30 in 12.30.

Občina Devin-Nabrežina poziva Nabrežince, ki hrano doma dokumente, fotografije in razne papirje o zgodovini trga, da jih posredujejo projektantom. To bo še kako prišlo prav za njihovo delo, ki naj bi bilo končano enkrat do konca tega leta. Zadnjo besedo o prihodnosti nabrežinskega »placa« bo v vsakem primeru imel devinsko-nabrežinski občinski svet.

NABREŽINA - V sredo Izobraževalni tečaj o skrbi za nepokretne osebe v družini

Socialna služba Socialnega okraja 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor) v sodelovanju s socialnima zadrugama Lybra in La Quercia je za sredo pripravila tretje predavanje v okviru izobraževalnega programa za negovalke, družinske člane in prostovoljce, ki skrbijo za nepokretne osebe. Namenjen je tudi vsem, ki jih ti problemi zanimajo. Tokrat bo na vrsti srečanje z naslovom »Delo v družini. Kako prenašati delovni stres. Kako upravljati spremembe v življenju in vsakodnevne težave, ki se pojavijo med delodajalcem in delavci«.

Delo v družini zahteva tesno povezavo med oskrbovancem, družino in družinskim pomočnikom. Odločitev, da bomo s kako osebo, ki ni družinski član, skrbeli za nepokretnega družinskega člena ter zavest, da ne moremo več sami opravljati vsakodnevnih opravil, ki omogočajo samostojno življenje, sta samo dva vidika tega posebno zahtevnega dela tudi s čustvenega zornega kota.

Predavanje bo razdeljeno na dva dela. V teoretičnem delu bodo obravnavali delovni stres na splošno (kaj je delovni stres, kako se kaže, razlika med »dobrim stresom« in »slabim stresom«, patologije, povezane s stresom) in sindrom burnout, ki je značilen za poklice, pri katerih prevzamemo skrb za stiske drugih ljudi. Drugi del bo interaktivni. Udeleženci bodo hlinili problematično stanje, vezano na vsakdanje življenje, ter bodo skušali najti skupno rešitev.

Predavanje bo ob 16.30 v Kamnarski hiši v Nabrežini. Informacije daje Socialna služba na območju občin 1. okraja - Naselje Sv. Mavra - 34011 Sesljan (Trst), tel. 040 2017381/382/383.

PRISELJENCI - Demonstracija po mestnih ulicah

»Tudi mi na žerjavu«

»Delamo na črno in ko izgubimo delo v Italiji nismo več zaželeni«

Demonstranti so se zbrali na Trgu sv. Jakoba (foto KROMA), od koder so uprizorili povorko po mestnih ulicah. Poudarili so, da je v Italiji zelo težko priti zakonito, ker tisti, ki nimajo dovoljenja za bivanje ne more dobiti redne zaposlitve.

BOLJUNEC - Večer o nošah in ljudskem izročilu

Različne izkušnje in gledanja na ovrednotenje narodne noše

Okrogla miza v okviru projekta Zlate roke - Danes nadaljevanje v duhu folklora

Narodna noša tržaškim Slovencem veliko pomeni, kot je spet dokazal uspeh okrogle mize, ki jo je Občina Dolina v okviru projekta Zlate roke priredila v petek zvečer v Sprejemnem centru Deželnega naravnega rezervata doline Glinščice v Boljuncu. Poslušalcev je bilo veliko več, kot so si prireditelji upali pričakovati, tako da so morali v dvorano pristeti še veliko dodatnih stolov.

Okroglo mizo je vodila priljubljena poznavalka ljudske noše Franka Slavec, ki je bila, kot je povedala županija Fulvia Premolin, glavna organizatorka večera in sploh srce projekta samega. Na njeno vabilo so o različnih gledanjih na ljudsko izročilo, zlasti na oblačilno kulturo, govorili Zvona Ciglič, odgovorna za kulturno, zgodovinsko in etnološko zbirko v Pokrajinskem muzeju v Kopru, ki je marsikaj povedala o virih v izdelovanju in prodaji tkanin; nato je Marta Košuta, ki že veliko let vodi tečaje izdelovanja noš, poudarila simbolni pomen, ki ga je od nekdaj imela noš za tržaške Slovence in ki v veliki meri zadeva identiteto in pripadnost. Etnografinja Jasna Simonečka je o temi govorila iz vidika predstavnice mlajše generacije, medtem ko je Dušan Jakomin povedal o svojih začetkih pri zbiranju noš in drugih predmetov ljudske dediščine. Govornikom je uspelo le nakazati izhodišča in smernice svojega delovanja, vendar so klub temu udeležencem precej obogatili njihovo znanje o noši. To je na koncu večera poudarila tudi dolinska županija Fulvia Premolin, ki je povedala, da je bil to v občini prvi doodelek na temo oblačilne kulture na takto visoki strokovni ravni.

Okrogla miza o noši je bila prva od sklepnih prireditiv projekta Zlate roke za ovrednotenje krajevne ljudske dediščine, zlasti brške noše, ki ga je Občina Dolina uresničila s finančno podporo Dežele FJK in v sodelovanju z nekaterimi kulturnimi društvami in s skupino žensk, ki se posvečajo izdelovanju noš. V Prešernovem gledališču so predstavili tudi DVD o brški noši in o občini, ki jo je spremljal nastop otroške in odrasle dramske skupine društva Slovenec in koncert Ženske pevske skupine Stu ledi. Zelo zanimivo bo danes, ko bo ob 16. uri razstava in pokušnja starih sladic iz Brega in iz občine Hrpelje-Kozina, ki je v okviru čezmejnega sodelovanja prispolila k projektu Zlate roke. Ob 17.30 bo sledilo folklorno srečanje Čez tri gore, čez tri dole s TFS Stu ledi, s Folklorno skupino iz Brkinov in s Klapo Volta iz Brtonigle. (bov)

JAVNO SOOČENJE Kakšna bo prihodnost manjšine?

Društvo slovenskih izobražencev in Slovenski klub bosta po južnijem humanitarnem srečanju o Madagaskarju v torek priredila soočenje o trenutnem stanju slovenske manjšine, njeni organiziranosti in prihodnosti. V prostorih v ul. Sv. Frančiška 20 bodo gostili predsednika obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji - Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno-gospodarske zveze - Draga Štoko in Rudija Pavšiča.

Srečanje bo priložnost za soočenje o manjšinski organiziranosti, nadgradnji sedanjih odnosov, možnih oblikah sodelovanja, a tudi o smiselnosti, namembnosti in korenitnosti raznih ustanov. In to tudi v luči finančnih prispevkov, ki jih Slovenci letno dobivamo iz Rima in Ljubljane. Debato, ki se bo pričela ob 20.30, bo vodil novinar Bojan Brezigar, ki je tudi predsednik paritetnega odbora za slovensko manjšino.

Okrogla miza o izdelovanju narodnih noš v gledališču Prešeren

KROMA

DANES V ZGONIKU

Denis Novato in muzikantje Evrope

V Športno-kulturnem centru v Zgoniku se danes obeta se nepozaben dogodek za vse ljubitelje narodnozabavne glasbe: nastop svetovnega prvaka na diatonično harmoniko Denisa Novata in številnih vrhunskih izvajalcev in skupin iz petih evropskih držav. Slovenske glasbenike bo na koncertu zastopal legendarni Alpški kvintet. Iz Avstrije prihaja v goste skupina Sepp Mattlschweiger's quintett Juchee, katere vodja Sepp Mattlschweiger velja za največjega virtuoza na baritonu v narodno zabavni glasbi. Atrakcija večera bo tudi nastop folklorne skupine Schuhplattner Ofunders iz Južne Tirolske, ki izvaja tipične tirolske narodne plese ob spremisljavi diatonične harmonike.

Iz zamejstva bo poleg Denisa Novata nastopil tudi skupina Kraški muzikanti, ki jo sestavljajo mladi in obetavni zamejski glasbeniki ter trobolina skupina Alpenbrass, ki izvaja večinoma nemške korčnice in priredbe slovenskih narodnozabavnih hitov.

Večer bo povezovala TV voditeljica Betka Šuhel. Začetek koncerta ob 18. uri.

ZBOROVSKO PETJE - Na drugem mednarodnem tekmovanju Armonia di voci

Čezmejni dekliški pevski zbor Krasje se je iz Toskane vrnil z najvišjo možno oceno

Čezmejni dekliški zbor Krasje se je zelo uspešno udeležil svojega prvega tekmovanja, saj mu je žirija dodelila kar sto točk. Najvišjo možno oceno so pevke prejele na drugem mednarodnem tekmovanju Armonia di voci v Pienzi v Toskani. Dvajset-minutni tekmovalni spored je obsegal skladbe Gallusa, Faureja, Messoreja, Kumarja in priredbo Tadeje Vulc. Žirija, ki so jo sestavljali docentka milanskega konservatorija Paola Versetti, argentinski skladatelj in dirigent Raul Dominguez in muzikolog Giovanni Battista Columbro, je cenila komunikativno moč pevk, odlično intonacijo, skrbno izoblikovano vokalnost, uravnovešenost zvoka, stilno ustreznost in obenem poudarila jasnost dirigiranja in profesionalnost zborovodje. Udeležbo na tekmovanju je omogočila podpora ZSKD, Slovenske prosvetne matice in Dežele FJK.

Zbor, ki ga vodi Matjaž Šček, je letos začel tretjo sezono delovanja; trenutno šteje 27 pevki v starosti od 14 do 22 let. Pevke so začele izjemoma vaditi že avgusta zaradi priprave na tekmovalni nastop, redne vaje v Bazovici pa se bodo odslej nadaljevale enkrat tedensko z enkratmesečnimi intenzivnimi srečanjem v Ljudskem domu v Trebčah. Ob sobotah redno vadi tudi pripravljalna skupina, v kateri pojede pevke od 9. do 13. leta starosti, s katerimi sodeluje korepetitorka in dirigentova asistentka Petra Grassi. Delovni koledar za letošnjo sezono predvideva še drugo tekmovanje v spomladanskem času, pred tem pa bo zbor 8. decembra sooblikoval koncert z moškim zborom Monteverdi iz Rude, nato bo izvedel koncert v sodelovanju z zborom Kraški slavček in nastopil še na Božičnem koncertu v Trebčah. (ROP)

Čezmejni dekliški zbor Krasje na tekmovanju v Pienzi v Toskani

PETERLINOVA DVORANA - Jutri zvečer

Gost z Madagaskarja o humanitarni zavesti

Arhitekt malgaškega rodu je že junija letos navdušil tiste, ki so se udeležili srečanja z njim v Zadružni kraški banki. Zato sta obe društvi, ki sta skupaj organizirali humanitarno pobudo, sklenili to doživetje ponoviti za širše občinstvo. Večer priredita Društvo slovenskih izobražencev in Slovenski klub jutri v Donizetijevi ulici s pričetkom ob 20.30. Madagaskar bo v sliki, pesmi in besedi predstavljal Joseph Rakotorahalahy, ustanovitelj nevladne laične fundacije www.drevo-madagaskar.org.

Kako pristopiti k ekološki in humanitarni katastrofi, ki je doletela Madagaskar zaradi izsekanih gozdov? Naš predavatelj - Malgaš, ki je v Ljubljani doštudiral arhitekturo, je desetletja svojih poklicnih izkušenj izoblikoval v razvojno-humanitarne pobude, in to v podporo domačemu prebivalstvu.

Ali obstaja možnost, da tudi mi sredi Trsta posadimo drevo na Madagaskarju? Preden izgine zadnje drevo s planeteta, se lahko udeležimo večera in prispevamo za fundacijo drevo-madagaskar.org, obenem pa se tudi sami navdihujemo ob iz-

najdljivosti človeka, ki s skromnimi sredstvi ustvarja osupljivo učinkovite in konkretno dolgoročne razvojne projekte.

Namen pobude je predstavitev razvojno-humanitarnega projekta, ki ga je osebno vodil Rakotorahalahy dolgih šest mesecev v letu 2009/10 delno z evropskimi sredstvi, delno pa iz sredstev svoje fundacije, h kateri smo z lansko nabirką prispevali tudi udeleženci predavanja in mladi slovenskih višjih šol. Poleg pogozdovanja Madagaskarja gre tudi za vrsto pobud, kot so kopanje vodnjakov, urejanje polj in vrtov, tečaji za matere o zdravi prehrani otrok in podobno. Predavatelj deluje v vseh, osebno pa pozna tudi znane slovenskega misjonarja Pedra Opeko, človeka, ki je iz smetišč v predmestju mesta Antananarivo ustvaril naselja in ki neutrudno že desetletja vztraja na poti trajne solidarnosti z najrevnejšimi.

Na predavanju bo potekala nabirka v obliku prostovoljnih prispevkov in nakupu zoščenke, na kateri malgaško glasbo izvaja predavatelj sam, dopolnjuje pa jo tudi z nekaterimi avtorskimi skladbami.

SDGZ

Obvezen tečaj za zaposlene v živilstvu

Predpisi dejavnih Zdravstvenih služb, ki izvajajo evropsko in dejavnino zakonodajo, predvidevajo obvezno izobraževanje operaterjev v živilskem sektorju (HACCP). To so delavci, ki pri svojem delu prihajajo v stik s hrano in pičajo: trgovci, gostinci, proizvajalci, prevozniki ipd. Tečaj traja tri ure, po uspešno opravljenem testu znanja pa vsak delavec prejme potrdilo o udeležbi. To potrdilo nadomesti nekdanjo zdravniško knjižico. Ko podjetje zaposli delavca, mora preveriti, ali ima delavec že tovrstno potrdilo. Če ga še nima, pa mu mora nuditi ustrezno izobrazbo.

Z namenom, da se podjetja uskladijo z zakonodajo, priredita Slovensko dejavnino gospodarsko združenje in podjetje Servis doo, pod nadzorstvom Zdravstvene službe A.S.S.1 Triestina, nov 3-urni tečaj za delavce, ki bo na sedežu SDGZ - Servis doo v Trstu, ul. Cicerone št. 8 29. novembra 2010 ob 14.30 do 18. ure.

Vsi interesi naj se do petka, 26. novembra, javijo v uradih SDGZ - Servis v ul. Cicerone ali na podružnicah oz. poklicajo na številko 040 6724855, kjer bodo dobili vse informacije v zvezi z vpisom na tečaj.

Amici di San Giovanni z igro A passi pici, pici gostuje na Proseku

Danes Kulturni dom na Proseku gosti dramsko skupino Amici di San Giovanni z igro A passi pici, pici Gianfranca Pacca. Predstava se bo začela ob 17. uri.

Nagradi znanstvenice

Tri raziskovalke znanstvene akademije držav v razvoju (TWAS) so med petimi prejemnicami nagrade L'Oréal-Unesco 2011 za ženske v znanstvenem svetu. Prestižno nagrado so si zagotovile Faiza Al Harafi, ki se na univerzi v Kuvajtu ukvarja z elektrokemijo, Vivian Wing-Wah Yam iz Hong Konga, ki ustvarja fotoaktivne materiale za izkoriscenje sončne energije ter mehiška astrofizičarka Silvia Torres Peimbert. Nagrada podeljujejo v Parizu. TWAS je mednarodna organizacija, ki spodbuja znanstvene sposobnosti držav v razvoju, sedež je v Trstu.

ULICA TORREBIANCA - Razstava kilimov v Trgovini sveta

Z bosanskimi preprogami tkejo medsebojne odnose

Projekt zavoda Most ob finančni podpori Pokrajine Trst - Begunke iz Srebrenice, a tudi Srbkinja in Hrvatica

V Trgovini sveta združenja Senza confini - Brez meja v Ulici Torrebianca je na ogled razstava cilimov oziroma kilimov, tipičnih bosanskih preprog, ki jih v okviru istoimenskega projekta izdelujejo bosanske pribežnice v Gračanici. Razstavo in projekt so v petek predstavili Marija Besednjak, pokrajinski odbornik za mirovno politiko Dennis Visioli in predsednik zavoda za razvojno sodelovanje Italija - Bosna in Hercegovina Most Šems Osmanič. Projekt je začivel leta 2008, ko je zavod Most v Gračanici s finančno podporo Pokrajine Trst obnovil staro bosansko obrt tkanja preprog.

Marija Besednjak je povedala, da so kilimi za zdaj na ogled, delajo pa na tem, da bi jih v prihodnje lahko prodajali, saj je eden izmed ciljev projekta, da bosanske ženske z delom zagotovijo svojim družinam sredstva za dostojno življenje. Šems Osmanič je v tekči italijansčini razložil, da kilime skupaj ustvarjajo tri begunke iz Srebrenice, ki zaradi znanih vojnih dogodkov same preživljajo svoje otroke (nekateri od teh potrebujejo sredstva za univerzitetni študij v Tuzli in Sarajevu), pa tudi Srbkinja in Hrvatica iz Gra-

čanice. Po prihodu begunk iz Srebrenice je v tem mestu narasla napetost, projekt pa spodbuja tudi spoznavanje in tkanje vezi med predstavniki različnih skupnosti. Naslednji korak bodo vnos kilimov na tržaški trg, podvojitev števila udeleženek in morda začetek podobnega načrta v sami Srebrenici. »Smo šele na začetku, naleteli smo na številne birokratske ovire, sam pa trdno verjamem v demokratično prihodnost in vstop Bosne in Hercegovine v Evropski unijo. Živim za ta trenutek,« je dejal Osmanič.

Odbornik Visioli je podprtjal, da se del denarja dakovplačevalcev s pomočjo zakonskih predpisov o mednarodnem razvojnem sodelovanju izteka v hvalevredne in konkretnje pobude, in sicer v državah, ki so nam čisto bližu. »Tudi mladi Tržačani so nas obiskali in pozvali, naj vlagamo v tovrstne pobude,« je dejal. Prijetno in dobro obiskano srečanje sta s tipičnimi bosanskimi pesmimi popestrila kitarist Aleksandar Altarac in harmonikar Max Jurčev, člana tržaško-bosansko-hrvškega orkestra Maxmaber. Razstava v Trgovini sveta bo odprta do 27. novembra. (af)

Marija Besednjak, Šems Osmanič in Dennis Visioli ter kilimi (oz. cilimi) KROMA

SV. JAKOB - Tragedija Okoličine otrokove smrti za tožilstvo jasne

Tragična smrt dveletnega otroka pri Sv. Jakobu je bila posledica nesreče in povsem jasno je, kako je do nje prišlo. Državni tožilec Federico Frezz se je že v petek zvečer, takoj po žalostnem dogodku, pogovoril s tridesetletno mamom malega Elvisa Hukareviča, ki je ob 20.19 z okna v petem nadstropju stanovanjskega poslopja v Ulici Paolo Diacono padel na asfalt. Kljub takojšnjemu posegu službe 118 in poskusom zdravnikov ter bolničarjev je malček kmalu po prihodu v katinarsko bolnišnico izdhinan. Državno tožilstvo, ki je dolžnostno uvelo preiskavo, ne potrebuje nadaljnje informacij o dogodku, je poročala tiskovna agencija Ansa.

Nesreča se je pripetila v starejšem poslopu pri Sv. Jakobu, v katerem stanejo večinoma priseljeni iz nekdajnih jugoslovenskih republik. V zadnjem nadstropju staneje mlada družina, mož in žena sta slovenska državljanja po rodu iz Bosne in Hercegovine. Mali Elvis, ki je pred kratkim praznoval svoj drugi rojstni dan, je v torek zvečer stopil v sobo za sušenje perila, saj so bila vrata prizra. Splezal je do manjšega okna, se nagnil in padel na cesto z višine dobrih dvajsetih metrov. Oče se je domov vrnil še po tragediji, v stanovanju pa je bil tudi starejši bratec.

BOLJUNEC - V četrtek prvi večer Skupine 35-55 O alternativni medicini s terapijo pihanja

Po poletnem premoru bodo članice Skupine 35-55, ki deluje pri SKD France Prešeren iz Boljanca, spet začele z novo sezono večerov, ki bodo posvečeni različnim tematikam. V priredbi Skupine pa se že od začetka septembra spet vrši tečaj pilatesa, ki je letos stopil že v petto leto, z oktobrom pa je stekel tudi tečaj telovadbe za gospe v zrelih letih, ki se odvija v jutrišnjih urah in je tudi zelo dobro obiskana.

Prvi letosnji večer bo posvečen alternativni medicini, o kateri nam bo spregovoril domačin Livio Sancin, poznan kot gostilničar, saj je vrsto let delal v domači gostilni na boljškem trgu, sedaj pa upravlja kiosk v Sesljanskem zalivu. To-krat bom Livia spoznali v čisto drugačni luči, saj nam bo predstavljal dokaj neznan obliko samopomoči, s katero se ukvarja že celih dvajset let.

Ko je v mladosti imel težave zaradi bolečin v hrbitu in mu tradicionalna medicina ni učinkovito pomagala, se je odločil,

da preizkusi alternativne metode zdravljenja. Na enem od svojih potovanj v Indijo, kamor se redno vrača vsako leto, so mu tibetanski menihi pomagali odpraviti bolečine v hrbitu in od takrat se je začel aktivno ukvarjati z alternativnimi oblikami samopomoči, tudi zaradi želje, da bi lahko pomagal drugim.

Leta 1991 je v Trstu sodeloval na delavnici japonskega meniga Sensei Inoue Muhena in spoznal preprosto, a učinkovito metodo - terapija pihanja, s katero si, kot pravi, lahko lajšamo ali celo odpravljamo bolečine in različne težave. Livio, ki to metodo že vrsto let prakticira, bi rad svoje znanje posredoval tudi drugim, saj ob zdravstvenih težavah pogosto segamo po raznih zdravilih, ki žal velikokrat ne rešijo problema in celo škodujejo zdravju.

Vsi, ki bi radi spoznali in izkusili ta alternativni način zdravljenja so vabljeni v četrtek, 25. novembra, ob 20.30 v društvene prostore v gledališču France Prešeren v Boljuncu.

Ukradel dragu vetrovko

V petek pozno popoldne je policija pridržala 18-letnega Tržačana, ki je po navedbah Kvesture kradel v eni izmed trgovin nakupovalnega središča Il Giulia. Mladenci je bil v družbi mlađoletnega dekleta v trgovini s športnimi oblačili. Ob njunem izhodu se je sprožil alarm in upravitelj trgovine je poklical policijo. V fantovem nahrbtniku je bila spravljena zimska vetrovka, ki stane 330 evrov, ob njej pa tudi pet parov klešč in nož. Po izpolnitvi zapisnika so 18-letnika odvedli v pripom. Mlađoletnica v tujini baje ni sodelovala, odpeljali so jo k materi.

Noč iz Italije

Na mestnem nabrežju je mejna policija pred dnevi ustavila 31-letnega senegalskega državljanina, ki je avtomobilistom pomagal pri iskanju prostih parkirnih mest. Izkazalo se je, da je večkrat prejel kvestorjev ukaz, da zapusti Italijo, zadnjic 25. oktobra. Zaradi tega je bil že trikrat aretiran. Običajno pa se dogaja, da se priseljenici, ki svetijo prihodnost iščejo v bogatejših državah in so v iskanje službe v tujini že vložili veliko sredstev in truda, kvestorjevih ukazov ne držijo. Senegalca so pridržali, sodnik pa je nato ocenil, da aretiranemu do nadaljnega postopka ni treba ostati v priporu.

Pupkin Kabarett o občinskih volitvah

Po uspeli prvi predstavi kabreta se jutri v gledališče Miela spet vrača skupina Pupkin Kabarett. S pričetkom ob 21.21 se bodo kabretisti humoristično lotili aktualne teme o občinskih volitvah. Večer v znamenuju tržaških političnih vprašanj bo spremljal orkester Niente Band.

Dogovor o Rilkejevi stezi

V torek, 23. novembra, bodo predstavniki miramarske zaščitene cone in občine Devin - Nabrežina podpisali dogovor o sodelovanju za skupni razvoj devinskega rezervata in Rilkejeve steze.

Dogovor bo uvrščal stezo v širši promocijski projekt imenovan »Walk Italy Coast«, ki združuje obmorske turistične pešpoti šestih italijanskih dežel. Ob podpisu dokumenta bosta župan Giorgio Ret in predstavniki Miramarskega rezervata postavili nova izhodišča za razvoj skupnih dejavnosti, ki se bodo začele v pomladni prihodnjega leta.

Mestni morski muzej o skrivenostnem toku Timave

Marino Vacci bo jutri ob 18.00 uvedel predavanje z naslovom Staro in nove skrivenosti reke Timave, kjer bo govor o rezultatih novih raziskav o njenem podzemnem toku. Govor bo tudi o bodočih podzemnih raziskavah in postaviti novega stopnišča, ki bi povezovalo briškovsko jamo s podzemnim kraškim tokom. Muzej pri Sv. Andreju bo gostil tudi naravoslovca Sergia Dolceja in didaktičnega koordinatorja briške Jame Thomase de Marchija, ki bosta predstavila raziskovanja podzemnega toka ponikalnice od srede devetdesetih let do današnjih dni.

Skupnost sv. Egidija predstavlja knjigo

Jutri ob 16. uri bo Skupnost sv. Egidija v dvorani Oceania na Pomorski postaji (Pomol Bersagliere 3, Trst) knjigo »Živio starejši - Nove usluge za nove demografske in mestne zahteve«.

Prisotne bodo pozdravili tržaški Giampaolo Crepaldi, predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Popovat in župan Roberto Dipiazza. Sledili bodo referati Antonija Golinija (Univerza La Sapienza v Rimu), Rite Cutini (Skupnost sv. Egidija), Giuseppeja dell'Acque (Oddelek za umsko zdravje v Trstu), Luigija Guia (Univerza v Trstu).

Posegli bosta še Maria Grazia Cigliati Dezza (2. okraj Krajevnega zdravstvenega podjetja št. 1) in Anna Galopin (Občina Trst). Moderator bo Paolo Parisini.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 21. novembra 2010

MARIJA

Sonce vzide ob 7.12 in zatone ob 16.29 - Dolžina dneva 9.17 - Luna vzide ob 16.03 in zatone ob 6.59.

Jutri, PONEDELJEK, 22. novembra 2010

CILKA

VREMENČERAJ: temperatura zraka 13 stopinj C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, veter 6 km na uro severo-vzhodnik, vlažna 71-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 14,6 stopinje C.

OKLICI: Pietro Ferranti in Ilaria Fantasia, Alessandro Vio in Fiorella Cerone, Ahmed Ibrahim Elamin in Krasimira Ivanova Dimitrova, Davide Battistin in Daria Nordio, Roberto Ruzier in Francesca Ierco, Andrea Carlevaris in Alessandra Nenci.

Lekarne

Nedelja, 21. novembra 2010

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oštrek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Prosečka ulica 3.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ulica Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 300280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oštrek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3.

Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oštrek Piave 2 (040 361655).

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27.

www.farmacistitrieste.it

novembra 2010

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296).

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istarska ulica 18.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istarska ulica 18 (040 7606477).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Izleti

ZDRAVŠENJE STARŠEV sredne šole sv. Cirila in Metoda organizira silvestrsko družinsko zimovanje »Snežnika« v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori od 31. decembra do 2. januarja. Vabljeni vse družine od Milj do Trbiža. Za dodatne informacije in prijave do 8. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na zscirilmelod@gmail.com.

SPDT priredi ob zaključku sezone, v

ZLATI ZMAJ

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Osnovni abonma Nova produkcija SSG - v veliki dvorani
Ronald Schimmelpfennig

(slovenska pravzvoda)
režija: Janusz Kica

Ponovitve

v četrtek, 25. novembra

ob 19.30 - red K
(z varstvom otrok)

v petek, 26. novembra

ob 20.30 - red F

v soboto, 27. novembra

ob 20.30 - red T

Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi.

Abonmajska kampanja 2010-2011
VPISOVANJE PROSTIH ABONMAJEV JE MOŽNO DO SOBOTE, 27. NOVEMBRA. POHITITE!

Vpisovanje prostih abonmajev in nakup vstopnic v predprodaji pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 15. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.

Brezplačna telefonska številka 800214302

Telefon 0039 040 362 542
Info: www.teaterssg.it**Kino****AMBASCIATORI** - 16.00, 18.30, 21.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«.**ARISTON** - 16.00, 19.15, 21.00 »Potiche - La bella statuina«; 17.45 »L'illusio-**CINECITY** - 10.45, 11.15, 13.00, 14.45, 15.15, 16.00, 17.35, 18.15, 19.00, 20.30, 21.15, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte«; 10.45, 12.35, 14.30, 16.25, 18.20, 20.15, 22.05 »Saw 3D«; 13.05, 17.30, 20.00, 22.00 »Un marito di troppo«; 10.45, 15.10 »Scott Pilgrim vs the world«; 15.15, 19.45, 22.00 »The social network«; 15.20, 17.35, 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«; 20.00 »Ti presento un amico«; 17.30 »Maschi contro femmine«; 11.00 »Il regno di Ga' Hoo-

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVROPE
nedelja 21.11.2010 ob 18:00
Športno Kulturni Center - Zgonik (TS)

ALPSKI KVINTET
folkloristična skupina iz Jezerskega Tržaškega

SCHUHPLATTLER PFUNDERS

BETKA ŠUHEL

ALPENBRASS trubačna skupina

SEPP MATTLSCHWEIGER'S QUINTETT JUCHEE

KRAŠKI MUZIKANTI

Predejna vstopnica od 17.00 ure dolje na blagajni Športnega centra v Zgoniku
Vstopnica 10 €
informacije: 346 1221 127 / glasbeni@zgonik.si

Amatersko športno društvo **SOKOL** pod pokroviteljstvom **ZSSDI**

vabi na posvet na temo:

Pomen in cilji slovenskega zamejskega športa – nekoč in danes**v četrtek, 25. novembra 2010 ob 20.00**

v dvorani Iga Grudna v Nabrežini

Sodelujejo:
Bojan Brezigar
Miloš Budin
Ivan Peterlin**SOKOL** ZSSDI ZKB

le«; 11.00, 13.10 »Winx - Magica avventura«; 10.50, 12.50 »Cattivissimo me - 3D«.

FELLINI - 16.15, 19.00, 21.45 »Noi crediamo«.**GIOTTO MULTISALA 1** - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15 »Benvenuti al Sud«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Stanno tutti bene«.**GIOTTO MULTISALA 3** - 16.20, 18.45, 20.15, 22.15 »I fiori di Kirkuk«; 22.15 »Porco rosso«.**KOPER - KOLOSEJ** - 14.00, 17.00, 20.00 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. del«; 14.50, 20.50 »Ljubezen na daljav«;**GIOTTO MULTISALA 4** - 11.30, 14.25, 16.35 »Jaz, baraba - 3D sinhro«; 18.55, 21.05

»Un marito di troppo«; 10.45, 15.10 »Scott Pilgrim vs the world«; 15.15, 19.45, 22.00 »The social network«; 15.20, 17.35, 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«; 20.00 »Ti presento un amico«; 17.30 »Maschi contro femmine«; 11.00 »Il regno di Ga' Hoo-

SKD Barkovlje s pokroviteljstvom ZSKD in Ul. Bonafata 6 Slovenske prosvete**VABI DANES, 21. novembra**

na KONCERT ženske vokalne skupine

CAPPELLA CIVICA iz Trsta

Pri klavirju Corrado Gulin, dirigent Marco Sofianopulo

Začetek ob 17. uri

V torek, 16. t.m. je na tržaški pravni fakulteti z odliko diplomiral

Dr. Matija Frandolič

Še mnogo osebnih in življenskih uspehov mu želijo družina in sorodniki

»Žaga VII - 3D«; 14.00, 18.30 »Socialno omrežje«; 12.50, 15.00, 17.10, 19.20, 21.30 »Gremo mi po svoje«; 11.50, 16.30, 21.00 »Lahka punca«; 12.00, 13.00, 15.20, 17.50, 18.20, 20.50 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. del«; 13.10, 16.40, 19.00, 21.15 »Tamara Drewe«; 21.20 »Spet ti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 17.05, 19.30, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; Dvorana 2: 11.00,

14.30 »Winx - Magica avventura«; 16.00, 17.30, 20.30, 22.15 »Saw 3D«; Dvorana 3: 11.00, 14.30 »Cattivissimo me«; 16.15, 20.00 »Uomini di Dio«; 18.15, 22.15 »Un marito di troppo«; Dvorana 4: 11.00, 14.30 »Il regno di Ga' Hoo«; 16.15, 20.15, 22.15 »The social network«; 18.15 »Maschi contro femmine«; 19.00 »Devil«.

SUPER - 16.00 »Cattivissimo me«; 17.30, 20.45 »Ti presento un amico«; 19.10, 22.20 »Unstoppable - Fuori controllo«.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 15.00, 17.45, 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1.«; Dvorana 2: 16.20,

18.15, 20.15, 22.15 »Saw 3D«; Dvorana 3: 16.00, 18.40, 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1.«; Dvorana 4: 15.30, 17.15, 20.00, 22.00 »Un marito di troppo«; Dvorana 5: 17.30, 20.00 »Stanmo tutti bene«; 15.30, 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«.

RESTAVRACIJA KRIŽMAN V REPNU prireja v soboto, 27. novembra, narodnozabavno večerjo in ples z ansamblom MODRJANI.

Obvezna predhodna rezervacija: tel.040-327115

Mali oglasi**PRODAM LONČENO PEČ** na pelete, 10 kw, 112 cm za 55 cm. Cena: 1.000 evrov, možnost dogovora. Tel. 389-9766904.**DIATONIČNO HARMONIKO** Železnik, prodam. Tel. št.: 335-5387249.**GOSPA** srednjih let, zanesljiva in brez družinskih obveznosti išče delo kot hišna pomočnica in kot negovalka starejših ljudi. Tel. 040-2171069.**GOSPA SREDNJIH LET** išče delo v trgovini, tovarni ali kot hišna pomočnica pri raznih opravilih v Dolini ali v Miljah. Tel. št.: 347-3132910.**İŞÇEM** teren v Barkovljah za gradnjo stanovanjske hiše. Tel. št. 347-7334742.**İŞÇEM DELO** kot varuška. Tel. št. 340-2762765.**İŞÇEM SKLADIŠČE**, 40 kv.m., na območju Boljunc, Dolina, Log, Domjo, Ul.Travnik. Tel. 348-5872062.**İŞÇEM VELIKO PASJO UTO** v dobrem stanju. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 040-383903.**NA OPĆINAH ODDAM V NAJEM** opremljeno stanovanje: kuhinja, dnevna soba, dve spalnici, kopalnica, klet in podstrešje. Zainteresirani naj po-klicajo na tel. št. 340-2419295.**ODDAM** v najem samostojno hišo na Prosek. Klicati od 16. do 20. ure na tel. št. 347-7126974.**V NAJEM ODDAJAMO** opremljeno stanovanje na Prosek, približno 55 kv. m. s samostojnim ogrevanjem. Tel. št. 320-1509155.**POŠTENA GOSPA** išče delo kot negovalka starejših ljudi. Tel. št. 335-6445419.**PRODAM** prenosni šivalni stroj singer. Tel. št. 040-910148.**PRODAM FIAT PUNTO SPORTING** letnik 2000, tel. št. 345-0918084.**PRODAM** diatonično harmoniko ivan kapš, glas cfb, v odličnem stanju. Tel. 340-8407043.**PRODAM** posteljo za dve osebi z ležičem in letveno podlago, cena 150,00 evrov. Tel. 340-9329903.**PTIČKI** vrste zebriče (diamante mandarino) stare 1 mesec prodam po 15,00 evrov za par. Tel. 040-226788.**V NAJEM ODDAJAMO** opremljeno stanovanje na Prosek, približno 55 kv. m. s samostojnim ogrevanjem. Tel. št. 320-1509155.

Večnamenski kulturni center F. Prešeren v Boljuncu

Danes, 21. novembra 2010

ob 16.00 v foyerju gledališča

RAZSTAVA IN POKUŠNJA STARIH PECIV IZ BREGA

IN OBČINE HRPELJE-KOZINA v okviru projekta »ZLATE ROKE-MANI D'ORO«

ob 17.30 v dvorani gledališča

ČEZMEJNO SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN

ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE

Nastopajo:

Folkorna skupina iz Brkinov, Moška pevska klapa

Volta iz Brtonigle in Tržaška folkorna skupina

Stu ledi s članicami društva F. Prešeren

FEDERACIJA FOLKLORNIH SKUPIN

Vstop prost!

Glasbena matica
s svojimi študenti

vabi na

HOMMAGE À CHOPIN
klavir, flavta, harfa

v petek, 26. novembra, ob 20.30

v dvorani Victor de Sabata opernega gledališča Verdi v Trstu

V sodelovanju z Deželnim sedežem RAI FJK - Slovenski program Koncert sta omogočila Sklad Libero in Zora Polojaz ter ZKB

Ob pomembnem jubileju iskreno čestita

g. Mariju Gerdolu

Šentjakobsko kulturno društvo

Tisoč poljubčkov.

Dobrodošla

Jessica

Teta Jožita in stric Ivo

Poslovni oglasi**MARIBOR, PRODAM NOVO STANOVANJE** 120 m² v bližini univerze, na voljo parkirno mesto v kleti, eur 175.000,00 davki vključeni, možnost pogajanja; Stefano Vascotto

tel. 040-309066 - 3356158144

IZKUŠENEGA KNJIGOVODJO (M/Z) zaposli obrtno podjetje v Trstu. Življjenjepis poslati na: osebje@libero.it**KLJUČAVNIČARJA ALI STRUGARJA ALI REZKARJA CNC (M/Z)** z izkušnjo tehničnih načrtov zaposli obrtno podjetje v Trstu. Življjenjepis poslati na: osebje@libero.it**NUDIMO GRADBENO-OBRTNIŠKA, PLESKARSKA DELA IN KNAUF.** Dolgoletna tradicija in garancija. Janmont d.o.o. 00386(0)5-7686240, 00386(0)-41617838.**SLAŠČIČARNA SAINT HONORÈ** zaposli uradnico/ka-prodajalco s praks delo v uradu, urnik: sreda-sobota 9.00-13.00 15.30-19.00, nedelja 8.30-13.30 in diplom

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
v sodelovanju z Občino Milje
...moj tržaški naslov...
Recital iz opusa
Borisa Pahorja
Scenaristka Tatjana Rojc
Režiser Giorgio Pressburger
Igrala Lara Komar
in Janko Petrovec
Glasba Marij Kogoj
v pripredbi Adija Daneva
za godalni kvartet Nuova Musica

Dvojna ponovitev
• v sredo, 24. novembra
ob 20.30
v gledališču Verdi v Miljah
• v četrtek, 2. decembra
ob 20.30
v Gledališču Koper

Ženska pevska skupina IVAN GRBEC
bo slavila
v nedeljo, 28. novembra 2010, ob 18. uri
30-letnico ustanovitve zborna s celovečernim koncertom ŠKEDENJ MOJ
30 let pesmi in prijateljstva
Vabljeni v dvorano KD I. Grbec,
Škedenjska ulica 124

SLOVENSKI KLUB
Društvo slovenskih izobražencev
vabita v torek, 23. novembra 2010 na debatni večer
SOOČENJE O ORGANIZIRANOSTI SLOVENSKE MANJŠINE
Debate se bosta udeležila predsednika krovnih organizacij DRAGO ŠTOKA in RUDI PAVŠIĆ Moderator BOJAN BREZIGAR
Srečanje bo v Gregorčičevi dvorani, ul. S. Francesco 20, s pričetkom ob 20.30.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
PREDSTAVITVE KNJIŽNIH NOVOSTI ob 18. uri
Torek, 23. novembra v TRSTU Boris Pahor – Piazza Oberdan
Sreda, 24. novembra na OPČINAH Alenka Rebula - Sto obrazov notranje moči Petek, 26. novembra v TRSTU Knjižni dar za leto 2011 Goriške Mohorjeva družbe Vabljeni!

Glasbena matica in Godalni kvartet Glasbene matice v sodelovanju s SKD Tabor
prirejata
POKLON MARKU BITEŽNIKU
v četrtek, 25. novembra ob 20.30 v dvorani SKD Tabor na Opčinah Vabljeni!

tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. 347-5292058 (Sk Brdina) ali 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

PRIMORSKA POJE: - Zborom, ki se še niso prijavili na naslednjo revijo, imajo zadnjo priložnost do 28. novembra. Prijava je možna izključno preko spletnne aplikacije na www.zpzp.si. Upoštevali ne bomo starih tiskanih obrazcev za 42. revijo. Za nastop na reviji PP 2011 prijavite poljubne tri ali štiri skladbe, s posebnim poudarkom na delih slovenskih skladateljev. Zaželeno je, da program zastavite projektno. Uradni ZSKD so vam na razpolago za dodatne informacije.

KMEČKA ZVEZA prireja obvezne tečaje o higieni in postopkih HACCP. Podrobne informacije na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone št. 8 ali tel. št.: 040-362941.

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljanca obvešča, da nov tečaj televadbe za razgibavanje in zdravo hrbitenico za gospe v zrelih letih poteka ob ponedeljkih in sredah, od 9. do 10. ure v društvih prostorih gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Pridite na vadbo, da se boste v družbi lepo imele in naradile kaj zase. Vabljeni.

SEČNJA 2010/2011 NA OPČINAH - Jus Općine obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošenja za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30, in nato vsak naslednji torek do najkasnejše 14. decembra na upravnem sedežu v Proseški ul. 71.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira kuharski tečaj v ponedeljek, 22. in 29. novembra, v Vesno Guštin. Informacije in prijave na tel. št. 380-3584580.
ŠKD CEROVLJE-MAVHINJE vabi predstavnike amaterskih dramskih skupin na sestanek, na katerem bomo predstavili 9. izvedbo Zamejskega Festivala Amaterskih dramskih skupin v ponedeljek, 22. novembra, ob 20. uri v drušvenem sedežu na trgu v Mavhinjah. Za informacije pišite na cerovljemavhine@libero.it. Vljudno vabljeni.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi članstvo na društveno večerjo v soboto, 27. novembra, ob 20.00 v restavracijo v Briščike. Prisoten bo minister dr. Boštjan Žekš. Obvezna rezervacija v tajništvu, 040-299858 (tel.-fax) ali info@yccupa.org. do srede, 23. novembra.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 23. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V četrtek, 25. novembra, ob 20.45 pa seja odbora.

50-LETNIK! Obveščamo vas, da v soboto, 27. novembra, organiziramo zaključno večerjo v restavraciji v Kopru. Prevoz z avtobusom, prijava do najkasnejše 24. novembra na tel. št.: Marinka 349-4133919 ali Nives 040-226517. Vabljeni!

DRUŠTVO TIGR - TRŽAŠKA OBMOČNA ENOTA IN DRUŠTVO EDINOST prirejata tečaj, ki ga bo vodil prof. Samo Pahor »Kako nastopati pred oblastmi, ko govorimo slovensko«, na sedežu SKD Borkovje (Ul. Bonafata 6), v sredo, 24. novembra, ob 20.15. Prijave na tel. št. 040-274995 ali 347-5469662 (Ivica).

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v sredo, 24. novembra, na svojem sedežu (Prosek 159).
VZPI - ANPI DEVIN NABREŽINA vabi člane in simpatizerje na kongres, ki bo v četrtek, 25. novembra, ob 17. uri v rojstni hiši Iga Grudna (Kamnarski) v Nabrežini.

KRUT obvešča, da ob ponedeljkih poteka na drušvenem sedežu individualna refleksnoconska masaža stopal. Podrobnejše informacije in predhodne najave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.
SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIĆ zbira vloge za stipendije in podpore za akademsko

leto 2010/11 do petka, 26. novembra. Razpisni pogoji na spletni strani www.skladtoncic.org.
45-LETNIKI IZ BREGA se dobimo v soboto, 27. novembra, v Dragi. Rezervacije sprejemajo: Magdi (349-1298707), Silva (338-8867903), Elena (339-5953205) in Nadja (347-5056289). Poklici čimprej!

KRD DOM BRIŠČIKI organizira kuharski tečaj v soboto, 27. novembra, na 4. decembra, v Vesno Guštin. Informacije in prijave na tel. št. 347-4434151 po 16. uri.

KROŽEK AUSER za Kraško območje vabi svoje člane na družabno pooldne v soboto, 27. novembra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferriovario« v Nabrežini.

ODBORNIŠTVO ZA KULTURO Občine Dolina prireja v okviru vsakoletnih božičnih dogodkov in prireditve brezplačno delavnico izdelovanja jaslic, namenjeno osnovnošolskim otrokom (z možnostjo spremstva enega odraslega za vsega otroka), ki bo potekala v soboto, 27. novembra, ob 16.00 do 17.30 v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri
T Pogrebno podjetje ...v Trstu od leta 1908
Nudimo prevoze za tržaško občino in okolico, narodne in mednarodne prevoze ter razne storitve na pokopališčih.
Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Ul. del Ghirlandaia 28
brezplačno notranje parkirišče
Usluge na domu

+ Po hudi bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Alberto Castelli
(Uuccio)

Žalostno vest sporočajo

žena Anita, hči Serena in sin Alessandro s Patrizio in Federicom ter ostali sorodniki

Pogreb bo v četrtek, 25. novembra, od 11.00 do 12.30 v ulici Costalunga, sledila bo maša v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah.

Perlugi, 21. novembra 2010

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Boris Ivancich

Žarni pogreb našega dragega bo v sredo, 24. novembra, ob 14. uri v kapelici na pokopališču v Trebčah. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam ob strani in bodo našega dragega pospremili na zadnjo pot.

Svojci

Hrpelje-Kozina, ob 17.30 v dvorani gledališča tradicionalno čezmejno srečanje folklornih skupin Čez tri gore, čez tri dole. Nastopajo: Folklorna skupina iz Brkinov, Klapa Volta iz Brtonigle in TFS Stu ledi s članicami društva F. Prešeren. Vstop prost.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL gostuje v Kulturnem domu na Proseku, danes, 21. novembra, ob 17. uri dramsko skupino Amici di San Giovanni z igro v tržaškem narečju A passi pici, piči. Vabljeni!

V RAZSTAVNI DVORANI NARODNEGA DOMA je do 30. novembra med 9.30 in 12.30 na ogled antološka razstava o delovanju Glasbene matice.

DOKUMENTARNA RAZSTAVA »Porčanka, včeraj: ozkotirna proga« je na ogled do konca decembra v Železniškem muzeju na Marsovem polju (Campo marzio), Ul. G. Cesare 1. Urvnik: sreda, sobota in nedelja od 9. do 13. ure, brezplačni ogled samo razstave.

Daleč od rodnega Križa je v Avstraliji umrl naš dragi

Viktor Košuta
Tojo Kimkov

Za njim žalujejo

sestra Ida, teta Nada in bratraci Marino, Silvana in Oskar z družinami

Križ, Melbourne, 21. novembra 2010

ZAHVALA

Ganjeni za občuteno prisotnost ob izgubi našega

Doriana

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Lepa hvala.

Družina

Devinščina, 21. novembra 2010

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Mario Pregarc

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami in počastili spomin našega dragega.

Družina

Domjo, 21. novembra 2010

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Ob bolečem slovesu našega dragega

Paola Doljaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala g. Dušanu Jakominu za blagoslov in občutene besede, župniku Jožetu Markuži za verski obred, cerkvenemu pevskemu zboru za obravo petje, prijateljem godbenikom za zadnje koračnice, dirigentu in dekletom Kraškega slavčka za milo pesem, praproškim nosilcem krste, sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem kolegom, našima Maši in Vesni za vesstransko pomoč ter vsem, ki ste nam na katerikoli način lajšali bolečino in počastili njegov spomin.

Hvaležni Sandra, Petra, Nadia in Peter s svojimi.

CARISMA
Drevored San Marco, 31/b
34074 Tržič - GO
Tel. 0481 44660
Fax 0481 792012
email: carismasn@gmail.com

CAMPER
GEOX
LOGAN
NERO GIARDINI
TIMBERLAND
MEPHISTO
CLARK'S
LORBAC
MILLY
EL NATURALISTA...

GORICA - Za otroke in mladostnike, ki so bili žrtve nasilja

Urejujejo »prijazno sobo« za zaščito mladoletnikov

Zdravstveno podjetje je dalo na razpolago sedež v parku Basaglia

Otroci in mladostniki, ki se zaradi vpletjenosti v različna kazniva dejanja znajdejo v sodnih procesih kot oškodovanci, običajno doživljajo postopek zelo travmatično. Mladoletnike lahko takšne izkušnje dodatno zaznamujejo, saj pomenijo podoživljanje nasilja. Zato so goriško zdravstveno podjetje, sodišče, državno tožilstvo, kvestura in pokrajinsko poveljstvo karabinjerjev včeraj podpisali sporazum o zaščiti mladoletnikov v kazenskih postopkih. Sporazum predvideva ureditev »prijazne sobe«, kjer bodo v bodoče potekali pogovori z otroki in mladostniki, ki so bili žrtve katerikoli oblike nasilja.

Včeraj, ko je potekal svetovni dan pravic otrok in mladostnikov, so dokument podpisali direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula, predsednik goriškega sodišča Matteo Giovanni Trotta, državna tožilka Caterina Ajello, kvestor Pier Riccardo Piovesana in pokrajinski poveljnik karabinjerjev Giuseppe Arcidiacono, prisotni pa so bili tudi občinska odbornica Silvana Romano, vodja mobilnega oddelka kvesture Massimiliano Ortolan ter Marilena Francioso in Emilio Alari iz operativne enote za obdobje odraščanja in preprečevanje prizadetosti. Ravno na sedežu te operativne enote - v parku Basaglia - bodo omenjene institucije uredile »prijazno sobo«, ki bo silam javnega reda in tožilstvu na voljo vsakič, ko se bo postavila potreba po izprševanju mladoletne osebe. So bodo opremili z napravami za snemanje in enosmernim ogledalom. »Pobuda je izrednega pomena iz preiskovalnega vidika, predvsem pa iz vidika zaščite otrok. Prijaznejše okolje lahko žrtvam nasilja pomaga, da bolj stvarno gledajo na dogodeke in lažje premostijo travmo,« je povedala Ajellova. »Ko sem bil tožilec na sodišču za mladoletnike v Trstu sem večkrat sodeloval pri izprševanjih otrok za predhodno formiranje dokazov. Prostor, v katerih potekajo pogovori, ni zanemarljiv faktor,« je podčrtala Trotta. Piovesana je izpostavil trud, ki ga policija in druge institucije vlagajo v zaščito mladoletnih v kazenskih postopkih, in dodal: »Pomembno je, da pogovori z otroki ne potekajo v hladnih in žalostnih krajih, kot so lahko kvestura ali poveljstvo karabinjerjev.« Zadovoljstvo nad sporazumom je izrazil tudi Cotiula, ki je naglasil zgledno sodelovanje sil javnega dela in krajevnih ustanov. (Ale)

Sedež operativne enote za obdobje odraščanja in preprečevanje prizadetosti v parku Basaglia

BUMBACA

OBČINA GORICA Romoli bo izročil priznanje Brulcu

»Z Brulcem sva dobro sodelovala. Skupaj sva vodila konkretno projekte za razvoj našega območja.« Tako pravi goriški župan Ettore Romoli, ki bo prihodnji teden nekdajemu novogoriškemu županu Mirku Brulcu izročil priznanje mesta Gorica. S tem se želi Romoli zahvaliti za »sodelovalni duh in pragmatičnost, ki sta v zadnjih letih zaznamovala odnose med sosednjima občinama. Romoli bo Brulca sprejel v četrtek, 25. novembra, ob 12.30 na goriškem županstvu. Dan kasneje pa bo na sedežu novogoriške občine potekalo prvo uradno srečanje med Romoljem in novim županom Matejem Arčonom, ki je funkcijo nastopal pred dobrim tednom. Arčon, ki si z goriškim kolegom v bodoče želi vzpostaviti redne stike, se bo v petek z gostom pogovarjal o možnostih prihodnjega sodelovanja.

GORICA - INPDAP Uslužbenci proti združitvi s Pordenonom

Gorica tvega, da po ukinitvi izpostave ustanove Banca d'Italia, deklasiraju sedež zavoda INAIL in zaprtju nekaterih drugih javnih uradov še dodatno izgubi na pomenu. Goriški sedež zavoda INPDAP, ki sledi približno 20.000 uporabnikom, namerava namreč vodstvo ustanove združiti s sedežem v Pordenonu. Nad sklepom, ki ga je predsednik varstvenega zavoda za javne uslužbence sprejel v prejšnjih mesecih, so izredno zaskrbljeni goriški uslužbenci, ki so se pred nedavnim zbrali na zborovanju.

Sklep, ki predvideva združitev vodstvenih funkcij goriškega in pordenonskega sedeža INPDAP, je po mnenju uslužbencev napačna izbira, saj sta mestni oddaljeni 100 kilometrov in imata različne gospodarske in zgodovinske značilnosti. Goriški urad INPDAP ima približno 20.000 uporabnikov. Z novo organizacijo bi jim storitve, ki jih ponuja zavod, ne bile več zlahka dostopne,« pravijo uslužbenci in krajevna predstavnštva v javnem sektorju sindikatov CGIL, CISL in UIL, ki opozarjajo, da so vsebine sklepa in razvojnega načrta zavoda popolnoma navzkriz.

V Novi Gorici svečke za žrtve prometnih nesreč

Današnji dan je posvečen Svetovnemu dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč. Dogodek bodo zabeležili tudi v novogoriškem Varstveno delovnem centru, saj imajo tudi oni v starogorski enoti nastanjenih veliko žrtev prometnih nesreč, ki pri njih bivajo zaradi trajnih posledic možganskih poškodb. V Novi Gorici se bodo žrtev prometnih nesreč spomnili s priziganjem sveč ob 17. uri na trgu ob mestni hiši, mimoidočim pa bodo varovanci iz Stare Gore delili spominske pentlje, ki so jih sami izdelali. Po budniki akcije - ljubljanski zavod Varna pot - poziva tudi vse ljudi, da v spomin na žrtve prometnih nesreč svečke ob isti uri prizijo tudi na oknih svojih domov. V Sloveniji je od leta 1991 na cestah umrlo 6.450 ljudi, poškodovalo pa se jih je 226.470. V novogoriškem Varstveno delovnem centru, v okviru katerega deluje enota Stara Gora, je trenutno nameščenih 40 uporabnikov po možganskih poškodbah in 32 oseb z drugimi telesnimi poškodbami in osebi z motnjo v razvoju. Poleg tega imajo še enoto z dnevnim varstvom za 46 uporabnikov, od katerih jih ima 12 možgansko poškodo. (km)

GORICA - Park ob splošni bolnišnici

Za vsakega novorojenčka bodo odslej posadili drevo

Ob bolnišnici v Ulici Fatebenefratelli so včeraj posadili 70 dreves, ki se jim bodo v bodoče pridružila še druga. Pobudo za sajenje je ob dnevu dreves dalo združenje okoljevarstvenikov Legambiente iz Gorice, pristopil pa je tudi odbor »Voglio nascere a Gorizia«, ki se zavzema zato, da bi odslej za vsakega otroka, rojenega v goriški porodnišnici, posadili drevo. Mali park, ki ga namerava občina v prihodnje opremi tudi s klopom, so z dovoljenjem goriškega zdravstvenega podjetja začeli urejati območju med bolnišnico in železnično, ki je bilo doslej neizkorisčeno. Sedemdeset brez, gradnov, bukev, borov in ambrovcev so včeraj posadili občinski delavci. Ob predstavnikih združenja okoljevarstvenikov Legambiente iz Gorice so bili prisotni tudi goriška občinska odbornica Silvana Romano, občinski odbornik Francesco Del Sorbo, predsednica odbora »Voglio nascere a Gorizia« Genj Furjan, nekaj staršev in učencih nižje srednje šole iz Ločnika. (Ale)

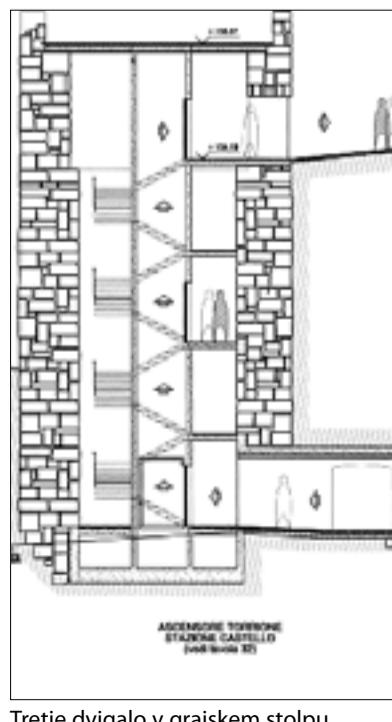
Med včerajnjim sajenjem dreves

BUMBACA

GORICA - Jutri razprava in film

Novo poglavje v odnosih med glasbenima šolama?

Portelli: »Ovrednotenje grajskega naselja bi bilo bolj koristno - V tork javni shod v organizaciji Foruma

Tretje dvigalo v grajskem stolpu

Na razglasni deski goriške občine je že nekaj dni razobesen triletni načrt javnih del 2011-2013, v katerega je uprava vključila tudi nakup mehanskih delov in kabin vzpenjač na goriški grad. Projekt predvideva realizacijo treh dvigal, ki bodo povezovala Travnik z utrdbo. Prva kabina, na katero se bodo obiskovalci vkrčali ob vhodu v predor Bombi, se bo poštevno dvigovala vse do grajskega obzidja. Tu bo treba vstopiti na drugo dvigalo, ki se bo navpično dvigovalo do gradu, nato pa še na tretje dvigalo, ki bo v notranjosti enega izmed grajskih stolpov. Kot smo že poročali, je goriška občina na tem, da podpiše pogodbo za izgradnjo strukture, ki bo omogočala postavitev treh dvigal, denarja za mehanske dele in kabine pa še nima.

Na pomanjkanje sredstev kritično opozarja načelnik Demokratske stranke v goriškem občinskem svetu Federico Portelli, ki je prelistal triletni program javnih del in v njem zasledil projekt treh dvigal, ki bo v prihodnjem proračunu, o katerem se bo izrekel občinski svet, prvič v seznamu del, ki jih je treba financirati. »V dokumentu tudi be-

remo, da mora občina še določiti tehnologijo, ki jo bo uporabila. Uprava namerava do aprila 2011 izdelati preliminarni projekt: pred dodelitvijo del bo minilo 18 mesecev, pred izgradnjo mehanske povezave pa dve leti,« pravi Portelli in poudarja: »Projekt sploh nima finančnega kritija, ob tem pa ni jasno, kaj o njem menijo pri spomeniškem varstvu.« Portelli ocenjuje, da bi morala občinska uprava drugam vlagati denar, na primer v ovrednotenje grajskega naselja. »Ali ima smisel, da vložimo 750.000 evrov v mehansko povezavo, namesto da bi poskrbeli za vzdrževanje gradu in ponudili turistom kaj boljšega?« Portelli bo na prihodnjem občinskem sestanku predlagal, naj uprava prirede javno srečanje na to temo. Zborovanje občanov bo sicer že v tork, 23. novembra, priredil Forum za Gorico, ki je proti vzpenjači na grad predlagal tudi referendum. Na srečanju, ki bo ob 17.30 v dvorani občinskega sveta, bodo občanom predstavili motivacije, s katerimi so garanti zavrnili referendumsko pobudo, govor pa bo tudi o prihodnjih političnih akcijah, s katerimi želi Forum zamrzni postopek za gradnjo vzpenjače.

GORICA Avtobusni abonma odslej tudi na spletu

Goriško podjetje javnih prevozov APT ponuja novost vsem svojim potnikom. Ponoven vpis abonmanov je odslej možen tudi prek spletnih strani na naslovu www.aptgorica.it, kar bo uporabnikom avtobusnih prevozov omogočilo velik prihranek časa. Preko spleteta lahko abonma obnovijo vsi lastniki izkaznice APT, ki si jo je mogoče priskrbeti pri okencih podjetja. Na spletni strani je treba najprej klikniti na link »abbonamenti on-line«, nato pa je treba izpolniti obrazec za registracijo ter vpisati kodo in geslo. Po izbiri abonmaja je treba natisniti dokument, ki ga mora nato uporabniki imeti pri sebi skupaj z izkaznico APT.

GORICA - Deziderij Švara v galeriji Ars

Pisem ne more pisati drugače, kot da slika

Tržaški slikar je »sin Sredozemlja«, človek morja, burje in sonca

Deziderij Švara (levo) z Jurijem Paljkom ob odprtju razstave

FOTO L.K.

Jesenska, poletna, čustvena, izpodvedna, elektronska, v modrini, v luč, v neskončnost itd. Takšna so »Nenapisana pisma« tržaškega slikarja Deziderija Švare, ki so do 8. decembra kot zaokrožen likovni ciklus na ogled v galeriji Ars na Travniku.

Slikar ne more pisati pisem drugače, kot da slika, je na četrtkovem odprtju povdal Jurij Paljk. Ne piše jih sam sebi, temveč svojim dragim, pa tudi nam. In seveda ne gre za banalna pisma, temveč za po-

globljeno likovno iskanje. Olja na platno so v glavnem monokromatska, kot so bile pretežno enobarvne ploskve slikarjevih znanih marin in (obj)morskih vedut iz preteklih desetletij, del, »mimo katerih umetniška kritika, ki obravnava tržaško umetnost v povoju, enostavno ne more«. Kompozicije so umirjene in zaokrožene, kot najenostavnnejši in vendar najtežji simbol večnosti in neskončnosti je v njih prisoten ali vsaj zaznaven krog. Prevladujejo

prepričljive modre barve, v več primerih je prisotna tudi čisto »ženska« barvna paleta. »Pred temi deli, lepimi priovedmi o širini v svetlobi, gledalec zadiha,« je prizomnil Paljk. Poleg pisem je na eni izmed sten obešenih pet kolážev, posvečenih časnikom Le Monde, Delo, Il Piccolo, Primorski dnevnik in Novi glas: samosvoj manjši ciklus, s katerim umetnik v všečnimi likovnimi kompozicijami predstavlja sedanji trenutek in našo vpetost vanj, s posebno pozornostjo do narodnostnega elementa. V kot galeriji pa je postavljena velika ovojnica, v katero lahko gledalci vstavijo svoja pisma umetniku.

Deziderij Švara je »lepa oseba,« je še povedal Paljk. V galeriji Ars je že razstavljal pred 14 leti, ko se je gibal med figuralko in abstraktnim, sploh pa s svojimi pejsaži že več desetletij zaznamuje tržaški prostor. Danes je zrel umetnik, ki se slikarstvu posveča zato, ker mu to pomeni sprostitev in zabavo. Je »sin Sredozemlja«, človek morja, burje in sonca, s toplim značajem in harmoničnimi likovnimi priovedmi odslikava notranji svet. Pri tem z umirjenimi pasteljnimi barvami in iskanjem različnih odtenkov sinjine še naprej raziskuje svetlobo, ki je zanj vse. Njegovo likovno znanje in obnenem navezanost na blešeče mediterransko okolje nam razdeva pravinja barvna paleta Jadranskega morja. Modra barva ni zamolkla, temveč prosojno vedra in globoka. Gre za pretanjene likovne priovedi o nevidnem in slutenem svetu, ki ga umetnik zna odslikati, mi ga pa zaznavamo, čeprav je našim čutom navidez nedosegljiv. V svojih zadnjih delih Švara išče z natanceno in pozorno likovno govorico upodobitev vesoljnega objema med človekom in naravo, išče duhovnost skozi monokromijo. Odslikava nevidni, sluteni, tudi želeni svet, to, kar je duhovnega v njem in v nas, raho, prepričljivo, nevsiljivo.

EX BORDER - Litvanski in milanski poet

Pesniško vabilo k »prelaganju odhodov«

Miljana Cunta
(zgoraj) in litvanski
pesnik Kornelijus
Platelis s
prevajalko (desno)

KROMA, BUMBACA

vše meje«, ki je eden izmed možnih predvodov naslova celotne kulturne pobude.

Platelisa je včeraj v občinski palači sprejel župan Ettore Romoli in mu podaril knjigi o Goriški, pesnik pa je povedal, da ga je prevzela lepota Gorice. Iz današnjega programa Ex Borderjeve prireditve izstopa srečanje s slovensko pesnico Miljano Cunta in pevko Severo Gjurin, ki bo v dvorani Karla V. v Hotelu En-tourage z začetkom ob 18.30. (ar)

ŠTIPENDIJA Darežljivost v spomin na Sossoua

Dobrodelen akcija v spomin na pokojnega Davida Sossoua je deležna pozitivnega odziva. Pobudniki zbiranja prostovoljnih prispevkov, ki bodo namenjeni štipendiji Sklada Dorče Sardoč, so nabrali že krepko čez tisoč evrov, kar potrjuje navezanost prijateljev, kolegov in znance na učitelja in vzgojitelja Davida, po katerem bo štipendija nosila ime.

S sklad dobrodelen akcije so se doslej odzvali Sonja Peric, Laura Co-ciancig, Ema Križmačič, Boris Baša, Mirella Gergolet, Vanda Okroglič, Kristina Knez, Miryam Komel, Luciano Zotti, družina Lenardič, družini Berdon in Plet, Livio Semolič, Boris Peric, Boris Siega, Aldo Rupel, Maša Braini, Damjan Klanjšček, Boris Koštuta, Elizabeta Kovic, Rudi Pavšič in Igor Komel. V dobrodelen pobudo pa so se aktivno vključile tudi nekatere slovenske ustanove in organizacije, s katerimi je David Sossou redno sodeloval, in sicer Dijaški dom Simon Gregorčič, Kulturni dom Gorica, športno združenje Dom iz Gorice in kulturna zadruga Maja. Dobrodelen akcija zbiranja sredstev se bo nadaljevala še prihodnji teden, in sicer v uradu Kulturnega doma v Gorici (Ulica Brass 20, tel. 0481-33288). Prispevke bodo naknadno uradno izročili Skladu Dorče Sardoč. Posamezniki lahko nakažejo prostovoljne prispevke tudi neposredno na tekoči račun skladu; koordinate so Sklad Dorče Sardoč - Banca di Cividale (Kmečka banka, Verdijev korzo 42, Gorica) CIVIT2C - Iban: IT03Q 05484 12401 001570403430 - s pripisom »Davidu Sossou v spomin«. (ik)

GORICA - Prva predstava SSG-ja Ljudi le za vzorec, aplavz pa odločen

»Zlati zmaj« na
goriškem odru

BUMBACA

Goriška publike ni nagradila abonmajsko kampanje Slovenskega stalnega gledališča, saj - po podatkih iz SSG-ja - na Goriškem letos ni imajo abonentov. Kljub temu je v petek zvečer slabih štirideset gledalcev, posejanih po dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž, z odločnim aplavzom nagradilo prvo predstavo iz goriškega programa. Šlo je za »Zlatega zmaja«, sodobno razmišljanje na temo priseljevanja po besedilu nemškega dramatika Rolanda Schimelpfenniga in v režiji Janusza Kice.

Odločitev, da bodo vse krstne produkcije SSG-ja prikazali tudi v Gorici, za ostalo abonmajsko ponudbo pa naj

bi se abonenti z Goriškega odpravili v Trst, se očitno ni obrestovala, ugotavljajo v gledališču in pojasnjujejo, da v okviru varčevalne politike, povezane s kriznim obdobjem, ponujajo Goričanom le osnovni program, saj bi bili stroški za selevitv gestujočih predstav preveliki.

Gledalci v dvorani centra Bratuž so torej za ogled predstave kupili vstopnice; bili so večinoma abonenti iz mlinih let, iz mesta in okolice, nekaj je bilo tudi Novogoričanov, med publiko pa je posebej izstopal gledališki režiser Dušan Jovanović. Razen nekaterih izjem je odlično odigrana predstava naletela na odobravanje goriškega občinstva.

Avtorja sta se sama predstavila in se prostorsko ter časovno opredelila. Litvanski pesnik je prevajala njegova v Gorico poročena sodržavljanka. Vsebina vseh prebranih pesmi je bila sicer zelo različna, povzakovana pa so jo nekatere značilnosti: postmodernost, razen redkih izjem hermetičnost, nizanje na prvi pogled - poslušanje med seboj zapleteno povezanih besed in prosti stih - ruševina heksametra (!). Prav res: celo ko beremo takšne pesmi, s težavo sledimo njihovemu sporocanju, kaj šele če jih zgolj poslušamo na javnem prostoru. Poslušanje pa postane zanimivo, če se ne trudimo dojeti notranjega smisla, temveč se prepustimo zvokom samoglasnikov in soglasnikov, ritmu in drobcentri telesne govorce avtorjev - bralcev.

Še nekaj je izstopalo pri celotnem podajanju, in sicer sporočilo, naj bi pesniki bili tudi nekakšni šamanji, ki svojo publiko začarajo in hkrati posameznikom pomagajo pri izhodu iz življenjskih zapletenosti. Menim, da gre vsekakor za težko nalogo, ki je mogoča le v omejenih nišah pesnikovega bivanja in še te je potrebno izredno dobro poznati. Ena izmed takšnih niš je za Plate-lisa kazniliška bolnišnica, kjer je na primer potekal seminar pesništva, ali mitologija s sporočilnostjo Parisovega jabolka, za Santagostina pa milansko predmestje. Še najbolj je prevzelo prisotne pesniško vabilo k »prelaganju odhodov« (zakaj bi moral vselej vihavra odhajati, ko pa je tako pomirjujoče ostajati?) in rahločutno opazovanje ženskega sveta okrog petega desetletja življenja, ko so si pričakovanja in skepsi v labilnem ravnotežju.

Predverje in dvorano so krasile umetniške tapete, ki jih je izdelal z odlično perspektivo Tobia Ravà. Njegove brezstevilne številke v blagih barvnih tonih pritegnejo z neverjetno močjo opazovalcevo oko. Z mešanimi občutki izzivanja in brezperspektivnosti v poskušanju polnega razumevanja dogajanja smo in bomo sledili tudi ostalem dogajanju v okviru »Bi-

GORICA - Jutri Klavdij Palčič se predstavlja kot ilustrator

Ob 70-letnici tržaškega slikarja Klavdija Palčiča bodo jutri ob 18. uri v galeriji Kulturnega doma v Gorici odprli razstavo »Priovedna prehajanja«. Palčičeva knjižna oprema zajema področje mladinske ilustracije in drugih leposlovnih del za odrasle. Med vsemi slovenskimi umetniki, ki so se v Italiji posvečali knjižni ilustraciji, je Palčič tisti, ki je opremil največje število učbenikov. Njegove izvirne ilustracije zasledimo v številnih koledarjih, podlistkih, dnevnikih ali v mladinskih revijah, kot sta npr. Palček in Galeb.

Palčič je pogosto ilustriral tekste tržaških avtorjev Miroslava Košute in Marka Kravosa, s katerima ga veže tudi dolgoletno prijateljstvo. Sodelovanje je rodilo več sadov, predvsem nekaj publikacij za najmlajše, kot so npr. Košutove »A B C rime« iz leta 1980 ali Kravosove »Tri pravljice, ena sladka, ena rahla ena skoraj modra« iz leta 1991, ki so bile prevedene tudi v italijanščino. Posebej uspešen je bil izid Martina Krpana leta 1983, ki je bil preveden v štiri jezike, med drugim tudi v oksitanščino. Slikanica je izšla pod okriljem evropskega projekta za manj govorjene jezike. Umetnika bo na otvoritveni slovesnosti predstavil goriški likovni kritik Joško Vetrin. Razstavo prirejata upravni odbor Kulturnega doma in SKGZ v okviru praznovanja 29. obletnice odprtja slovenskega goriškega kulturnega hrama (1981–2008). Razstava bo odprta vse do 12. decembra od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter popoldan med 16. in 18. uro. Obiskati jo bo mogoče tudi v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

NOVA GORICA - Učinki Osimskej sporazumov na Goriškem

Šušmelj: Briška cesta največji rezultat Osima

Urejali so mejo, v javnosti pa so skušali ustvariti vtis, da gre za gospodarsko sodelovanje

Ob 35-letnici Osimskej sporazumov, ki sta jih 10. novembra 1975 podpisali Socialistična federativna republika Jugoslavija in Republika Italija v mestu Osimo bližu Ancone, in ob 25-letnici izgradnje briške ceste je Goriški muzej ob finančni podpori novogoriške in briške občine pripravil zbornik z naslovom »Osimo in Goriška«. Zbornik, ki je trenutno v tisku, bo izšel v nakladi 700 izvodov. V ponedeljek, 29. novembra, bo predstavljen v veliki dvorani mestne občine Nova Gorica, 7. decembra pa sledila še predstavitev v Goriških Brdih, najverjetneje pa še v tem letu tudi v goriškem Kulturnem domu.

»Za Goriško so bili Osimskej sporazumi morda najpomembnejši zaradi rešitve ceste v Brda preko italijanskega ozemlja, kar je skršalo pot iz Brd do Nove Gorice in 15 kilometrov in kar je danes, ko meje ni več, njihov največji rezultat,« je o pomenu Osimskej sporazumov ob skrajnjem izidu zbornika povedal Jože Šušmelj, ki je eden izmed avtorjev besedil, v času pogajanj in podpisa sporazumov pa je vodil skupščino občine Nova Gorica.

Publikacija prinaša raznovrstne dokumente. Večino zapisov so avtorji prispevali prav za to priložnost, nekaj pa je starejših. V predgovoru sta se o pomenu Osimskej sporazumov za življenje ljudi ob meji razpisala nekdani novogoriški župan Mirk Brulc in župan občine Brda, Franc Mužič. V nadaljevanju je predstavljena problematika državnih mej na slovenskem zahodu skozi stoletja izpod peresa zgodovinarja Branka Marušića. O težavah življenja ob novi državni meji med Italijo in Jugoslavijo po letu 1947 pričata prepisa dveh starih dokumentov: Spomenica prebivalstva Goriških Brd za revizijo in korekturo začasne državne meje pri Š. Mavru - Podzabotinu iz leta 1952 in Problematika jugoslovensko-italijanskih odnosov na področju občine Nova Gorica iz leta 1965. Pomen Osimskej sporazumov za Goriško je opisal diplomat Jože Šušmelj, ki je tudi avtor ponatisnjene prispevka o kronologiji gradnje jugoslovensko-italijanskega mejnega prehoda Štandrež-Vrtojba iz leta 1982 in članka o mejnem prehodu na Erjavčevi ulici v Novi Gorici. Iz leta 1982 je v zborniku povzet tudi članek arhitekta Tomaža Vuge o projektiranju mednarodnega mejnega prehoda v Vrtojbi. Vuga, ki je skupaj s Šušmeljem in direktorjem Goriškega muzeja, Andrejem Malničem, tudi uredil zbornik, je v njem prisoten še s prispevkom o 25-letnici briške ceste. O briški cesti in cestnem mostu čez Sočo v Solkanu govorji prispevek Gorazda Humarja, zbornik pa se zaključuje s prispevkom Rajka Korenča z naslovom »Delovanje stalne jugoslovensko-italijanske in slovensko-italijanske komisije za vodno gospodarstvo - Hidroelektrarna Solkan in Vodno gospodarstvo Soče«.

Šušmelj izpostavlja tudi pomen sporazumov za izgradnjo avtoceste, ki je danes hitra cesta Razdrto-Vrtojba, in za izgradnjo novega mednarodnega mejnega prehoda v Vrtojbi. Posledice za življenje ob meji sta imela še odprtje mejnega prehoda na Erjavčevi ulici, ki je neposredno povezal Gorico in Novo Gorico, in izgradnja hidroelektrarne Solkan na Soči, ki je bila po Osimskej sporazumih sprva mišljena kot skupen jez za namakanje in proizvodnjo električne energije, a so - tako Šušmelj - Italijani potem od tega odstopili in so predvidevali, da bodo pri Pevmi zgradili nov jez posebej za namakanje in posebej za elektrarno, česar potem niso realizirali. »Takrat se je zelo poudarjalo tudi rešitev vprašanj slovenske manjštine v Italiji in italijanske manjštine v Sloveniji, Italija ni pristala, da bi se to reševalo s tem sporazumom,« je kot eno od slabosti sporazuma oziroma neizpolnitve pričakovani naveadel Šušmelj. Povedal je še, da so pogajanja za podpis sporazumov potekala zelo strogo zaprto, v tajnosti, in da se je skušalo v javnosti ustvariti vtis, da gre predvsem za pogajanja o gospodarskem sodelovanju med državama, ne pa o dokončni ureditvi državne meje, kar pa je bil cilj Osimskej sporazumov.

Nace Novak

SOVODNJE - Obisk direktorjev iz Škofje Loke in okolice

Predstavitev delovanja podlaga za navezovanje poslovnih stikov

Sprejem škofjeloških gostov pred sovodenjskim sedežem Zadružne banke

BUMBACA

V Sovodnjah ob Soči se je v petek mudila delegacija Kluba direktorjev občin Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri. Klub deluje kot društvo, v katerega je vključenih 54 članic in članov. Klub ima nekajkrat letno razgovor na aktualno temo z gostom strokovnjakom. Poleg tega organizira obiske teritorija, tudi širšega, z namenom, da njegovi člani navežejo nove poslovne stike.

Na občini v Sovodnjah je delegacijo direktorjev sprejela županja Alenka Florenin. Med člani delegacije je bil tudi Miha Jese, sicer direktor Gorenjske predilnice, ki pa je bil pred kratkim izvoljen za župana Škofje Loke. V prostorih Zadružne banke Doberdob in Sovodnje so se škofjeloški

gostje nato srečali s predstavniki Slovenskega goriškega gospodarskega združenja. Pozdravil jih je podpredsednik banke Robert Frandolič, ki je izpostavil potrebo po navezovanju tesnejših stikov med gospodarskimi dejavniki iz občin in širšega teritorija v obojestransko korist. Sovodenjsko srečanje je bilo tudi priložnost za predstavitev dveh podjetniških projektov, ki sta izraz »zamejskega« gospodarstva. Maja Humar je predstavila pobude na področju izobraževanja in kadrovanja, ki jih Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) in Ad formandum izvajata za rast mladih, perspektivnih kadrov ter za splošno in vsestransko izobraževanje posameznikov in skupin. Prisotne je nagovoril tudi Andrej

Brisco, ki je predstavil Qubik caffè, novi »brand« kave, ki jo pravi pražarna Vidiz & Kessler iz skupine Cogeco. Kava Qubik caffè predstavlja podjetniški iziv tržaške prazárne, ki na tržišču nastopa z nišnim, a kvalitetnim proizvodom, in ki si počasi utira pot med ljubitelje kave v goriški in tržaški pokrajini ter v širšem prostoru. Sledili sta degustacija kave in pogostitev, ki so jo pripravili dijaki gostinskega učnega centra Ad formandum.

Gostje iz Škofje Loke so sproščeno poklepali s predstavniki podjetij iz Goriškega gospodarskega združenja, nakar so nadaljevali druženje v gostilni Devetak na Vrhu, kjer so se dogovorili tudi o nadaljnjih srečanjih.

GORICA - Pravljice v Feiglove knjižnici

Z Jako in Rumenkom o pravem prijateljstvu

Katerina Citter med otroki

»Vsak ima prijatelja,« je otrokom povedala pravljica Katerina Citter, ki je malim gostom Feiglove knjižnice pripovedovala pravljico »Siše moj prijatelj?«. V prispodobi velikega medveda Jake in majhnega zajčka Rumenka so otroci podobžljali prijateljstvo, ki si ga tudi sami želijo. Prijatelj se skupaj igrajo, delijo lepe in grde trenutke, se tolažijo, si pomagajo in se včasih - neizogibno - skregajo. To se je zgodilo tudi junakoma tokratne zgodbe, ki sta se na koncu le pobotala in se spet navdušila drug nad drugim. Pravljica je otroke pozabavala, se pred

SOVODNJE Karnivalov pust bo marca

Društva pozivajo, naj se lotijo priprave vozov

Pri društvu Karnival že tečajo priprave na putovanje, ki bo marca prihodnjega leta. Društveni odbor se je od septembra sestal že trikrat in sklenil, da bo pustni praznik trajal tri dni, in sicer med 4. in 6. marcem v Sovodnjah. Programa in skupin, ki bodo poskrbeli za glasbeno zabavo, še niso dokončno določili. Tudi letos bodo organizirali pustno loterijo s petnajstimi nagradami; prva nagrada bo potovanje. Prireditelji vabijo društva, naj čim prej začnejo s pripravo pustnih vozov oz. skupin in naj v velikem številu sodelujejo pri pustnem sprevodu. Fotografije letošnje in lanske povorke so na ogled na spletni strani www.karnival.it.

njimi skrivala, skakala sem ter tja po mladinski sobi Feiglove knjižnice in se z njimi poigrala, kakor bi se igrali pravi prijatelji. Ob zaključku jsem je podarila prstni lutki medvedka in zajčka.

Jutri ob 17. uri bo na vrsti zadnje letošnje pravljico srečanje pred decembrskimi prazniki. Knjižničarka Martina Humar bo zvedavim otrokom postregla s pravljico »Ljubo doma, kdor ga ima«. Otroške urice se bodo nadaljevale januarja vse do poletja, vsakih štirinajst dni; v knjižnici so že pripravljeni letaki z datumi vseh srečanj.

Prometni nesreči v Ronkah

V Ronkah sta se v prejšnjih dneh pripravili prometni nesreči. Do prve je prišlo na križišču med ulicama Capitello in Brigata Modena v Romjanu, druga pa se je zgodila včeraj okrog 10.15 med ulicama Mazzini in 7 Giugno. V prvi nesreči je bila lažje ranjena ena oseba, v včerajšnji pa dve. V obeh primerih je do nesreč prišlo zaradi izsiljene prednosti. Občinska uprava je o nevarnosti obeh križišč že obveščena, zato je v mestnem prometnem načrtu predvidela izgradnjo dveh krožišč.

Sclauzerov fotografski blog

V svojem spletnem blogu je združil vezanost Goriški in fotografiji. Carlo Sclauzero, poklicni fotograf iz Gorice, ki svoje posnetke, v okviru letošnjih Okusov Krasa, razstavlja v gostilni Devetak na Vrhu, objavlja na svoji spletni strani avtorske fotografije iz domačih logov. Neprestano jih spreminja, gledalci pa imajo tudi možnost, da jih prek Facebooka komentirajo.

Vsakoletni Martinov dar

Tudi letos, kot je že tradicija, so kmetje iz Štandreža in Sovodenj slovenskemu Dijaškemu domu Simon Gregorčič v Gorici podarili zelenjavo ob praznovanju sv. Martina. Za to so jim seveda hvaležni.

Praznik čokolade v Gradisču

Danes se bo v Gradisču zaključil »Chocofest«. Ob čokoladnih dobrotah ponuja praznik tudi vrsto spremnih pobud. Dopoldne bo tržnica starin, ob 10. uri bodo ustvarjalne delavnice za otroke, ob 11. uri pa bo v dvorani Bergamas govor o medgeneracijskih odnosih; Daniele Damele bo predstavil svojo knjigo »Volafilio mio - Raccontarsi e fare il genitore oggi«. V vinoteki Serenissima bo ob 14.30 posvet o kavi, ob 16.30 pa degustacija čokolad. Zvečer bodo na vrsti aperitivi in degustacije ter koncerti; sejemska prireditve poteka ob vsakem vremenu, saj so stojnice spravili tudi pod streho.

Liga spet nad muslimane

Tržiški tajnik Severne lige Giulio Candusso je kritičen do sklepa občinske uprave iz Tržiča, ki je muslimanski skupnosti dovolila brezplačno uporabo telovadnic v Ulici Baden Powell, kjer je priredila praznično molitev. »Zakaj morajo muslimani brezplačno dobiti to, za kar morajo ostali občani in društva plačati?« je oster Candusso, ki ugotavlja, da so avtohtoni Tržičani »očitno občani B kategorije«.

Eden izmed razgaljenih »Pipistrelcov«

FOTO N.N.

DRAŽBA V PIPISTRELOVI VIZIONARNI Ducat razgaljenih vizionarjev

Kolektiv ajdovskega podjetja Pipistrel ob vsakem koncu leta že po tradiciji nameni nekaj sredstev za razne dobrodelne projekte oziroma organizacije. Zamisel za letošnji projekt, katerega celotni izkupiček bo namenjen izboljšanju pogojev delovanja Oddelka za invalidno mladino v Stari Gori, se je porodila enemu od zaposlenih v Pipistrelu Robertu Tudjini, ki se ukvarja tudi s fotografijo. Tudjina je poleg sebe za dobrodelnost slekel še enajst Pipistrelovih vizionarjev in nastal je koledar za leto 2011 z naslovom »Ducat razgaljenih vizionarjev«. Njegova predstavitev bo potekala to sredo s pričetkom ob 18. uri v Pipistrelu Vizionarni v Ajdovščini; nakup koledarja bo ob vhodu veljal kot vstopnica. Osrednji del dogodka bo licitacija za koledar narejenih fotografij velikega formata, ki jo bo vodil imitator, humorist in znani voditelj Sašo Hribar. Program bodo popestili nastopi številnih slovenskih glasbenikov, organizatorji obljubljajo udeležbo znanih Slovencev, sicer pa so v Vizionarno v sredo zvečer vabljeni vsi, ki bi radi z doniranjem prispevali k boljši skupnosti. (nn)

GORICA - Sinoči se je začela 52. Cecilijanka

Zborovski praznik

V letošnjo revijo, posvečeno Emili Komelu, je uvedel goriški zbor Lojze Bratuž

Pevski zbor
Lojze Bratuž
sinoči
na odru

BUMBACA

Z dobrodošlico organizatorjev iz Zveze slovenske katoliške prosvete in z nastopom mešanega pevskega zobra Lojze Bratuž iz Gorice pod taktirko Bogdana Kralja se je sinoči začela 52. revija goriških pevskih zborov Cecilijanka. Kot napovedano, je bila dvorana Kulturnega centra Lojze Bratuž tudi letos polna, kar potrjuje priljubljenost pevske revije, ki odmeva na Goriškem, pa tudi na Tržaškem, Koroškem, v Benečiji in v Sloveniji, ob koder so prišli gostujuči zbori. Kot je že tradicija, se bo slovenskim zborom pridružil pevski sestav iz italijanske zborovske zvezde USCI; letos je prišla na vrsto Vokalna skupina Euphonia iz kraja San Pier d'Isonzo.

Pevska prireditev, ki ni tekmovalnega značaja, se bo nadaljevala danes z začetkom ob 17. uri v centru Bratuž. Po na-

povedih bodo nastopili MPZ Štmaver (zborovodja Nadja Kovacic), MePZ Podgora (Peter Pirih), Dekliška vokalna skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela (Mateja Černic), MPZ Mirko Filej iz Gorice (Zdravko Klanjšček), MePZ Štandrež (Mojca Sirk), Vokalna skupina Euphonia iz kraja San Pier d'Isonzo (Ivan Portelli), MePZ Jazbina-Plešivo (Zdravko Klanjšček), Barški orkester iz Benečije (David Klodič) in MePZ F.B. Sedej iz Števerjana (Aleksandra Pertot). Današnja govornica bo Franca Padovan, predsednica Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice. 52. Cecilijanko, ki so jo posvetili Emili Komelu ob 50-letnici smrti, sta podprla Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije in Fundacija Goriške hranilnice, pokroviteljici pa sta občina Gorica in goriška pokrajina.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI bo v sredo, 24. novembra, ob 20.45 koncert »Briganti emigranti« Eugenia Bennata; informacije po tel. 0481-383327 in na spletni strani www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADISČU bo v ponedeljek, 22. novembra, ob 21. uri »Testimoni«, igrajo Giampiero Ingrassia, Cesare Bocci in Giovanni Vettorazzo; informacije blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 23. in 24. novembra, ob 20.45 »Oblivion Show«; 25. novembra ob 20.45 koncert polifoničnega zobra iz Rude; informacije po tel. 0481-790470.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 27. novembra »Acqua«, nastopa gledališka skupina Unoteatro (za vse starosti); informacije v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 16.30, ob petkih med 10. in 14. uro (tel. 0481-537280, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it/blog).

Osmice

BERTO TONKIČ v Doberdobu je odprl osmico; toči belo in črno vino ter nudni domači prigrizek; tel. 0481-78066.

V DOBERDOBУ pri Dolincah (Ul. Bratuž) je odprl osmico Marko Ferfolja »Belota«; tel. 329-6483970.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne na slednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ

ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado

RONKE

SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35

FOLJAN-REDIPULJA

TOTAL - Ul. Pietro Micca 15

ŠLOVREMC

AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ

ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN

SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.40 - 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 16.15 »Oceani« (digital 3D); 17.50 - 20.10 - 22.10 »Una vita tranquilla«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Stanno tutti bene«; 15.30 - 22.10 »Ti presento un amico«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 20.10 - 22.10 »Una vita tranquilla«.

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.00 - 22.10 »Miral«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.45 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 16.20 - 18.15 - 20.15 - 22.15 »Saw 3D« (digital 3D).

Dvorana 3: 16.00 - 18.40 - 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 4: 15.30 - 17.15 - 20.00 - 22.00 »Un marito di troppo«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 »Stanno tutti bene«; 15.30 - 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 18.15 - 20.15 - 22.15 »Saw 3D« (digital 3D).

Dvorana 3: 16.00 - 18.40 - 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 4: 17.15 - 20.00 - 22.00 »Un marito di troppo«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.40 - 20.00 - 22.10 »La pecora nera«.

JUTRI V KRMINU

OBČINSKO GLEDALIŠČE: 20.45 »La pecora nera«.

Izleti

KD SOVODNJE organizira v soboto in nedeljo, 18. in 19. decembra, dvo-dnevni izlet v Brunik, Merano in Bogen. Odhod iz Sovodenj v soboto ob 6.30. Prihod v Bruniko ob uri kosila. Posamezen ogled mesta in tržnic. V zgodnjih popoldanskih urah prihod v Merano in čas na razpolago za ogled mesta in tržnic. Skupna večerja v pivnici Forst v vasici Lagundo. V nedeljo zjutraj obisk tovarne keramik Thun. Sledi ogled središča Bocna z vodičem. Kosilo prostoto. Popoldan na razpolago za ogled muzejev, tržnic in drugih zanimivosti mesta. Povratek v Sovodenje v večernih urah; informacije in vpisovanje po tel. 349-3666161 (Erik) do 30. novembra.

V GALERIJI METROPOLITANA v Ul. Leoni 7 v Gorici je na ogled fotografarska razstava z naslovom »Subject« goriškega fotografa Giovannija Assirelij; do 28. novembra med 16. in 20. uro, vstop prost.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava koroškega umetnika Gustava Januša; do 28. novembra ob prireditvah.

V GALERIJI SPAZZAPAN v Ul. Battisti 1 v Gradišču (tel. 0481-960816) je na ogled razstava »Spazzapan a Torino. Le collezioni Accati e Villa«; do 15. januarja 2011 od torka do nedelje med 10. in 18. uro.

100 let Glasbene matice

Ponedeljek, 22.11.2010 - Gorica, Kinemax 2, Travnik 41

16.00 - 18.30

• DELOVNO SREČANJE O GLASBENEM ŠOLSTVU NA GORIŠKEM

18.30 • PREDSTAVITEV dokumentarnega filma

MUZIKA OD TRSTA DO TRBIŽA

r. Martin Turk, Jurij Gruden;
prod. Zavod Kinoatelje & Kinoatelje / RTV Slovenija / Deželni sedež RAI za JFK - Slovenski program, 2010

Vljudno vabljeni!

Večer so omogočili Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ministrstvo za šolstvo RS in Kinemax

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2010

52. REVJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

POSVEČENA JE glasbeniku **EMILU KOMELU** ob 50-letnici smrti

GORICA, KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

Danes, 21. novembra 2010, ob 17. uri

Revija poteka pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajinske uprave in ob podpori Javnega Sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije in Fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v torek, 23. novembra, ob 20.30 koncert avstrijske skupine Global Kryner. Go-stovanje v Gorici sodi v okvir njihove evropske turneje; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma (ul. Brass 20 - tel. 0481-33288).

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI v sredo, 24. novembra, ob 20.15 bo koncert skupine Feedback; informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

Šolske vesti

JESEN NA MIZI: Ad formandum vabi k vpisu na kulinarični tečaj, namenjen ljubiteljem kuhanja, ki bo v četrtek, 25. novembra, ob 18. uri v Dijaškem domu S. Gregorčiča v Gorici. Četrti list: bučni njoki z žabljevin maslom in dimljeno skuto, mariniran govejni file s krompirjevo tortico s hrenom, čokoladna pita s hruškami. Udeleženje prejmejo v dar recepte in potrdilo o obiskovanju tečaja; vpisovanja po tel. 334-2825853, promo@adformandum.eu.

Obvestila

AŠKD KREMENJAK IZ JAMELJ prireja tekmovanje v briškoli vsaki petek v večnamenskem centru v Jamljah; vpisovanje do 20. ure naprej.

KRUT obvešča, da je goriški urad odprt ob torkih od 9. do 13. ure (tel. 0481-530927).

KNJIZNIČNI SISTEM GORIŠKE PODKRAJINE prireja srečanja za otroke z naslovom »Leggi tanto. Leggi forte«; v ponedeljek, 22. novembra, ob 18. uri v knjižnici v Sovodnjah bodo podarili knjigo vsem novorojenčkom sovodenjske občine.

OBČINA ŠTEVERJAN obvešča, da bodo v ponedeljek, 22. novembra, občinski urad zaprti med 9.30 in 13.30 zaradi izobraževalnega tečaja uslužbencev.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina tečaj »Ribe in na krožniku - spoznavanje naših rib iz ekološkega in kulinaričnega vidika«. Predavanja v italijanskem jeziku bodo v petek, 26. novembra, ter v petek, 3., in v soboto, 4. decembra ob 19.30 do 21.30; vpisovanje na info@rogos@gmail.com ali po tel. 333-4056800.

NA GORIŠKI POKRAJINI zbirajo prijave za udeležbo na posvetu o problemih dojemanja in disleksiji. Na posvetu, ki bo 1. decembra na pokrajini, bodo spregovorili izvedenci iz cele Italije; informacije in vpisovanja po tel. 0481-385313, 0481-385284 in na ufficio.istruzione@provincia.gorizia.it; program posvetna ja na spletni strani www.provincia.gorizia.it.

Mali oglasi

İŞÇEM SLOVAR SSKJ - DZS tel. 0481-882592 ali 338-7124855.

ZAHVALA

Emilia Maraz por. Podversic

Zahvaljujemo se v

NATO - Na zasedanju vrha držav članic vojaškega zavezništva v Lizboni

Potrjen načrt za končanje zavezniške misije v Afganistanu

Afganistanci bodo z januarjem začeli prevzemati odgovornost za varnost v svoji državi

LIZBONA - Voditelji članic zvezze Nato so včeraj v portugalski prestolnici potrdili načrt za končanje bojne misije zavezništva v Afganistanu, v skladu s katerim bodo Afganistanci v začetku prihodnjega leta začeli prevzemati odgovornost za varnost v svoji državi. Cilj je, da se proces tranzicije sklene do konca leta 2014, če bodo razmere na terenu to dovoljevale. »Sprožili smo proces, v skladu s katerim bodo Afganistanci spet postali gospodarji v svoji hiši,« je odločitev na skupni novinarski konferenci z generalnim sekretarjem ZN Ban Ki Moonom in afgananskim predsednikom Hamidom Karzajem naznani generalni sekretar zvezze Nato Anders Fogh Rasmussen.

V začetku prihodnjega leta bodo Afganistanci začeli postopoma prevzemati odgovornost za varnost v prvih mestih, okrožjih in pokrajinal. Cilj je, da odgovornost za celotno državo prevzamejo do konca leta 2014, Natove mednarodne sile pa bi tedaj zaključile bojne operacije v državi. »To je resnična nova faza v razvoju Afganistana; Al Kaida nima več zatočišča, talibani so pod pritiskom v celotni državi, prebivalci pa živijo vse bolje,« je zatrdil Rasmussen.

Generalni sekretar zvezze je sicer znova poudaril, da ta načrt nikakor ne pomeni, da Nato zapušča Afganistan. Dokaz za to je tudi dolgoročno strateško partnerstvo, ki sta ga včeraj v prisotnosti Bana podpisala Rasmussen in Karzaj.

Po besedah prvega moža Nata sicer talibani »lahko pozabijo na to, da bi dočakali odhod Nata«. »Ostali bomo, dokler naša naloga ne bo opravljena,« je poudaril. Nato naj bi z letom 2014, ko naj bi končal bojne operacije, prevzel bolj podporno vlogo v Afganistanu, predvsem v obliku urjenja afganistanskih vojakov in policistov. Da pa bi načrt uspel, je misija njihovega urjenja ključnega pomena, je še izpostavil Rasmussen in hkrati pohvalil že sedanjо pripravljenost afganistanskih sil.

Rasmussen je navedel, da je več držav napovedalo okrepitev števila inštruktorjev za afganistske sile, med njimi pa je izpostavil Kanado, ki sicer namerava končati svoje bojne operacije v Kandaharu na jugu, a bo za urjenje afganistanskih vojakov namenila 950 svojih inštruktorjev. Italija bo v Afganistan poslala še 200 inštruktorjev.

Tudi zato je Rasmussen prepričan, da je načrt predaje odgovornosti Afganistancem do konca leta 2014 realističen. V to verjame tudi Karzaj, ki je dejal, so zagnali proces »trajne in ne-povratne tranzicije«.

Generalni sekretar ZN Ban je sicer opozoril, da »nas mora voditi realnost, ne pa urniki«. »To bo postopen proces, ki bo potreboval veliko potrpljenja,« je opozoril in dodal, da »nisi bližnjic v mirovnem procesu«. V tem smislu je pozval Afganistance k okrepitevi prizadevanj za spravo med talibani in drugimi uporniki.

Zavezniški so sicer včeraj v Lizboni soglasno podprli prizadevanja za spravo v Afganistanu, Karzaj pa je pojasnil, da v državi vlada enotna podpora mirovnemu procesu. »Želja Afganistana po miru je zelo močna,« je še poudaril afganistanski predsednik.

Odziv talibakov na potrditev načrta za končanje bojne misije zavezništva v Afganistanu je bil takojšen. Sporočili so, da je Nato obsojen na poraz: »Po devetih letih okupacije je jasno, da so zavojevalci obsojeni na enako usodo kot tisti, ki so že pred njimi šli po tej poti. Od povečevanja njihovih sil, nove strategije, novih generalov, novih pogajanj in nove propagande ni popolnoma nobene koristi,« so talibani v sporočilu, posredovanem po elektronski pošti, ocenili ravnanje zvezze Nato. (STA)

Plenarno zasedanje vrha držav članic zvezze Nato v Lizboni

ANSA

Irska pripravila nov program varčevanja

DUBLIN - Irska vlada bo danes na izrednem zasedanju dorekla še zadnje podrobnosti kritnih ukrepov, ki jih namenava izvesti v prihodnjih štirih letih za zmanjšanje visokega javnofinancijskega primanjkljaja. Javnosti bodo program predstavili najpoznejše v torek, z njim pa bi radi do leta 2014 privarčevali 15 milijard evrov.

Al Kaida načrtuje napad na Reichstag?

BERLIN - Al Kaida načrtuje napad na poslopje nemškega parlamenta v Berlinu, v jutrišnji izdaji poroča tednik Der Spiegel. Teroristi naj bi načrtovali zajetje talcev in streljanje v parlamentu, ki je tudi priljubljena turistična točka. Kot piše Spiegel, je informacijo nemškim oblastem posredoval nek skesan »džihadist«.

Papež delno za uporabo preservativov

VATIKAN - Benedikt XVI. je včeraj v baziliki sv. Petra umestil 24 novih kardinalov. Bolj kot to pa je presentila novica, da je prvič omenil možnost uporabe kondoma v »posameznih primerih«, npr. če »ga uprablja prostitutka in je to prvi korak k moralizaciji«.

ITALIJA - Predsednik vlade trdno prepričan v parlamentarno zaupnico

Tremonti namesto Berlusconi?

Maroni: Finančni minister bi bil odličen ministrski predsednik - Fini se ne boji predčasnih volitev, ki pa bi bile za Italijo škodljive

RIM - Ustanovni kongres

Nova zveza za enotnost razbite italijanske levice

RIM - Za enotnost italijanske levice. Pod tem gesлом poteka prvi in v bistvu ustanovni vse-državni kongres Federacije levice. Zveza je sad združitve Stranke komunistične prenove, Stranke italijanskih komunistov in gibanj Socializem 2000 ter Delo in solidarnost. Na skupščini so prebrali pozdravno sporočilo predsednika republike Giorgia Napolitana, ki se je zavzel, da bi se politika bolj približala ljudem, zlasti mladim, ki se od nje žal oddaljujejo. Napolitanov poziv so na kongresu pozdravili s ploskanjem.

Ustanovni člani Federacije so bili mnenja, da italijanska levica ne sme ponoviti hudih in usodnih napak iz prejšnjih let, posebno ne iz časov vlade Romana Prodiha. S tem v zvezi so potrebeni dogovori tako z Demokratsko stranko, kot s stranko SEL, ki jo vodi predsednik Apulije Nichi Vendola. Na kongresu so bili mnenja, da Italija, ki se otepa s hudo gospodarsko, družbeno in politično krizo, potrebuje močno in enotno levico, ki po zadnjih političnih volitvah 2008 ni več zastopana ne v senatu in niti v poslanski zbornici.

ANSA

RIM - Silvio Berlusconi ostaja optimist glede usode svoje vlade. Prepričan je, da bo 14. decembra prejela parlamentarno zaupnico, v nasprotnem primeru pa bodo predčasne vo-

litve, na katerih bo z Umbertom Bosojem spet zmagal, je prepričan premier. Desna sredina naj bi po njegovih ocenah zmagala tudi brez Gianfranca Finija in njegove stranke.

Ministrski predsednik je ob robu vrha Nata v Lizboni dejal, da ga trenutno podpira kar 56 odstotkov Italijank in Italijanov, kar naj bi bil evropski rekord politične popularnosti. Berlusconi je italijanskim novinarjem tudi povedal, da je afera o možnem odstopu ministrici Mare Carfagine popolnoma izmišljena stvar, za katero nosijo odgovornost veliki italijanski časopisi. »Gre za običajne manipulacije resnice,« je dodal predsednik vlade.

Sicer pa v desni sredini nekateri tako ali drugače že razmišljajo o Berlusconijevem nasledniku. Notranji minister Roberto Maroni pravi, da bi bil Giulio Tremonti gotovo zelo dober predsednik vlade. Finančni minister vabilo ne odklanja, pojasnjuje pa, da bo o možni premierski kandidaturi razmišljal šele po parlamentarnih volitvah.

Ministrica za enake možnosti Mara Carfagna, ki grozi z odstopom iz vlade in iz stranke Ljudstva svobode, je včeraj potrdila, da je največja italijanska stranka v rokah ne samo nespособnih, temveč tudi moralno vprašljivih ljudi. Ministrica ima v mislih predvsem svojo Kampanijo, kjer je že nekaj časa v sporu z deželnim vodjo Ljudstva svobode Nicolom Cosentinom. Carfagna ni potrdila, a tudi ne zanikala govorice o prestopu v Finijevu stranko FLI.

NANOS - V pondeljek zvečer odklop analognega oddajnika

TV Koper-Capodistria samo še v digitalni tehniki

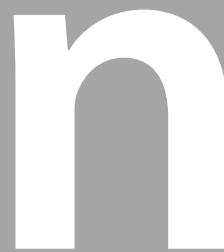
Z Nanosa so oddajali prve barvne TV oddaje

KOPER - Jutri bo dokončno prenehal z oddajanjem analognega signala oddajnik na Nanosu, na 27. kanalu, ki je od leta 1971 oddajal program TV Koper Capodistria.

Gre za legendarni oddajnik, saj je bil prvi v Sloveniji, ki je oddajal televizijski program v barvah, ko niti RAI svojih oddaj še ni oddajala v barvah, in je določil standard barvne slike tudi za Italijo.

Dokončno bodo nanoški oddajnik ugasnili jutri zvečer, dober teden pred ugasnitvijo vseh ostalih analognih oddajnikov po Sloveniji. Kdor bo še naprej želel sprejemati TV Koper - Capodistria prek sobne ali strešne antene, mora imeti od torka naprej digitalni dekoder (ki ga priklopi med anteno in star TV sprejemnik) ali TV sprejemnik z vgrajenim digitalnim dekoderjem. Ob tem naj ponovno poudarimo, da mora dekoder omogočati sprejem signalov MPEG-4.

Na 27. kanal bo prestavljen digitalni dvb-t oddajnik na Nanosu, ki bo oddajal kar osem programov hkrati.

n edeljske teme

MISLI OB NEPRIJETNEM ČLANKU V NEMŠKEM DNEVNIKU

Kdaj bomo sposobni pogledati zgodovini v oči?

BOJAN BREZIGAR

Politik

einhalb Meter starke Schicht von Skelette

In Slowenien wurde ein weiteres Massengrab mit Opfern der kommunistischen Partisanen entdeckt. Die Opfer waren vermutlich Deutsche.

Von Karl-Peter Schwarz

Das Foto zeigt die Ecke und das Grauen: Foto: Menschenrahm nahe Brežice Foto: C. Lammert

In Slowenien wurde ein weiteres Massengrab mit Opfern der kommunistischen Partisanen entdeckt. Die Opfer waren vermutlich Deutsche.

Das Massengrab ist riesig: Štrows und sein Team entdeckten eine etwa einhalb Meter hohe Schicht von Schädeln und Knochen, die einen 180 Meter langen und vier Meter breiten Graben füllt. Wie in Težno bei Maribor (Marburg) wurde auch hier ein von den Deutschen angelegter Panzergraben benutzt, um sich der Leichname zu entledigen. In Težno ist der

versuchen, wenn die Staatsanwaltschaft die Ermittlungen einleitet.

Graben 950 Meter lang und enthielt 15.000 Skelette. In dem Graben am linken Ufer der unterhalb der kroatischen Grenze, in Jože Dežman, der Vorsitzende der Grabenkommision, zwei- bis drei Siedlungen. Das, sagt Dežman, sei nur „konservative Schätzung“. Fünfzehn Meter weiter westlich, mitten in der Flusslandschaft der Krka in Kostanjevica, befinden sich weitere Siedlungen.

Kleiderreste wurden in dem Graben nicht gefunden. Wie an anderen Orten mussten die Gefangenen ihre auszüchten, wurden mit Telefondrähten einzufangen, erschossen und im Graben geworfen. Über Dokumente über den Hergang, die Identität der Opfer können, verfügt die Grabeskommision nicht. Viele Skelette dienten Menschen stammen, vielen deutschen Einwohnern von Brežice.

Wahrscheinlich auch deutsche Soldaten hier bei. Am 22. Mai 1945 wurden in diesem Jahr 2000 Angehörige der 7. SS-Infanterie-Division „Prinz Eugen“. Diese Division bestand als einziger Prozent aus alten Volkssoldaten, die vorwiegend serbischen Banat stammten, auch aus Kroaten, Rumänen, Italienern, und hatte sich bei der Partisanenkampfung auf dem Balkan schuldig gemacht.

Die Arbeit der Grabeskommision wie der Historiker, die den kommunistischen Verbrechen nachgehen, ist begonnen, seit 2008 die ehemalige kommunistische Linke in Slowenien an der Macht ist. Dežman wurde Rektor des zeitgeschichtlichen Instituts in Ljubljana entlassen. Das Kulturredaktion, erzählt er, widersetzt sich dem Plan, 200 der größeren Massengräber einem Kreuz und einer Gedenktafel zu kennzeichnen. Seit der Wahl 2008

pa tudi dejstvo, da je levica poimenovala ulico po Josipu Brozu Titu. In na koncu še novica o ekumenski maši ljubljanskega nadškofa, katoliškega škofa iz Northamptona in anglikanskega škofa iz Buckingama v spomin na 12.000 Slovencev, ki so jih Britanci izročili partizanom na Koročkem, cesar »doslej še nobena britanska vlada ni občalovala«.

To je torej vsebina članka, ki sem ga, dokaj prizadet, prebiral na münchenskem letališču. Zapisal sem prizadet, predvsem zato, ker se Slovenija v uglednem dnevniku povablja v tako negativni luči.

Tu je treba namreč opozoriti na način, kako Nemci gledajo na svojo preteklost. Nemčija je namreč v zadnjih desetletjih razkrila vse, tudi najbolj okrutne dogodke svoje zgodovine. Mislim, da ni nič več prikritega. Vsa Nemčija je preplavljena z muzeji in spomeniki, nemški voditelji so se za zločine, za katere ne nosijo nobene osebne odgovornosti, opravili vsem, tudi Sloveniji: ob 10. obletnici samostojne Slovenije je na Kongresnem trgu opravičilne besede izrekel nemški kancler Gerhard Schröder (Mimogrede: še danes ne razumen, zakaj je takrat prevajalka, ki jo je priskrbel slovenska vlada, tako slabo prevedla njegove besede, da v prevodu tega opravila ni bilo. Pa ga je v nemščini jasno izreklo). Muzeji v Berlinu jasno kažejo na vojne grozote in ne prikrivajo grozodejstev, ki so jih nemške enote zakrivile v vsej zaslužjeni Evropi. Za poprečnega Nemca je danes nerazumljivo, kako lahko obstaja država, ki ni sposobna zgodovini pogledati v oči in ki na dogajanja med vojno in takoj po njej gleda samo z enega zornega kota ter si pri tem ne pomicajo segati celo po rehabilitaciji komunistične ideologije. Mi vemo, da se to dogaja iz notranjopolitičnih razlogov, iz boja za oblast, ki je v Sloveniji tako neizprosen kot povsod drugje, ampak poprečni Nemec, ki bere ta članek, tega zagotovo ne ve, in Slovenijo si predstavlja kot državo, ki z nostalgično gleda v preteklost.

V Italiji je o dogajanjih v prvih povojnih mesecih dolgo vladal skoraj popoln molk. De Gasperijska vlada z amnestijo ni rešila samo vprašanja fašističnih zločincev, ki jih ni bilo malo, ampak je prekrila tudi vse dogajanja takoj po vojni. Slednja je začela šele v zadnjih letih razkrivati novinar in pisatelj Giampaolo Pansa, po izvoru sicer levicari, ki pa si je prav na levici zaradi svojih knjig nakopal veliko sovražnikov. V teh knjigah - po eni so celo posneli televizijski film - v bistvu piše o maščevanjih in likvidacijah, pri čemer ljudi navaja z imeni in priimki. Njegovo pisanje je mogoče preveriti, in ni mi znano, da bi bil kdaj obojen zaradi neresničnih ali žaljivih sestavkov. Pretresljiva je bila knjiga, v kateri je opisoval usodo tistih Italijanov, ki so se po drugi svetovni vojni preselili v Jugoslavijo, a so po resoluciji Informbiroja končali na Golenim otoku. Nekateri so se vrnili, drugi pa ne.

Iz teh knjig, ki so dvignile veliko prahu, pa izhaja, da je šlo vselej za osamljene primere, za likvidacije posameznikov ali manjših skupinic ljudi, nikoli pa za množične poboje. Bo treba resnico šele ugotoviti, ali pa je res, da so bila dogajanja v Jugoslaviji neprimerljivo hujša od dogajanj v drugih državah? Odgovor prepričam zgodovinarjem, po podatkih, s katerimi javnost razpolaga doslej, pa bo ta trditev kar držala.

Da ne bo nesporazumov: ne

Ko sem v petek, 12. novembra, na münchenskem letališču čakal na prestop – Trst pa ni neposredno povezan z Brusljem – sem mimogrede segel po največjem nemškem dnevniku. Frankfurter Allgemeine Zeitung me je presenetil z dolgim člankom na četrti strani, torej povsem na začetku časopisa, z naslovom Poldruži meter debela plast okostij. Nanašal se je na Slovenijo. Njegov avtor, sicer zelo znan novinar Karl-Peter Schwarz je pisal o najdbi skupnega grobišča v Brežicah.

Močno sem se moral potruditi, kajti moja nemščina še zdaleč ni tako tekoča, da bi lahko brez težav prebiral časnike. Pa je počasi šlo; in tisto, česar nisem razumel, sem si prebral po povratku domov s posmočjo slovarja.

Že začetek članka je tak, da se

človeku naježijo lasje: Schwarz brez ovinkarjenja piše, da je dal »komunistični voditelj Tito« v Sloveniji po koncu druge svetovne vojne pobiti 100.000 ljudi. 14.000 je bilo Slovencev, 20.000 je bilo nemških vojakov in pripadnikov nemške manjšine, na desetisočje Hrvatov, pa še Srbi, Črnogorci, Italijani in Madžari. V Sloveniji obstaja 600 grobišč. »O krv, ki je silila na površje, in njivo obarvala rdeče je neka kmetica celo napisala poezijo,« piše novinar nemškega dnevnika.

V članku je nato vrsta podatkov, ki jih je navedel predsednik slovenske komisije za grobišča Marko Štrows. Slednji navaja, kaj so našli v grobišču: okostja, žico, zobovje in par vojaških škornjev. Zgodovinar Jože Dežman je Schwarzu povedal, da je bilo v tem grobišču pokopanih najverjetneje 2 do 3.000 ljudi.

V nadaljevanju so navedeni

podatki o nemških vojaških enotah, ki so bile v tistem času nameščene na območju nekdanje Jugoslavije, kajti avtor predpostavlja, da je bilo med žrtvami veliko nemških vojakov, v zadnjem delu članka pa se je avtor lotil politične ocene sedanje stanja v Sloveniji. Najprej piše, da je po volitvah leta 2008 nekdajna komunistična levica Dežmana odstavila z mesta direktorja Muzeja za novejšo zgodovino in opozarja na Dežmanovo trditev, da je ministrstvo za kulturo nasprotovalo predlogu, da bi grobišča označili s križem in spominsko tablo. Po padcu Janševe konserватivne vlade in po izvolitvi Danila Türkra za predsednika republike »prihaja do rehabilitacije slovenske komunistične ideologije«. Tu avtor omenja odlikovanje, ki ga je Türk podelil zadnjemu voditelju »slovenske komunistične tajne službe« Tomažu Ertlju, cigar imena sicer ne navaja,

gre za nobeno lestvico slabih in slabših. Vsak zločin je pač zločin, in izvensodni poboji po koncu vojne so samo zločini in nič drugega. Lahko bi rekli, da so moralno vredni še večje obsodbe, ker so jih zgrešili tisti, ki so se dolga leta borili za novi svet, za svobodo in za demokracijo; ampak to je že politiziranje. Zločin ne potrebuje politiziranja in zanj ni moralnega opravičila.

Vsi mrtvi so vredni spoštovanja. Gre za ljudi; večina jih ni bila prepirčana v svoje početje, bili so zavedeni, bili so mladi in vzgojeni v duhu sovraštva. Ampak ti ljudje so imeli starše, morda žene, otroke; slednji imajo pravico do spomina. Italija je vložila ogromno truda in sredstev v vračanje trupel žrtev druge svetovne vojne iz Rusije. Odnos do tega je v glavnem spoštljiv.

Tudi zato me stisne pri srcu, ko opažam, kakšen je odnos do žrtev množičnih pobojev v Sloveniji; odkritje okostnjakov v Hudi jami, ljudi, ki so bili živi zazidani, je pokazalo na nerazsodno podrejanje pietete trenutnim političnim interesom. In navsezadnje, da se sedaj, 65 let (!) po koncu vojne, žrtev še vedno delijo po pripadnosti in se tako delijo tudi njihovi potomci, tretja, četrta generacija. Nekaj zgrešenega je v tej družbi. Ko mi je oče v otroških letih pripovedoval o prvi svetovni vojni, je bila to zame zgodovina, čeprav je takrat od konca prve vojne minilo slabih 40 let. Sedaj nas od konca druge svetovne vojne loči 65 let in še vedno jo obravnavamo, kot bi šlo za včerajšnje dogajanje. In se ločujemo po kriterijih, ki so veljali leta 1945, kot da se svet v tem času ne bi spremenil.

Seveda, nismo edini. Svet je poln grobišč, le da jih marsikje odkrivajo. Pred kratkim so v Kambodži odsodili enega preživelih voditeljev Pol Potovega režima, ki je sodil med najbolj krvolocene v 20. stoletju (mimogrede, Jugoslavija ga je do zadnjega podpirala in šla v politični boj proti Vietnamu, ki je napadel Kambodžo, sklicujoč se na suverenost znotraj gibanja neuvrščenih!). Celo Italija se je Libiji opravila za grozodejstva v času kolonizacije. Buri so v Južni Afriki desetletja častili spomin 28.000 belopoltih žrtev anglo-burske vojne, temnopoliti pa so moralno čakati skoraj 100 let, da so dobili obeležje tudi za svojih 24.000 žrtev. Ampak sedaj so ga dobili. Avstralija in Nova Zelandija se šele sedaj osveščata glede pokolov domorodcev in isto se počasi dogaja tudi v Združenih državah Amerike. Ljudstva Latinske Amerike so se ponekod povzpela do najvišjih mest v svojih državah, potem ko so jih španski kolonizatorji množično pobili. Seznam se ne konča tu, je neizmerno dolg. Pokoli in poboji so žal sestavni del zgodovine človeštva.

Ampak vse to je zgodovina. Vse to ne vpliva na trenutna politična dogajanja v teh državah: zgodilo se je pač, bilo je grozno, ne sme se več ponoviti, ampak življenje teče dalje. Z nekaterimi izjemami. Res žalostno je, da je med izjemami tudi Slovenija, ki ne zmore pogledati zgodovini v oči in ločiti tega, kar se je dogajalo med vojno od dogajanj takoj po njej; prevzeti nase dediščino z dejstvja, da je sla po oblasti zameglila oči zmagovalcem, ki so se tako izneverili načelom svobode, demokracije in enakopravosti, za katera so se borili. Ne zmore se otresti grozneg brezema, ki še danes teži njen politiku in zstrupila odnose v državi, odnose med ljudmi.

Taborniki Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice smo letos priredili taborjenje v Rušah pri Mariboru od 19. julija do 2. avgusta. Vse potrebno za pristno dvotedensko taborniško življenje smo si uredili v odročnem koncu po-horske vasi, ki ga domačini imenujejo Smolnik, kjer se nahaja čudovit travnik in ob katerem žubori potok Lobnica.

Taborjenja so se udeležile vse starostne kategorije, od najmlajših osnovnošolcev medvedkov in čebelik do popotnikov in grč, ki so sestavlja-li vodstvo.

Starejši člani odprave so v Ruše prispevali že nekaj dni pred uradnim začetkom taborjenja in v sklopu predhodnice postavili zahtevnejše taborniške objekte med temi jambor, kuhinjo, štabni ter gospodarski šotor in hkrati poskrbeli, da je bilo vse nared pred prihodom glavnine.

Večji del udeležencev je do Ruš pripeljal avtobus, medtem ko so se gozdovnike in gozdovniki (12 – 15 let) do štajerskega mesteca pripeljali z vlakom. S prihodom vseh starostnih vej, se je pričel tudi uradni program in življeno življenje na Smolniku.

Dvotedensko taborjenje je tudi letos doživel dve izmeni, kjer je pod platnenimi strehami prespal v najmanj šestdeset do skoraj sto taborečih ob vikendih in raznih obiskih.

Na Pohorju prava taborniška p

Predhodnica:

petek, 16.- nedelja, 18. julij

Tabor:

ponedeljek, 19. julij – ponedeljek, 2. avgust

1. dan: prihod glavnine in dela po taboru; nočna igra – Napad na svečo
2. dan: dela po taboru in slavnostna otvoritev z večernim ognjem
3. dan: raziskovalni dan in sprehod po učni poti v okolici Ruš, bivak za GG-je
4. dan: vrnitev z bivaka, priprave na prvi izpit za najmlajše
5. dan: tematski dan
6. dan: športni dan in proga preživetja
7. dan: obiski
8. dan: izdelovanje makete, gozdne šole
9. dan: glasbene delavnice
10. dan: priprave na Slavnostni ogenj, Prvi izpit, Slavnostni ogenj
11. dan: izlet v vas
12. dan: dejavnosti v taboru
13. dan: Izlet na Slap Šumik
14. dan: začetek pospravljanja in zadnji ogenj
15. dan: pospravljanje in odhod domov

Vodstvo:

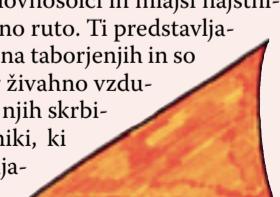
starosta: Šmarnica – Martina Soban;
taborovodja: Vrtnica – Madalena Pernarcich;
tajnici: Zarja – Tadeja Zavadlal, Sova – Katerina Isra;
ekonomi: Šćurek – Erik Piccini, Jelen – Alex Kuret, Burja – Dana Purič;
blagajničar: Jak – Jakob Vascotto;
gospodarja: Volk – Jar Martini, Jantar – Nikola Švara;
športna referenta: Volnik – Andrej Marušič, Orel – Peter Pernarcich;
kulturni referenti: Iskra – Malina Tedeschi, Sončnica – Nina Race;
ekologa: Ruševac – Šimon Gergolet, Erman – Tadejan Škrl;

bolničarka: Sončnica – Nina Race;
vodniki: Zlatica – Kristina Žerjal, Skrla – Janika Skerl, Nevihta – Tina Malaščanec, Večernica – Mara Race, Veverica – Mateja Zavadlav, Deteličica – Lara Isra Skerl, Sova – Katerina Isra.

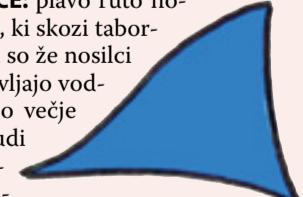
Naša velika družina

Na taboru tako kot med letom se taborniška družina loči v staroste skupine, ki ji označuje različna barva rut. Na taborjenjih in drugih taborniških akcijah nosimo taborniki ruto skozi cel dan, če je potrebno tudiponoči. Snamemo jo le, ko se zavijemo v spalno vrečo in ko gremo na umivanje. Barve rut v naši organizaciji gredo od oranžnih, ki jih nosijo medvedki in čebelice do vijoličaste, ki jo okoli vrata nosijo najstarejši člani – grče. Barve rut v naši organizaciji so različnih barv glede na starost člana.

MEDVEDKI IN ČEBELICE: osnovnošolci in mlajši najstniki (7 – 11 let), ki nosijo oranžno ruto. Ti predstavljajo največjo starostno skupino na taborjenjih in so prvi, ki ustvarjajo prijetno ter življeno vzdružje na tabornem prostoru. Za njih skrbijo neprenehoma vestni vodniki, ki medvedke in čebelice spremljajo na vse dejavnosti.

POPOTNIKI IN POPOTNICE: plavo ruto nosijo višješolci (16 – 20 let), ki skozi taborniško sezono in na taboru so že nosilci določenih funkcij in sestavljajo vodstvo taborjenja. Obvladajo večje taborniško znanje, ki ga tudi prenašajo mlajšim. Na taborjenjih predstavljajo pravogonilo silo.

GOZDOVNIKI IN GOZDOVNICE: skupina je sestavljena iz srednješolcev in mlajših višješolcev (12 – 15 let), ki nosijo zelene rute. Brez GG-jev bi veliko dejavnosti na taboru težko izpeljali, saj ti skrbijo za nekatere manjše naloge, npr: ocenjevanje reda v šotorih. Udeležujejo se daljših izletov, bivakov, zah-tevnejših dejavnosti, lahko pa se že preizkusijo v vlogi vodnika.

GRČE: že samo ime jih predstavlja kot najvztrajnejše tabornike. Stari od 21 leta naprej, imajo važnejše vloge v organizaciji. Njihovo znanje prenašajo na mlajše člane, na taborjenjih pa so večkrat prisotni v vlogi staroste ali taborovodje.

Taborniški krst: večer, ko sem dobil taborniško ime

Postavljanje pagode

Ko se zbere dovolj. Za bratec in včasih kakšna ognja prava čast. Pod pokrovitimi mrzlega čaja, oblivenega pred končno odločitvijo, ko se končno začrta vse v sekir (motornih žag).

Prvi izpit

Medtem ko nekateri pagodijo ogenj, se nekateri taborniškega imena in jih v taborniškem preverjanju tu za strogo šolsko omenjajo. Med letom in izpopolnjevanju sledi spraševanje znanje vsakega in bodoči bratec ali sestavne vozle, pripravljene zakone.

Generalka

Postavitev lahko trče do večerje. Uradno s „delavcev“. Kot se spod

Priprave

Slavnostni dan se prične ob 7.30 z zbujanjem glavnine. Dežurni vod, ki bo poskrbel za odlične obroke, pa se zbuditi že ob 6.30 in bo cel dan skrbel za delo v kuhinji. Naloga vseh taborečih je, da v roku dneva naberejo potrebno količino dračja in drvi, da bo pagoda lepo zagorela in da bo ogenj trajal daleč v noč.

Po zajtrku se torej zberejo vodiči, ki celo jutro nabirajo les in netivo. O količini odločajo starejši bratci, ki skrbijo za postavitev in obliko večstopenjske pagode.

oustolovščina

Tabor v številkah

ode

drvi in dračja se prične postavljanje. To sestrico je »gradnja« slavnostnega kočkomačem soncem ne sme primanjkovati, saj vodo pa je neizbežno. Večkrat si o oblikih sledijo prave debate, vendar potrebitno, se zasliši že prvi ropot žag, ki uporabljamo).

sta in taborovodja generalko z vsemi novimi krščenci in ostalimi, ki bodo z menjavo rut prestopili v drugo starostno kategorijo. Ko je vse nared, vsi taboreči opravijo falango okoli ognjišča in poskrbijo, da je travnik ob ognjišču brez okleščkov in morebitnih smetij.

Prižig

Ogenj prižigamo v tišini, ko se nebo dovolj stemni in se prikažejo prve zvezde. Ob slavnostni priliki se vsi taboreči oblecijo v kroj in se v tišini posedoju okoli ognja. Ob ukazu taborovodje se dežurni (tisti, ki bodo prižgali ogenj), ki so odgovorni za igjen, zberejo in namestijo vse potrebno za prižig. Pozabite na razne kemikalije in umeštne pripomočke, taborniki imamo za prižig na razpolago le suho dračje in vžigalico (po starini navadi največ tri). Za prižig je torej potreben kar veliko spremnosti.

Taboriški praznik

Slavnostni večer predstavlja gotovo višek sezone in hkrati veliki praznik. Mlajši člani z obljubo in preskočkom simboličnega ognja prejmejo taboriško ime, kar jim je gotovo v poseben ponos. Nekateri člani zamenjajo rute, kar je v živ dokaz, da se taboriške generacije redno prenavljajo. Vse skupaj je odeto v toplico ognja, ki z visokimi plameni osvetljuje ves taboriški prostor in celotnemu dogodku daje poseben čar. Pesmi, plesi in škečci dodatno razsvetijo večer, ki se zaključi ob zehanju utrujenih medvedkov in čebelic.

Taboriška navada veleva, da tabornik ne ploska, ampak mrmra. Ploskanje je lahko moteče, predvsem, če se nahajamo v gozdu, kjer bi se lahko živali preplašile ali celo razdražile. Med tabornim ognjem torej taborniki po petju ali posrečenim škeču v znak zadovoljnosti mrmramo, če pa nam kaj ni bilo všeč, brenčamo podobno kot zvezni sumenje osjega leta (zzzzzzz).

Mmmmmmm ... :

Ruše so se tudi tokrat izkazale za prijeten kraj. Po štirih letih in sploh prvem taborjenju na Smolniku smo se zamejski taborniki vrnili v vas, kjer so se nas vso dobro spominjali. Tudi letos so nas vaščani lepo sprejeli in nam večkrat priskrbeli na pomoč, predvsem sosedje bližnjih domačij.

Program gozdovnikov in gozdovnic je bil letos zelo pester. Odšli so na dnevni bivak, kjer so se preizkusili s spanjem pod milim nebom in z minimalnimi potrebščinami za mirno preživetje. Poleg bivakiranja so se lahko preizkusili v zahodnih progah preživetja, ki je ob koncu terjala precej sape.

Klub temu da so Ruše nekoliko daleč od pojma prave italijanske pizze, smo taborniki spoznali zelo posebno zvrst pizze, to je »Ruška« ! Poleg testa, paradižnikove omake in sira jo sestavljajo še

ocvirki, kranjska klobasa, surov pršut in panceta. Pravi užitek za vsakega ljubitelja pizze.

Če ostanemo pri hrani, gre poхvala ekonomom in dežurnim vodom, ki so tudi letos pridno kuhania in naš pogostili z raznimi specialitetami, med temi: čevapčiči in pleskavice, izvrstni golaž, pohani riž, njoki ter seveda sladko prebujanje s kruhom in nutellom.

Zzzzzzzzzzz ... :

V lestvici najmanj priljubljenih dogodkov prednjači gotovo deževno vreme. Če smo prejšnja leta taborili v izjemno sušnih pogojih, nas je na letošnjem taborjenju večkrat obiskalo obilno deževje, kar je deloma prilagoditi program neugodnim vremenskim razmeram.

Gospa »Skutova«. Prava negativna junakinja, ki je mlajšim gozdovnikom in gozdovnicam preprečila miren spanec na bivakiranju in postala junakinja večernih škečov ob ognju.

Nekateri starejši bratci in sestrica so uspešno prelisičili nočnega dežurnega in straže. Z zvijačo, ki je bila vredna pravih hollywoodskih celovečerjev, so z jambora sneli zastavo, kar predstavlja največji plen ob igri Napad na tabor. Kot kazen je straže čakalo pomivanje mastnih loncev.

Rezultat takšnega kletarjenja, kot je bilo v naših krajih značilno pred trideset in več leti, so bila tradicionalna vina z močno obarvanostjo in krepkim telesom, a brez izstopajočih lastnosti cvetice in ugljenosti. Ob tem velja dodati, da je včasih nezadostno poseganje v vino z zavarovalnimi sredstvi imelo nemalokrat za posledico prisotnost bolezni in napak.

PREDAVANJE IZVEDENCEV MARIA GREGORIČA IN MATEJA LUPINCA

Kletarjenje včeraj in danes

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

V okviru pobud, ki so se odvijale na Proseku ob praznovanju vaškega patrona sv. Martina, je Kmečka zveza priredila predavanje na temo: Kletarjenje včeraj in danes. Predavanje, ki je bilo v zadružni gostilni na Proseku, je pritegnilo lepo število poslušalcev, ki so v prijetnem vzdušju sledili izvajanjem predavateljev-agronomov Maria Gregoriča in Mateja Lupinca.

Prvi je prikazal, kaj se je dogajalo v naših kleteh v letih šestdeset in sedemdeset prejšnjega stoletja, ko je prevladovalo tradicionalno kletarjenje brez uporabe nove tehnologije, ki si je začela utirati pot v drugih vinogradniških območjih. Rezultat tega kletarjenja so bila pri nas tradicionalna vina z močno obarvanostjo in krepkim telesom, a brez izstopajočih lastnosti cvetice in ugljenosti. Ob tem velja dodati, da je včasih nezadostno poseganje v vino z zavarovalnimi sredstvi imelo nemalokrat za posledico prisotnost bolezni in napak, kot so visoka hlapna kislina, oksidacija, bekser ipd. V letih sedemdeset pa so se začele vnašati v kleti, tehološke in tehnične novosti, ki so se začele počasi širiti in so zajele iz leta v leto večje število vinogradniških obratov. Kljub začetnemu nezaupanju do novega s strani nekaterih vinogradnikov in vinarjev se je rastoča kakovost vin, proizvedenih po novih

postopkih, izkazala kot prepravičljivo sredstvo tudi za tiste, ki so še vztrajali pri starem.

Organoleptične lastnosti naših vin so se začele spremnijati. Vina so bila manj obarvana, čista, s prijetnim vonjem, z usklajenim razmerjem med alkoholno stopnjo in kislinami. Pa tudi posoda je opravila svoje. Leseni sodi, sicer odlična posoda, so nemalokrat pospeševali prisotnost napak in bolezni, ker so zahtevali temeljito nego, ki ni vedno spremljala v zadostni meri kletarske posege. Njihova nadomestitev s posodo iz nerjavečečega jekla je poenostavila delo v kleteh in istočasno manj izpostavljala vino neželenim spremembam organoleptičnih lastnosti. Ob tem se je začelo tudi zahtevno opravilo stekleničenja boljših vin, kar je dodatno oplemenitilo in ovrednotilo našo vinski proizvodnjo. Začeli so se pojavljati tudi sodi iz francoskega hrasta, znani pod imenom barrique. Skratka, vinska panorama se je bistveno spremnila. Kakovost vina je nenehno rasla. Vina so začela biti poznana tudi izven našega območja in začela dobivati nagrade na krajevnem in širšem obsegu.

Toda razvoj tehnike in tehnologije je neustavljen. Kar je bilo včeraj vrhunsko, je danes lahko deloma ali povsem preživel. Prepravičljivo je o tem predaval Matej Lupinc, strokovnjak iz področja vinogradništva in vinarstva, ki je z zelo strokovnim izva-

janjem seznanil prisotne o znanstvenih in tehnoloških novostih s področja vinarstva. Pri tem je poudaril, da je sodobna enologija v rastoti meri vezana na čedanje smotrnejšo uporabo mikroorganizmov, glivic in bakterij, pri predelavi grozdja in proizvodnji vina. Znanost nudi vedno nove selekcionalne glivice in bakterije, ki vodijo biološke procese v moštu in vinu s proizvodnjo vin, ki ustrezajo pričakovanjem in okusom današnjega potrošnika.

Prisotne je tudi seznanil z dejstvom, da Evropa, še do nedavnega vodilni kontinent v vinogradništvu in vinarstvu, prepriča to mesto drugim vinorodnim deželam, predvsem Južni Afriki, ki je prevzela vodilno vlogo pri znanstvenih raziskavah in poskusih na omenjenem področju.

Predavanji sta seznanili zbrane vinogradnike in vinarje ter ljubitelje teh panog o dogajanju v kleteh, kjer je prišlo v nekaj desetletjih do velikih, težko predvidljivih sprememb, ki bistveno vplivajo na kakovost in značilnosti vin. Znanstveni napredok je veliko pripomogel, tudi na našem omenjenem proizvodnem prostoru, k hitremu enoloskemu napredku. To pa seveda še ne pomeni, da je bilo »po starem« vse zgrešeno. Preteklosti ne smemo zanemarjati, saj je včasih tudi povratak v preteklost, kot trdijo nekateri vinogradniki in vinarji, lahko korak v prihodnost.

OB PORASTU DELOVNE SILE

Nadaljuje se padec cen kmetijskih pridelkov

Kot poroča zavod za statistiko ISTAT, se je tudi v drugem trimesečju nadaljeval negativen trend dohodkov kmetijskih posestev. Cene pridelkov so v tem obdobju padle za 1,5% v primerjavi z letom prej, medtem ko so stroški za storitve in repromateriali porasli za 2,1%.

Klub temu je kmetijstvo v zadnjem letu bilo sposobno ustvariti nova delovna mesta, saj se je število zaposlenih v odvisnem delovnem razmerju v tem sektorju dvignilo za skupno 6,7%. Od teh pripada severovzhodni Italiji 29,7%, kateri sledi srednja Italija z 21%, nezanemarjiv pa je tudi porast v južni Italiji in na otokih.

Kmečke organizacije izražajo svoje zadovoljstvo nad omenjenim trenodom, ki potrjuje, da je tudi tokrat primarni sektor družbeni blažilec, ker nuditi pridelane dobrine po vedno dostopnejših cenah in ker je sposoben ustvarjati nova delovna mesta v času, ko se v drugih sektorjih, predvsem v industriji, krčijo.

Prav zaradi tega, trdijo kmečke organizacije, je kmetijstvo vredno, da se mu namenja večjo pozornost, zlasti na območjih z omejenimi pridelovalnimi možnostmi, kjer ima poleg pridelovalnega še nenadomestljivo vlogo varuha narave in okolja, ki mu omogoča ustvarjanje novih poklicnih usmeritev in s tem delovnih mest. Poleg tega opravlja edinstveno funkcijo pri vključevanju priseljene delovne sile v italijansko družbo, saj mnogi delavci, zlasti iz držav izven Evropske unije najdejo zaposlitev v primarnem sektorju. Žal pa prihaja v zvezi z zaposlovanjem te delovne sile na dan nekorektnost številnih delodajalcev, ker nudijo le možnost zaposlitve »na črno«, kar odreka zaposlenim pravice in dostojanstvo.

Svetovalna služba Kmečke Zveze

STROKOVNI NASVETI

Pomembna opravila po pobiranju oljk

Zaradi obilnega dežja je letošnja letina oljk kar problematična in pobiranje je težkočeno. Pred nekaj tedni smo pisali o tem, kako se moramo pripraviti na pobiranje oljk in podali nekatere nasvete glede same bere. Danes, ko smo proti koncu letošnje oljčne sezone, bomo posredovali nekaj napotkov glede opravil v oljčnem nasadu takoj po končanem nabiranju.

Če ni prehladno, takoj po spravilu plodov oljke poškropimo z bakrovimi pravanki. To ima dvojni učinek. Najvažnejši je ta, da s tem omejimo oljčno kozavost, ki se pogosto pojavi v naših oljčnih nasadih. Letos je oljka posebno podvržena tej bolezni, ki se širi predvsem v vlažnih dneh, vlage pa letos res ne manjka. Škropimo, če smo opazili bolezenske znake. Slednji se pojavitvijo v obliki 10 milimetrov velikih okroglih sivkastih madežev, ki so obrobljeni s črno barvo. Listi kmalu nato porumenijo in odpadejo. Ob hujših primerih in če bolezni zanemarimo, se lahko posušijo cele veje. Bakrove pravapravke uporabljamo v odmerku 100 gramov na 10 litrov vode. Drugi učinek škropljenja z bakrovimi pravanki pa je, da mladice bolje olesnijo, kar poveča odpornost drevesa proti mrazu. Z bakrom obenem razkužimo morebitne rane, ki smo jih naredili med nabiranjem oljki.

V tem času lahko oljčni nasad pognojimo s fosforjevimi in kalijevimi gnojili, gnojila do spomladni bolje pronicajo do korenin. Fosforna in kalijeva gnojila spravimo v globlje plasti zemlje, saj so težko topljiva in zato le s časom postanejo dostopna rastlinam. Zelo okvirno naj povemo, da za 10 kg plodov, oljčno drevo porabi na leto 20 gr čistega fosforja in 100 gr čistega kalija. V manjših oljčnih nasadih je najbolj pogosto in praktično, da gnojimo z mešanimi gnojili, ki vsebujejo vse tri glavne elemente: dušik, fosfor in kalij. Pogostokrat mešana gnojila vsebujejo tudi magnezij in mikroelemente. Če gnojimo z mešanimi gnojili, to po navadi raje storimo spomladni.

V primeru večjega nasada je priporočljivo, da vsakih nekaj let opravimo kemijsko analizo zemlje, ki jo praviloma izvedemo v tem času, to se pravi po pobiranju in pred gnojenjem. Če imamo prihodnjo pomlad namen posaditi nov oljčnik, je sedaj čas, da pripravimo zemljišče. Pred založnim gnojenjem je priporočljiva kemijska analiza tal. To je izvedljivo le, če tla niso prevlažna. Jesen je tudi najprimernejši čas za obdelavo zemlje, kar sicer lahko opravimo tudi spomladni. Tudi v tem primeru tla ne smejo biti prevlažna.

Pogosto se zgodi, da naše oljke obiščejo srne. To se rado zgodi pozimi, posebno, če imamo oljčni nasad v bližini gozda. V zimskem času primanjkuje sveže trave, srnjad začne tako iskriviti druge vire hrane. Ker je oljka zimzelena rastlina, je za to divjad prava poslastica. Najbolj so jih všeč mladi vrščiki na nižje ležečih vejah, ki jih srne zlahka dosežejo. Ko te pojedo, so jih dobrì tudi starejši listi, ki so po navadi bolj grenki in trši. Oglodane mlade sadike spomladni le s težavo poženijo in počasneje rastejo, saj mora poškodovana mlada rastlina nadomestiti izgubljeno listno maso, ki je za rastlino bistvenega pomena. Zlasti so srne nevarne za mlade nasade.

Da preprečimo škodo, ki jo delajo srne, je najbolje, da ukrepamo na začetku zime, to se pravi prav v tem času. Sadike lahko na primer »oblečemo« v mrežaste vreče, ki jih zlahka dobimo v kmetijskih trgovinah. Take vreče so prepustene na zrak in svetlobo, zato ne pogojujejo same rasti. Postavitev mrež je enostavna in za to opravilo potrebujemo malo časa. Z mrežasto vrečo dobro pokrijemo vse zelene dele rastline in jo zavzemamo na spodnji strani. Če so mlade rastline nekoliko večje, uporabimo dve mrežasti vreči ali pa večjo mrežo. Lahko uporabljamo tudi pajčevinasto vlakno, ki obenem brani mlade krošnje pred pozebamimi. Ko trava spomladni spet začne rasti, mreže snememo, saj srne po navadi raje imajo svežo travo. V prodaji obstajajo tudi sredstva, ki odvračajo divjad od debla. Strokovna literatura navaja, da so v isti namen dobrì tudi človeški lasje, ki jih obesimo ob deblo. Dobro je tudi, da okrog oljčnega nasada postavimo zaščitno ograjo, ki brani rastlinice proti srnam vse mesec v letu. Oljčni nasad ostane na ta način izoliran tudi proti merjascem in drugi divjadi.

Med vsemi gojenimi drevesnicami pri nas je oljka najbolj občutljiva na zimske pozebe. Dlje časa trajajo nizke temperature in večja je vlažnost zraka, manj je oljka odporna. Če pozeba nastopi postopoma, jo oljka bolje prenaša. Protiv nizkim temperaturam lahko že pred sajenjem vplivamo tako, da izbiramo južno lego, izbiramo sorte odpornne na nizke temperature, obenem pa bo nasad zasjen v smeri sever-jug. Na odpornost pred mrazom precej vpliva tudi dobro zdravstveno stanje dreves in pravilno gnojenje. Še najbolj občutljiva na pozebe so komaj posajena, mlada oljčna drevesa. Pred mrazom jih lahko zaščitim s pajčevinastim vlaknom. Če predvidevamo zelo nizke temperature, posebno tudi ob prisotnosti burje ali dežja, lahko zaščitim rastline z mrežo, nato vse skupaj zavijemo s pajčevinastim vlaknom, ki ga na vrhu spnemo skupaj. Prostor med rastlino in mrežo pa lahko zatlačimo s sushim listjem ali slamo.

Magda Šturm

Na slikah: pod naslovom palača ministrstva za šolstvo v Rimu; desno Heinrich Schultz in Hans Heinrich Hansen; spodaj napis v Valenciji v katalonskem jeziku, ki naj bi bil valencijanski.

POMEMBNA ODLOČITEV MINISTRSTVA ZA ŠOLSTVO

Za poučevanje jezikov manjšin bodo usposobili 700 šolnikov

talijansko ministrstvo za šolstvo je zaupalo svoji raziskovalni ustanovi ANSAS (nekdanji IRR- SAE oziroma IRRE) nalogu, da pripravi v sodelovanju z univerzami dvoletni podiplomski

študij za šolnike, ki so redno zaposleni na območjih, kjer živijo priznane narodne manjštine, kot je bilo določeno na osnovi zakona 482. Na tem študiju naj bi se učitelji oziroma profesorji usposabljali za poučevanje v 12 jezikih priznanih manjšin. Poleg tega bodo priredili dodatne tečaje podobne vsebine za učitelje, ki nimajo univerzitetne izobrazbe in prav tako poučujejo na območjih, kjer živijo narodne manjštine.

Dvoletni tečaj bo lahko obiskovalo največ 700 učiteljev in profesorjev, obsegal pa bo skupno 1.500 ur. Delo bo potekalo delno s praktičnim poučevanjem v razredu, delno z individualnim študijem in delno z računalniškim učenjem; za uspešno opravljen tečaj bodo slušateljem priznali 60 kreditnih točk.

Kot rečeno bo tečaj namenjen stalno zaposlenim šolnikom, ki že poznajo jezik manjšine, ki ga bodo poučevali. Del tečaja bo skupen, del pa specifičen za vsako posamezno manjšino. Slušatelji bodo morali sodelovati na predavanjih, ki jih bodo organizirale krajevne univerze, del tečaja pa bodo opravili pred računalnikom. Temeljni cilj te pobude je okrepiti znanja jezika in izboljšanje metodologije poučevanja v jeziku manjšine.

Drugi cilj te pobude je priprava ustreznega didaktičnega materiala, ki ga bodo nato uporabili pri poučevanju jezikov. Po koncu tečaja bo to gradivo na spletnih straneh na razpolago vsem šolnikom, ki ga bodo potrebovali pri poučevanju.

Predmetnik tečaja bo vseboval vse predmete, ki so potrebni za ustrezno poučevanje jezika: torej poleg jezika samega še didaktiko, zgodovino, slovstvo in kulturo jezikov manjšin. Poučevanje jezikov bo vedno potekalo ne-posredno, na predavanjih v razredih z najmanj 15 udeležencimi. Vsi slušatelji

bodo imeli na razpolago tudi ustrezno gradivo na spletnih straneh ustanove ANSAS, s katerim bodo lahko izpolnili znanje. Na spletnih straneh bodo na razpolago tudi priročniki in delovni zvezki.

Predvideli so tudi letno preverjanje uspeha s pisnim izpitom na računalniku in ustnim izpitom na univerzi; za uspešno opravljen izpit bodo udeleženci prejeli ustrezno potrdilo.

To je prvič, da ministrstvo za šolstvo organizira tak tečaj. Doslej je bilo namreč poučevanje jezikov manjšin (z izjemo manjšin, ki razpolagajo z lastnimi šolami, to je nemške, francoske, slo-

venske in ladinske) prepuščeno osebnim pobudam šol oziroma šolnikov, katerih znanja ni nihče preverjal. Le nekatere dežele, med drugimi dežela Furlanija Julijske krajine za furlansčino, so organizirale tečaje za šolnike, ki pa jih ni ministrstvo nikoli priznalo.

Kot znano je bil zakon 482 sprejet leta 1999 in vsebuje seznam oziroma manjšinskih jezikov, ki jih Italija priznava na osnovi 6. člena ustawe. Ti jeziki so poleg že omenjenih nemščine, slovenščine, francoščine, ladinsčine in furlansčine še albansčina, hrvaščina, grščina, sardinščina, katalonščina, okcitansčina, in frankoprovansalsčina.

Španski sodniki odločili, da sta katalonščina in valencijanščina različna jezika

Ionske deželne vlade Montilla vladnostno obiskal sodno palačo, je naletel na negodovanje, češ, zakaj bi morali sodniki v Kataloniji obvladati tudi katalonščino, ko pa je španščina uradni jezik v vsej državi.

Voditelji manjšin ob nemško-danski meji proti krčenju sredstev

»Živimo v času, ko sta besedi 'mejni konflikt' še vedno prisotni v našem spominu; mi smo na lastni koži okusili težke narodnostne in politične spore med Nemčijo in Dansko v obmejni regiji. Prav voditelji obeh manjšin so se zavzelo, dobesedno za zaprto zavezko, za prve uradne stike med nemško in dansko manjšino, kar se je zgodilo ne brez odpora številnih ljudi, ki si niso želeli nikakršnega zbljanja ob meji, nikakrsne evropske kooperacije.«

Tako se začenja skupna izjava predsednikov krovnih organizacij danske manjšine v Nemčiji in nemške manjšine na Danskem Heinricha Schultza in Hansa Heinricha Hansenja, ki sta tudi opozorila, da je vse to danes samo še stvar zgodovine in prav zato s težavo razumeta, da je delo, ki sta ga ob dansko-nemški meji opravili obe manjšini, sedaj ogroženo iz finančnih razlogov.

Vlada nemške zvezne države Schleswig - Holstein s sedežem v Kielu je enostransko skrčila sredstva za šolstvo danske manjšine za 15 odstotkov. To pomeni, da bodo otroci, ki obiskujejo danske šole, prejeli samo 85 odstotkov sredstev, medtem ko so sredstva za nemške otroke v nemških šolah neokrnjena. Po prvih izračunih bodo morali prihodnje leto zapreti 22 danskih šol.

Nemška zvezna vlada v Berlinu je za poldruži milijon evrov zmanjšala sredstva za nemško manjšino na Danskem. Tudi v tem primeru gre za 15-odstotno krčenje. Ogorženih je 30 do 40 delovnih mest, kot so izračunali pri krovni organizaciji nemške manjšine na Danskem. To pomeni, da bo treba ponovno razmisli delovanje in celo obstoj institucij te manjšine. »Ko piševo ter vrstice se sprašujeva, ali se Kiel in Berlin zavedata, da ti ukrepi, ki niso bili dogovorjeni s predstavniki manjšin in ne temeljijo na poznavanju dejanskega stanja, pomenijo, da ne bodo potrebitne samo strukturne spremembe pri man-

šinah zaradi krčenja finančnih sredstev, ampak da nemške oblasti gledajo na ta sredstva kot na nekakšno podporo in ne kot na bistveni pogoj za obstoj obeh manjšin. »Mi nočemo ustvariti vtisa, da manjšine nočajo solidarnostno prispeti k preseganju gospodarske krize, v času, ko se gospodarsko stanje počasi izboljuje. Opozoriti pa želimo, da že 17 let prejema ista sredstva v absolutni številki. Trenutno danska država plačuje 70 odstotkov stroškov nemške manjšine na Danskem in danske manjšine v Nemčiji, če bodo nemške oblasti vztrajale pri teh ukrepih, se bo to ne sorazmerje še povečalo,« sta opozorila oba predsednika.

V Berlinu in v Kielu pa so bili presenečeni nad tem protestnim dokumentom, ki je močno odmeval še zlasti med danskimi politiki, tako da je predsednik danske vlade Løkke Rasmussen odprt to vprašanje na nedavnem srečanju z nemško kanclerko Angelo Merkl.

Ocenil je, da bi vztrajanje nemških oblasti pri takem finančnem krčenju dejansko pomenilo kršitev deklaracije Bonn-Kopenhagen iz leta 1955 in torej konec manjšinske politike, ki jo imajo številne manjšine v Evropi za zgled.

Schulz in Hansen pravita, da ne verjamata, da si bosta Berlin in Kiel upala kaj takega. Posledic ni mogoče napovedati, ker slednje ne bodo zadevale samo obeh manjšin, ampak zagotovo tudi celovite odnose ob dansko-nemški meji. »Upamo, da bo mogoče to krizo, ki preti obema manjšinama in celotni obmejni regiji, preprečiti ter da bodo prevladali razum in argumenti. Sedaj je skrajni čas, da Berlin, Kiel, Severni Schleswig, Južni Schleswig in Kopenhagen sedejo za mizo in razpravljajo o prihodnosti. Ohranitev obeh manjšin je danes veliko potrebejša kot gola retorika o dobrih odnosih in o pomenu sporazuma Bonn - Kopenhagen. Potrebna sta razumna odločitev in pravilen odnos do manjšin.

ticiji Evropski komisiji sporočilo, da želi, da se pri programu Erasmus, ki finančira mednarodno izmenjavo univerzitetnih študentov, ločeno obravnavata katalonski in valencijanski jezik. Katalonska nacionalna stranka Convergencia i unio trdi, da je postavljanje v dvom enotnosti jezika enako kot dvomiti v temeljne fizikalne zakone. Njen tiskovni predstavnik Jordi Xucala je napovedal, da bo njegova stranka zahvalila pojasnila neposredno od Zapatera.

Levičarska Esqerra Republicana de Catalunya pa obtožuje špansko levičarsko vlado, da se je popltila na stališčih oposicionejske ljudske stranke Partido Popular.

Njen predstavnik Joan Ridao je obtožil špansko vlado, da je popustila tistim, ki želijo ločiti jezik, čeprav je znano, da sta katalonščina in valencijansčina dve enačici istega jezika, te je katalonskega.

Ministrstvo za šolstvo še ni odgovorilo na obtožbe v zvezi s programom Erasmus. Vendar so šli predstavniki katalonskih strank dlje in so nabolj poseben dopis neposredno na Evropsko komisijo.

št. 228

Beneško gledališče pripravlja novo delo za Dan emigranta

Cecilia Blasutig, ki bo letos prvič igrala v glavni vlogi na Dnevu emigrantov, se je vadila v gledaliških delavnicah, ki jih je obiskovala približno deset let in v Gledališki šoli, ki so jo priredili v Špetru.

Vprašali smo jo kaj pripravlja, koliko članov šteje skupina in kako poteka delo?

Za letošnji Dan emigranta pripravljamo igro »Lena iz Tapoluovega«. Letos ne gre za komedijo, kot veleva tradicija te pobude. Vloga je še kar težka zame, ker doslej nisem nikoli igrala v takih predstavah.

Besedilo za igro »Lena iz Tapoluovega«, je priredil Giorgio Banchig po knjigi »Žalostni dogodek v Topolovem«, ki jo je pred leti napisal Giovani Maria Del Basso.

Cilja: pred časom se ti je poročila zamisel o strani na Facebooku: »Čuj, ki nardmo?« Kako ti je prišla ta ideja na misel, kako zgleda tovrstno delo in koliko ljudi sledi tvoji strani.

Stran »Čuj, ki nardmo?« se je rodila pred letom dni. Rodila se je z namenom, da bi mi ne bi bilo treba odgovarjati več sms sporočilom svojih prijateljev, ki so me spraševali: »Čuj, ki nadredimo danes? Kaj se dogaja v okolici?«

Sstran je nastala na ta način, za majhno skupino prijateljev, ki so med sabo poizvedovali o dogajanju v Benečiji... Nato so se nam pridružili še prijatelji prijateljev ... in tako naprej! Trenutno nas je 245.

Kdo smo? Živimo od Rezije do

Trsta, od Benečije do Ljubljane, od Gorice do Rima. Stran šteje približno 500 tedenskih na teden, gre pa dodati s kančkom ponosa, da smo ta teden dosegli 1104 obiskov, to pa predvsem zaradi Senjora Beneške Piesmi, ki je potekal 6. in 7. novembra.

Na »Čuj« so našeli dogodki, ki jih prirejajo v Benečiji in okolici. To pa še ni vse! Na strani dobijo lahko obiskovalci še veliko informacij, člankov iz časopisov, videoposnetkov, slik itd.

Naj dodamo še, da je »Čuj, ki nardmo?« spletni forum, v katerem se da zaslediti informacije o dogodkih, ki se vrstijo v Benečiji in v Posočju, najbolj zanimive članke iz Doma in iz Novega Matajurja. Stran je obišče res veliko število oseb, zlasti mladi.

Dve razstavi v Čedadu

Adriano Velussi

V petek, 12. novembra so v Beneški galeriji v Špetru otvorili samostojno razstavo goriškega umetnika Adriana Velussi, ki je svoja dela že predstavil širom po svetu, po vseh celinah od Dubaja, Avstralije, Združenih držav Amerike in Tokya, vse do evropskih držav, kjer si zasluzil in pridobil veliko priznanj in nagrad.

Sprva so ga navdihovale podobe iz narave, ki so ga naknadno pripeljale do raziskovanja popolnoma osebnih stilov in tehnik, za kar ga izredno cenijo. Njegova dela je predstavil predsednik Društva Beneških likovnih umetnikov Giacinto Jusza. La sua opera, Razstava v Špetru ostana odprta do 17. decembra.

Klavdij Palcic

V Čedadu, v cerkvi Santa Maria dei Battuti (Naselje di Ponte) bo od 19. novembra do 12. decembra na ogled razstava Likovna prehajanja – Traversamenti figurativi Klavdija Palcica. Otvoritev 19. novembra ob 18.00. Urniki razstave: pon-pet 10-12.30 in 15.30-18.00, sob-ned 10.00-18.00. Razstava prirejata KD Ivan Trinko in Slovenska kulturno-gospodarska zveza pod pokroviteljstvom Občine Čedad in Avtonomne dežele Furlanije-Julijanske krajine.

iz oči v oči

Ime in priimek: Cecilia Blazutic
Kraj in datum rojstva: Čedad, 5. 11. 1988
Zodiakalno znamenje: škorpijon
Kraj bivanja: Hrastovje, Sveti Lenart
E-mail: ciliia@hotmail.it
Poklic: študentka
Najboljša in najslabša lastnost: ne imeti lastnosti
Nikoli ne bom pozabila: barve mesta Havana
Hobi: gledališče, fotografija ...
Knjiga na nočni omarici: L'amore ai tempi del colera
Najljubši risanka: Peanuts
Najljubši filmski igralec/igralka: igralec Paolo Rossi
Najljubši glasbenik: Vinicio Capossela in BK evolution
Kulturnik/osebnost stoletja: Boris Pahor
Ko bom velik, bom....: Cecilia Blazutic
Moje društvo: Beneško Gledališče
Moja vloga v njem: igralka
Svojemu društvu želim: inovacijo, mlade moči in super delo
Moj življenjski moto: nič se ne zgodi, če si ne želimo, da se zgodi in če vam ne ni do smeha, vsaj nasmejite se
Moje sporocilo svetu: nimam sporočil, svet potrebuje akcijo

Global.Kryner v Gorici

Ob 29-letnici Kulturnega doma v Gorici se obeta za obiskovalce prava glasbena poslastica, saj stopa na oder goriškega kulturnega hrama avstrijska skupina »Global.Kryner«. Koncert bo potekal v torek, 23. novembra ob 20.30. Pobudniki dogodka so: Kulturni dom Gorica, Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Zveza slovenskih kulturnih društev in Kulturna zadružna Maja.

Avstrijska skupina »Global.Kryner« je nastala leta 2004 in je danes znana po celi Evropi. Skupina izvaja povsem značilno glasbeno zvrst, kjer se prepletajo ljudska glasba, kubanski ritmi in zvoki judovske glasbe klezmer, ki bi ji lahko rekli latino-tirolsko-kozmopolitska mešanica. Prav radi tega ji je nemški dnevnik Süd-deutsche Zeitung že na začetku njene glasbene poti nadel naziv »Eierlegende Wollmilchsau«, ki v prevodu pomeni dobesedno »prašič, ki daje jajca, volno in mleko«.

Skupina je leta 2004 izdala svoj prvi CD, ki je bil več mesecov na lestvici Top40 v Avstriji. Avstrijske in nemške radijske postaje pogostoma predvajajo njihove skladbe. Skupina je doslej prejela številne nagrade in priznanja v Avstriji in Nemčiji. Leta 2005 je zastopala Avstrijo na mednarodnem tekmovanju EuroSong v Kijevu v Ukrajini.

Pri glasbenem poustvarjanju se

vajajo publiko s spontano in nalezljivo duhovitostjo, zato so priljubljeni zlasti med mladimi.

Skupino sestavlja šest odličnih glasbenikov: Edi Köhdorfer (kitara), Anton Sauprügl (harmonika), Martin Temmel (pozavna), Markus Pechmann (trobenta), Christof Spörk (klarinet) in Sabine Stieger (vokal).

agenda

NATEČAJ POEZIJE SLEDI-TRAC-
CE: zaključni večer in nagrajevanje bosta potekala 3. decembra, ob 210. obletnici rojstva Franceta Prešerna. Med večerom, ki ga bo vodila Rossana Paliaga, bo potekalo nagrajevanje avtorjev, branje prvouvrščenih poezij in predstavitev antologije projekta. Glasbeno kuliso bo oblikovala harfistka Tadeja Kralj.

5. NATEČAJ ZA ZBOROVSKE SKLADBE IN GNAZIJE OTAZSKD razpisuje ob 10. obletnici smrti oz. 80. obletnici rojstva dolinskega kulturnika in skladatelja. Interesirani bodo dobili vse informacije na naši spletni strani in v naših uradilih.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije
Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org
Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org
Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org
Solibica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org
www.zskd.eu

Sledi - Tracce: nagrajevanje in izid antologije

SLEDI TRACCE

V preteklih dneh smo razglasili zmagovalne avtorje in poezije Mednarodnega literarnega natečaja Sledi-Tracce.

Podelitev nagrad in priznanj avtorjem pesmi iz štirih starostnih kategorij bo potekalo v petek 3. decembra v Mali dvorani Kulturnega doma v Trsu s pričetkom ob 20.00. Tretji december je bil namenoma izbran za datum zaključka projekta, saj pomeni 210. obletnico rojstva Franceta Prešerna, največjega slovenskega pesnika, najboljšo priložnost za poklon poeziji.

Večer, ki predvideva tudi recital nagrajenih poezij, bo povezovala Ros-

sana Paliaga ob prisotnosti dr. Mirjane Koštute, predsednika strokovne komisije literarnega natečaja, in drugih članov komisije. Glasbeno ozadje bodo ustvarjali zvoki harfe Tadeje Kralj.

Prireditve bo med drugim priložnost za predstavitev cvetnika nagrajenih pesmi obeh natečajev, kjer bodo objavljeni vsi nagrajeni prispevki skupaj s tistimi, ki so po mnenju strokovne komisije primerni za objavo. Antologija bo dvojezična (slovenščina-italijanščina). Vse prispevke sta prevedla Gašper Malej in Daria Betocchi. Antologijo je uredil dr. Mirjan Koštuta.

Po prisilni prekinitvi zasedbe so slovenski in italijanski dijaki priredili velik sprevod po mestu. S transparenti, na katerih je v obeh jezikih pisalo »Slovenci in Italijani v skupnem boju!« so se zbrali na glavnem trgu, odšli pred sedež šolskega skrbništva in potem skozi mesto na univerzo, kjer so imeli srednješolci in visokošolci skupno zborovanje. Bilo jih je okoli štiri tisoč, še daljši je bil sprevod naslednji dan.

OB DANAŠNJEM DOGAJANJU NEKAJ SPOMINOV

»Pred 40 leti smo starši podprli dijaško zasedbo šole«

LELJA REHAR SANCIN

Letosnjem novembrom je bil spet razgiban. Dijaki so z zasedbo šol protestirali proti reformi ministre Gelminijeve, ki je z drastičnim nižanjem sredstev ogrožila temelje šolskega ustroja in s tem celotnega izobraževanja. Mladina se ni uprla prvič. Veliki protesti segajo nazaj do leta 1968, ko so se v Evropi začele velike protestne akcije, katerih odmev je pljusknil tudi do nas. Marca 1969 je prišlo v Trstu do prve zasedbe šol, pri kateri smo bili starši samo opazovalci.

Drugače je bilo leta 1970, ko so novi ministrski odloki vpletli starše v šolsko dogajanje; nastali so prvi odbori Združenja staršev. Novembra 1970 je minister Misasi poslal na šole novo okrožnico z dodatnimi navodili glede šolske reforme, ki je spravila na noge vse dijaštvu v državi. Na višjih srednjih šolah naj bi nastali trije novi organi: Svet dijakov, Svet staršev in odbor Šola - Dom. Ministrstvo se je omejilo na splošne nasvete, rekoč, da potrebujemo bolj odprte, bolj pravične, bolj funkcionalne in tudi resnejše šole. Odbori staršev niso dobili nobenih pooblastil, pa tudi profesorji niso bili pripravljeni na reforme.

25. novembra 1970 smo na liceju Franceta Prešerna izvoljeni starši pričakovali, da bomo mogli skupaj s profesorji in dijaki obliko-

vati sodobnejši pouk z modernimi pripomočki. Dijaki so se takoj uprili novim organom in zasedli šole.

Starši smo sprva gledali skepticistično na to zaostrovjanje odnosov. Bili smo se nepremišljene zaletnosti mladine, saj je bilo še vse nedorečeno. V novooblikovanem od-

boru staršev obeh licejev, katerega predsednik je postal Ivan Artač, podpisana Lelja Sancin pa tajnika, smo se odločili, da povabimo dijake na sestanek. Odzvali so se takoj in že 4. decembra so poslali svoje zastopnike na našo sejo, kjer so nam obrazložili glavne točke svojih

zahtev. Protestirali so proti posvetovalni vlogi, ki bi jo imeli v odboru Šola - Dom. Tudi v Svetu dijakov ne bi imeli nobenih pravic, saj jim je okrožnica zagotavljala samo možnost predlogov na kulturnem, umetniškem, rekreativnem in športnem področju.

Dijaško zastopstvo je vodila ALENKA REBULA, ki je bila tisto leto sploh duša vsega slovenskega dijaškega protesta. Govorila je odločno in poudarila, da niso zasedli šole samo zaradi Misasijeve okrožnice, saj so njihove zahteve dosti širše. Na prvo mesto je postavila zahtevo po ustanovitvi slovenskih šol za Beneške Slovence, torej v Videmski pokrajini, kjer jih še nikdar ni bilo. Takoj zatem se je zavzela za ustavovitev slovenskega tehniškega zavoda, ki naj vzgoji visoko izobražene tehnike, ne pa obrtnikov, šivilij in krojačev. Zahtevali so tudi ureditev položaja slovenskih šolnikov. Dijaki so pričakovali spremembo učnih programov, brezplačne prevoze iz vasi v šolo in šolska kosila. Postati hočejmo objekt ne pa poskusni zajci, je rekel Ivo Širca. Kar so dobili je v posmeh temu, kar so pričakovali.

Zastopnik slovenskih dijakov v skupnem Medšolskem odboru (Interscolastico je združeval dijake slovenskih in italijanskih šol) je pojasnil, kaj se je v zadnjih dneh dogajalo na italijanskih šolah. Na pomorski šoli so dan prej fašisti krožili oboroženi z noži in železnimi palicami in grozili, da bodo napadli vse »rdečkarje«. Po drugih šolah so razdeljevali letake s pozivi, naj Italijani vržejo slovenske dijake iz Medšolskega odbora. Ponoči je bilo pred slovenskimi šolami deset avtomobilov, polnih fašistov.

Po izčrpnom poročilu dijakov smo prevzeli besedo starši. Bili smo zadovoljni z pojasnili in tudi ponosni na njihova zrela, trezna in odločna stališča. Oglasili so se vsi, še posebej pa so s svojimi pripomembami in izrazi podpore izstopali ga. Soča Hafner in gg. Miloš Kodrič, Borivoj Švagelj, Miran Kuret, Egon Kraus in predsednik Ivan Artač. Starši smo odločno podprli dijaške zahteve in izrazili svojo solidarnost z njimi. To smo objavili tudi v medijih, kar je bilo takrat edinstvena odločitev, saj starši navadno potegnjejo s profesorji, če ne zaradi strijanja z njimi, pa zaradi strahu pred posledicami za dijake.

V imenu dijakov se nam je zahvalila ALENKA REBULA s pripombo, da so bili doslej navajeni poslušati od staršev samo kritike, danes pa so doživelji celo solidarnostno izjavo. Potem smo se dogovorili še za sestanek vseh staršev in dijakov v zasedeni šoli. Dijaki so ukrepali hitro in že naslednji dan predlagali 6. decembra za skupno zborovanje, ki je postal pravi zgodovinski dogodek, je pa še dodatno skalil odnos med starši in profesorji. Ker je bila nedelja, je bil odziv staršev zelo velik, prišlo jih je preko 80. Med njimi je bil tudi poslanec v rimskem parlamentu Albin Škerk, znan po svojem zakonskem osnutku za slovenske šole.

Nedeljskega zborovanja v licejski telovadnici, ki ga je vodila predsednica obeh licejev ALENKA REBULA, se je udeležilo precej dijakov. Poleg vsega, kar je dva dni prej povedala odboru staršev, se je dotaknila še drugih perečih problemov, med njimi pomanjkanja ustreznih učbenikov in pedagoških svetovalcev na osnovnih šolah. Govorila je o pomanjkljivem osnovnem znanju bodočih učiteljev. Zavrnila je tudi očitke, da so njihovi protesti spolitizirani. »Edina politizacija je druženje in skupno nastopanje z italijanskimi dijaki proti fašizmu.« je rekla in dodala: »tukaj smo dijaki različnih političnih prepričanj, družijo pa nas isti cilji.« Izvedeli smo, da so dijaki na pet najstih italijanskih šolah, razen na navtičnem zavodu, izključili fašiste in Medšolskega odbora.

Igor Sancin je prebral skupno izjavo Medšolskega odbora, v kateri je poudarjena enotnost italijanskih in slovenskih dijakov. Marta Ivašič je povedala še, da so na slovenskih šolah zelo dobro organizirani. V delovnih skupinah razpravljajo o raznih problemih. Na Trgovskem zavodu Žige Zoisa pa so pripravili dolnolitni pouk za slabše učence.

Argumentirano poročanje dijakov je prepričalo tudi tiste starše, ki so gledali na zborovanje z nezaupanjem. Skoraj vsi so podprtli njihove zahteve. Med tistimi, ki so se oglasili s svojimi mnenji, so bila še druga znana imena: Dušan Kodrič, Vinko Suhadolc in Mirko Kapelj. Med zadnjimi je kot oče govoril poslanec Albin Škerk in povedal, da je zadnje dni precej spremenil svoje mnenje o dijakih. Na njegovo intervencijo je šolski skrbnik poslal v Rim poročilo o dijaškem boju. Osebno pa bo v Rimu obiskal šolskega ministra, tajnika in podtajnika in skušal doseči, kar bo mogoče. Na koncu je Egon Kraus predlagal, da bi poslali s tega zborovanja brzjavko predsednikoma Saragatu in Titu z zahtevo, da se čim prej reši vprašanje slovenske šole.

Opgumljeni so dijaki potem povabilo profesorje na skupno zborovanje, kar pa so ti odločno odklonili. Da bi zgradili zaostrene odnose, je prosil profesorje za sestanek naš odbor staršev. V odgovor so poslali na sestanek z nami prof. Egidija Košuto s sporočilom, da je profesorski zbor sklenil, da bo razgovor s starši in profesorji mogoč šele, ko bo konec zasedbe.

Dan pozneje je prišel 9. decembra na zasedene šole politični oddelek tržaške kvetture in skupaj s karabinjerji izgnal dijake. Razšli so se mirno.

Po tej prisilni prekinitvi zasedbe so slovenski in italijanski dijaki priredili velik sprevod po mestu. S transparenti, na katerih je v obeh jezikih pisalo »Slovenci in Italijani v skupnem boju!« so se zbrali na glavnem trgu, odšli pred sedež šolskega skrbništva in potem skozi mesto na univerzo, kjer so imeli srednješolci in visokošolci skupno zborovanje. Bilo jih je okoli štiri tisoč, še daljši je bil sprevod naslednjem dan.

Na pobudo Združenja staršev je 18. decembra vendarle prišlo do sestanka s profesorji, ki so se ga udeležili trije zastopniki dijakov, Aleksander Pertot, ALENKA REBULA in Boris Pangerc. Sestanek je vodil predsednik staršev Ivan Artač, naše ravnanje in mnenja je profesorjem obrazložil Egon Kraus, pogledi dijakov pa Aleksander Pertot, ki je izpostavil zahtevo dijakov po socialnem ponedeljku, (prej ga niso omenjali), ko naj bi dijaki enkrat tedensko razpravljali o aktualnih temah. Kljub spravnim besedam, ki so bile v povzetku objavljene v Primorskem dnevniku, med nami ni prišlo do pomiritve. Odnosi so se otoplili še naslednjo pomlad.

Kdor bo prebral te moje spominske zapiske o zasedbi slovenskih šol decembra 1970 in odziv staršev nanje, kar je tokrat prvič natančneje popisano, bo med glavnimi dijaškimi pobudniki našel več imen današnjih profesorjev, ki so se kalili v takratnih precej burnih časih.

Največji objekt na trasi je most čez Sočo (Projektant Dušan Stojan Dolgan, Primorje Ajdovščina) dolžine 220 m in višine nad vodo okrog 50 m, sam armiranobetonki lok pa je z razponom 102 m še vedno največji armiranobetonki lok v Sloveniji. Solkanci se tako lahko postavljajo z dvema mostoma rekorderjema, novim betonskim is častitljivim železniškim mostom, ki je z razponom loka 85 m največji kamniti lok na svetu.

POMEMBEN IN KONKRETN »PROIZVOD« OSIMSKIH SPORAZUMOV

25-letnica Briške ceste

TOMAŽ VUGA

tos (skoraj neopazno) minovala 25 let, odkar se vozimo v Brda po novi briški cesti, ki ni le pomemben prometni prispevek k hitrejšemu razvoju Brd, ampak prestavlja skupaj z ostalimi določbami Osimskej sporazumov svojevrsten politični fenomen, ki ga v svetu težko zasledimo. Poleg tega je izgradnja briške ceste tudi končni rezultat prizadevanj, ki so se pričela takoj po priključitvi Brd k takratni Jugoslaviji, potem ko so praktično ostala odrezana od ostanega sveta. Zanimivo je, da je prva uradna pobuda Bricev za rešitev brezizhodnega položaja, v katerem so se znašli v odsveta odrezanem žepu bila oblikovana že leta 1952, torej pet let po vzpostavitvi nove meje v času, ko so se začeli svitati nekoliko bolj sproščeni odnosi med Italijo in Jugoslavijo. Od takrat pa so se pobude in iskanje možnosti ugodnejše povezave Brd z Novo Gorico in naprej proti Sloveniji pojavljale ob vsakem pričakovanju izboljšanja odnosov na meji.

Preden bomo govorili o briški cesti moramo nekaj besede posvetiti Brdom samim. Ne glede na zgodovinske meje so bila območje, naseljeno s Slovenci, a slabo povezano s slovenskim zaledjem. Na nek način so visela »čez«: tako čez Sočo kot Sabotin in pobočja Korade. Pravzaprav so bila geografsko povezana z obronki Furlanske ravnine in razumljivo je, da se je tudi življenje Bricev usmerjalo predvsem v to smer in proti Gorici, tudi njim najpomembnejšemu upravnemu in trgovskemu središču. Da pa so kljub temu ekonomski

razlogi usmerjali Brice tudi proti središču takratne Avstro – Ogrske dokazuje tudi njihova navezanost na sicer mrtvo železniško postajo Štmaver pod Sabotinom, predvsem za prevoz sadja in drugih kmetijskih pridelkov na trge v notranjosti Avstrije (Celovec, Gradec, celo Dunaj).

Vezi proti severu je pretrgala Rapalska meja po prvi svetovni vojni. Bistveno pomembnejše pa so ponovno postale po priključitvi večjega dela Brd k Jugoslaviji leta 1947. Takrat so se Brda v resnicu znašla popolnoma odrezana od zunanjega sveta: na zahodu in jugu s strogo varovano državno mejo, na vzhodu pa že omenjenimi naravnimi zaprekmami. Na hitro je bila usposobljena edina in za dostop do novega upravnega centra Nove Gorice (oziroma v prvih letih Soltana) najkrajša možna cesta čez Vrhovlje do Plavi ob soči, ki pa je imela kar neprijetne vzpone (prelaz je na koti 420 mm), predvsem pa je bila izredno dolga v primerjavi s povezavami (z Goricco) pred priključitvijo. Kot je nova državna meja spodbudila odločitev o izgradnji novega centra Goriške – Nove Gorice tako je tudi nemogoč položaj Brd spodbujal razmišljjanja o ustrezniji prometni povezavi ne samo s centrom Novo Gorico ampak s Slovenijo oziroma Jugoslavijo nasprotno.

In tu se začne zgodba o Briški cesti. V Zborniku Osimo in Goriška, 35 letnica podpisa Osimskej sporazumov in 25 letnica izgradnje Briške ceste, ki ga je pravkar izdal Goriški muzej, sta objavljena dva zanimiva dokumenta: Spomenica prebivalstva goriških Brd za revizijo in korekturo zasnovane državne meje pri Št. Mavru – Pod-

na je nastal leta 1967 in je upošteval predlage, o katerih so Brice govorili že v svoji spomenici iz leta 1952. Potekala naj bi po idealni trasi po robu doline Pevmice, s čimer pa bi posegli v življenjski prostor vasi Štmaver in Pevma (posebno, če si predstavljamo cesto, ograjeno z bodečo žico). Na slovenski strani je zaradi tega bila cesta brez serpentini, prečkanje meje pa je bilo na koti cca 164 mm. V zvezi s proučevanjem te trase na italijanski strani je zanimala epizoda skupine novogoriških strokovnjakov, ki so si hočeli ogledati na kraju samem, a so jim to namero prepričili italijanski karabinjerji in jih tudi zaradi nedovoljenega gibanja obmejnem pasu zaprli. Incident je sicer bil zaradi dobrih odnosov med novogoriško in goriško občino kmalu zglašen.

To traso smo v naslednjih urbanističnih dokumentih počasi spreminjali in iskali kompromisne rešitve z dvigom kote prečkanja meje na 204 mm, zaradi česar je bilo treba predvideti na soški strani dve serpentini.

Osimski sporazumi leta 1975 so dočili le indikativno traso, ki je na razočaranje vseh strokovnjakov, ki smo delali na tem projektu, predvidel prečkanje meje na koti 340 mm. Takoj smo ugotovili, da bi bilo treba po naši strani Sabotina speljati cesto v štirih serpentinah, kar bi ne le izredno podražilo gradnjo, ampak tudi povzročilo velike in trajne prometne težave zaradi vzponov na soški strani pa tudi spustov v dolino Pevmice na briški strani (da ne govorimo o krutem posegu v naravnini izgled sabotinskega pobočja, o čemer pa takrat ni nihče resno razmišljal). Zato je bil glavni cilj, ki smo ga v meddržavnim komisiji za Osimske ceste zastavili jugoslovenski člani, dokazati Italijanom neizvedljivost predlagane kote ter z njimi dosegči še spremjemljiv kompromis. Le tega smo dosegli nekako na pol med našim in njihovim predlogom na koti 264 mm.

Medtem ko so naš del ceste tako na solkanski kot na briški strani projektirali lokalni cestni strokovnjaki, pa je bilo projektiranje 1,6 km dolgega odseka čez italijansko ozemlje povrjenje vojaškim strukturam v Rimu. Rezultat je dobro viden, saj je bila cesta projektirana tako, da jo je bilo možno kontrolirati z obeh strani (namesto ene so praktično zgradili tri ceste), samo traso pa je bilo možno na obeh straneh zapreti in jo uporabiti kot vojaški utrjeni objekt. Zaradi vkopne ceste v sicer stremo pobočje je bilo tudi odkopanega materiala ogromno, tako da smo deponije zanj morali poiskati na naši strani meje, deloma na pobočju nad Sočo, deloma pa v bližnjih Brdih.

Klub izdelanemu idejnemu projektu, ki je na briški strani cesto od doline Pevmice nadaljeval pod Kojskim in jo nato priključil na sedanjo cesto proti Gonjačam na severnem koncu Kojskega (tako se bi izognila najožjememu delu skozi Kojsko, ki ostaja še danes največja ovira), je bila cesta zgrajena le do Huma, nadaljevanje pa prepuščeno bodočnosti (ki pa tudi po petindvajsetih letih še ni nastopila). Prvenstveni razlog je bil v pomanjkanju denarja pa tudi (napačne) ocene, da obseg prometa ne bo opravčeval investicije, nekoliko pa so odmiku gradnje prispevali tudi problemi pri pridobivanju zemljišč za traso.

Podatki o cesti

Zgrajena cesta je med točkama križišča Soltan - križišče Hum v Brdih dolga okrog 7,5 km. Od tega je prvi odsek na soški strani dolg okrog 1,5 km, po ita-

lijanskem ozemlju 1,6 km na briški strani pa 4,4 km.

Največji objekt na trasi je most čez Sočo (Projektant Dušan Stojan Dolgan, Primorje Ajdovščina) dolžine 220 m in višine nad vodo okrog 50 m, sam armiranobetonki lok pa je z razponom 102 m še vedno največji armiranobetonki lok v Sloveniji. Solkanci se tako lahko postavljajo z dvema mostoma rekorderjema, novim betonskim is častitljivim železniškim mostom, ki je z razponom loka 85 m največji kamniti lok na svetu.

Drugi zanimiv objekt je kamnita podpora drugi serpentini, ki naj bi se po prvotnem projektu izvedla v obliki betonske konzole, a so jo med gradnjo zamenjali z okolju mnogo bolj prilagojeno kamnito zložbo, ki se postopoma zarača in utaplja v naravno skalnatno pobočje.

Zanimiva je primerjava med dolžino poti med Gonjačami v Brdih in Solkanom pred in po izgradnji ceste. Po starci cest čez Vrhovlje je znašala nekaj manj kot 17 km, po novi cesti pa le 10 km. Seveda bi bila takra primerjava za prebivalce jugovzhodnih Brd še bolj prepričljiva v korist nove ceste. Spomnimo se samo Podsabotina, ki je bil prej »na koncu sveta«, sedaj pa je praktično predmestje Nove Gorice.

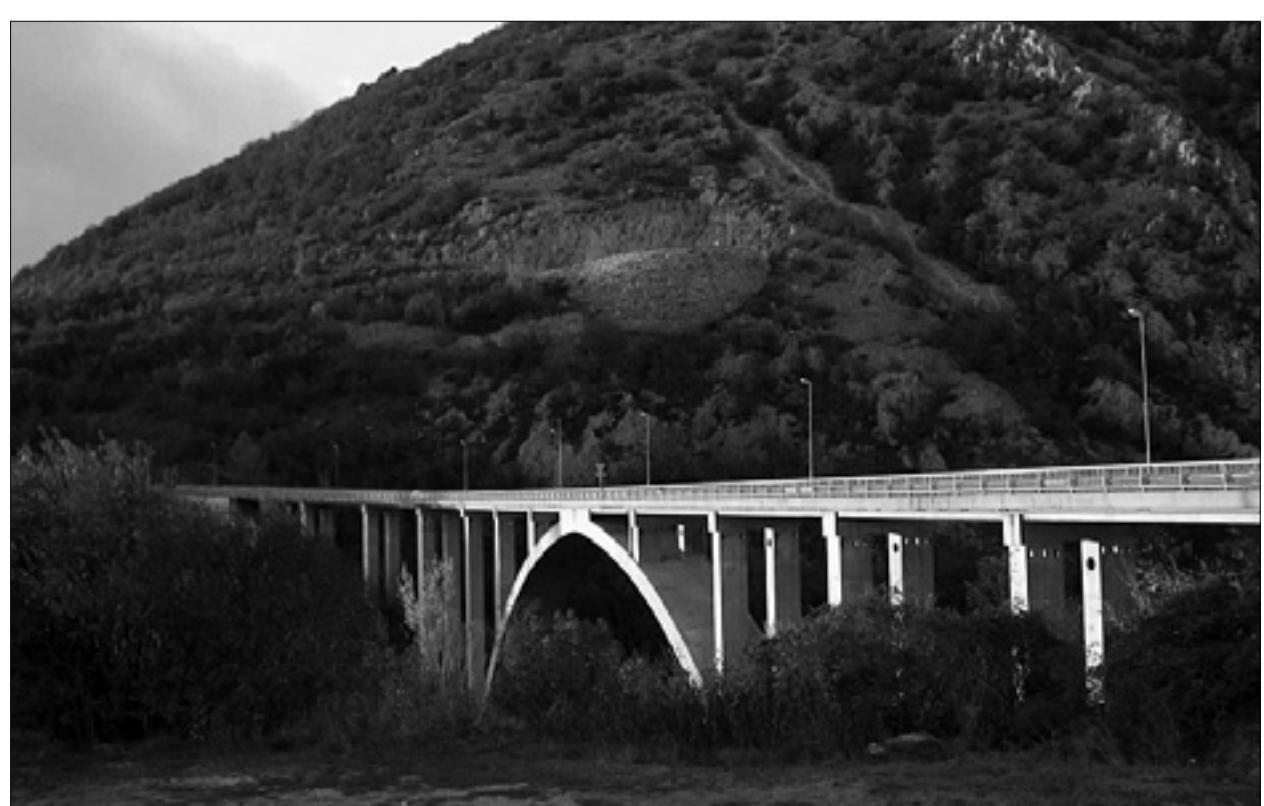
V prid novi cesti govorijo tudi prometni podatki. Ob projektiranju ceste leta 1978 so strokovnjaki optimistično napovedovali, da bo po cesti leta 2000 vozilo 2600 vozil/dan, dejansko dosežen promet leta 2007 (pred odpravo schengenskega režima na meji) pa je dosegel že 3765 vozil/dan. Zanimiv je tudi vpliv odprave meje na promet po letu 2007. Za realne ocene je sicer preteklo premalo časa, vendar lahko ugotovimo, da je sicer v prvem letu (2008) padel kar za 20%, a se že v naslednjem letu ponovno dvigne. Torej: odprava meje je sicer preusmerila del prometa iz briške ceste na ceste proti bivšim mejnim prehodom Hum, Vipolže in Plešivo, vendar ne toliko, da bi ne upravičevala svoje upravičenosti tudi v stanju brez meje.

Pomen ceste za razvoj Brd

Klub odporu nekaterih Bricev ob načrtovanju in izgradnji ceste, se je le-ta v petindvajsetih letih življenja »prijela« in danes ni človeka, ki bi zanikal njen potrebnost in pozitivno vlogo za razvoj Brd.

Cesta je spremenila smer razvoja in vrednot v Brdih, nerazviti jugovzhodni konec je gotovo dobil najmočnejši razvojni zagon. Podsabotin ne le da postaja kot najbližje naselje (spalno) predmestje Nove Gorice, prevzema tudi nekatere pomembne funkcije za celotno Brda in to samo zato, ker leži na cesti iz Brd v Novo Gorico. Spomnimo se le doma upokojencev v Podsabotinu, ki ima sicer neposrečeno mikro lokacijo, v kontekstu razvoja Brd pa je postavljen optimalno, saj se lahko ob njem Brice ustavljajo mimogrede, na poti v Novo Gorico ali druge dele Slovenije.

Brda so najbolj izpostavljen del slovenskega prostora, ki se zaradi geografskih razmer odprtov povezuje s prostornim sosednimi državami. Osimska briška cesta izpred 25 let je s kvalitetno povezano Brd s slovenskim zaledjem ustvarila razvojni naboj, ki ga moramo z novimi oblikami povezati ohraniti tudi v prihodnosti. Če tega ne bomo, obstaja nevarnost postopne preusmeritve Brd v bližnje italijansko zaledje in s tem tudi povečan italijanski vpliv nanje.

NOGOMET - A-liga

Udinese je igral Roma pa je zmagala

Milan z minimalno zmago nad Fiorentino še utrdil prvo mesto na lestvici

Roma - Udinese 2:0 (1:0)

Strelca: Menez v 24. in Borriello v 56. min.

Roma (4-3-1-2): Julio Sergio 6.5, Cassetti 6, Juan 6, N. Burdisso 5.5, Castellini 5.5, Simplicio 5.5, Brighi 6.5, Greco 6, Menez 7 (od 62. Baptista 5.5), Totti 6 (od 83. Mexes), Borriello 6.5 (od 60. Adriano 5).

Udinese (3-4-1-2): Handanovič 5.5, Benatia 5, Coda 5.5, Domizzi 5, Isla 6 (od 67. Badu 5), Inler 6 (od 46. Sanchez 6.5), Asamoah 6, Pinzi 5.5, Armero 6, Di Natale 6.5, Floro Flores 6 (od 60. Denis 6).

RIM - Upanja Udineseja, da bi odnesel celo kožo z rimskega Olimpica, so žal splahnela. Guidolinovo moštvo je pokazalo dosti. Igralo je živahno, pripravilo sedem do osme priložnosti, Domizzi je že v 4. minutu zadel vrtnico. Vse do prvega gola je kazalo dobro. Udinese je dokazal, da se v Rim ni prišel le braniti, Roma pa je igrala nepovezano. Vratar Samir Handanovič je bil nekajkrat pod pritiskom, enkrat se je izkazal po močnem strelu Totija, vendar je bil brez moči, ko je nadarjeni Francoz Menez lepo prodrl v kazenski prostor in ga ukalnil z neubranljivim diagonalnim strelom. Precej manj zanesljiv je bil Handanovič pri drugem golu Borriella, ko je nezaravano pustil desno vrtnico, bivši napadalec Milan pa je svoj strel usmeril ravno tja. Guidolin je v drugem polčasu poslal na igrišče tudi napadalca Sanchezza, vendar se člinski napadalec ni izkazal. Očitno je bilo, da je utrujen. Udinese je reagiral tudi po drugem golu, Denis - igral je le 30 minut - je v sodnikovem podaljšku dosegel gol, ki pa ga je sodnik razveljavil zaradi prepovedane položaja, ki ga pa ni bilo.

Dejansko je Roma zmagala, ker je bila v napadu bolj prodorna. Menez je bil bolj konkreten od Di Nataleja, Borriello pa

Francoz Jeremy Menez je za Romo dosegel krasen zadetek

ANSA

v kazenskem prostoru bolj čvrst od Floro Floresa.

Trideset minut je za Romo igral tudi nekdaj razviti Brazilec Adriano, ki je fizično šedalec od prvoglavške forme, ocitno pa je, da se ga navijači Rome vzljubili. Roma je sinoči dosegla že peto zmago v zadnjih sedmih tekma, prav toliko krogov je tudi nepremagana, tako da se je povsem vrnila v boju za sami vrh, bolj optimistično razpoložena pa je lahko tudi pred tekmo lige prvakov proti Bayernu.

Milan - Fiorentina 1:0 (1:0)

Strelca: Ibrahimović v 45. min.

Milan je z minimalno zmago nad Fiorentino utrdil prvo mesto na lestvici. Za zmago Milana je ob strelcu Ibrahimoviču, ki je v zadnji minutni prvega polčasa z lepim strelom preko glave dosegel zmagovalni zadetek, najbolj zaslужen vratar Abiati, ki je trikrat izredno dobro posredoval. Dvakrat je preprečil zadetek govorov tudi nepremagan, tako da se je povsem vrnila v boju za sami vrh, bolj optimistično razpoložena pa je lahko tudi pred koncem srečanja, ko je Gilardino v hitrem protinapadu lepo podal v kazenski prostor do Ljajića, ki je žogo preusmeril v levu kot Abiatihev vrat, toda Milanov vrat je bil spet na mestu in preprečil Fiorentini izenačenje, ki ne bi bilo nezasluženo.

VRSTNI RED: Milan 29, Lazio 25, Roma 22, Napoli 21, Juventus in Inter 20, Palermo, Udinese in Genoa 17, Sampdoria in Chievo 16, Fiorentina 15, Catania, Parma in Bologna 14, Lecce 12, Cagliari, Brescia in Cesena 11, Bari 9.

DANES: ob 12.30 Genoa - Juventus, ob 15.00 Brescia - Cagliari, Catania - Barri, Cesena - Palermo, Chievo - Inter, Lecce - Sampdoria, Parma - Lazio, ob 20.45 Napoli - Bologna.

SMUČARSKI TEK Follis 3., Majdičeva na 12. mestu

GÄLLIVARE - Smučarske tečajice so v švedskem Gällivareju opravile z uvdno preizkušnjo sezone svetovnega pokala 2010/11. Na deset kilometrov v prosti tehniki je zmagała štirikratna olimpijska prvakinja, Norvežanka Marit Bjørgen pred Švedinjo Charlotte Kalla in Italijansko Arianno Follis. Slovenka Petra Majdič je osvojila 12. mesto, do točk pa je z 29. mestom prišla tudi Vesna Fabjan. Petra Majdič je v napovedih pred sezono dejala, da starta na veliki kristalni globus, ki ji v vitrini še manjka. V svoji »slabši« disciplini, Majdičeva precej raje teči v klasični tehniki, se je uvrstila tik za najboljšo deserterico. Za zmagovalko je zaostala nekaj manj kot poldruge minute, kar je v skladu z napovedmi trenerja Ivana Hudača pred tekmo.

KOPER ZMAGAL - Izidi 18. kroga 1. slovenske nogometne lige: Hit Gorica - Rudar Velenje 1:1; CM Celje - Primorje 3:0 (1:0); Nafta Lendava - Luka Koper 0:2 (0:1); Olimpija - Triglav Gorenjska 1:0 (0:0); Maribor - Domžale 1:1. Na lestvici vodi Maribor (42 točk) pred Domžalami (36) in Luko Koper (27).

HOKEJ NA LEDU - Moška A1-liga: Aquile FVG - Wolfsgruber 3:6.

LIGA NLB - Izidi, 8. kroga Cedevita - Union Olimpija 95:57 (20:16, 42:29, 63:43).

ODBOJKA - Srednjeevropska liga: Bled - Mladost Zagreb 3:0.

NOGOMET - V 16. krogu B-lige Tržačani igrali v Modeni proti Sassuolu

»Skromna« Triestina do točke

Iaconijevi moštvo stisnilo zobe in se zadovoljilo z začetnim 0:0 - Res grda tekma med ekipama v težavah - Solidna le obramba

Sassuolo - Triestina 0:0

SASSUOLO (4-3-3): Bressan; Rea, Polenghi, Bianco, Donazzan; Valeri, Maganelli, De Falco (31.dp Troiano); Noselli (18.dp Masucci), Martinetti (1.dp Catellani), Quadrini. Trener: Gregucci.

TRIESTINA (4-4-2): Viotti 6.5; D'Ambrosio 6, D'Aiello 7, Sabato 6.5, Longhi 6; Antonelli 5.5, Matute 6.5, Gissi 5.5, Gherardi 5.5 (4.dp Testini 5.5); Goedas 6 (29.dp Della Rocca 5.5), Marchi 5 (11.dp Toledo 6). Trener: Iaconi.

SODNIK: Baracani iz Firenc 5.5; OPOMINI: Matute, D'Aiello, Troiano, Testini, Rea.

Skromna Triestina se iz Modene vrača s točko. Skromna v dvojnem menu besede: po eni strani pozitivnem, ker se je zavedala, da bi v danih razmerah težko iztržila kaj več kot točko (manjkali so nekateri ključni igralci, drugi pa so naleteli na slab dan), a skromna tudi v negativnem smislu, saj s tako igro Tržačani ne bodo prišli daleč. Včeraj proti Sassuolu smo morda videli najgršo tekmo doslej. Na delu sta bili ekipi, ki si povsem zaslužita mesto na spodnjem delu lestvice. Počasni ritmi, številne napake in neizdelane akcije, to so značilnosti, ki lahko pripisujemo obema ekipam. Končni 0:0 je pravičen, ker si nobena od ekip enostavno ni zasluzila doseči gola.

O TEKMI - Ritem igre je bil zelo nizek, pravih priložnosti v prvem polčasu skoraj ni bilo. Prve strelne sile videle le kot posledica prekrškov v bližini kazenskega prostora. Tako je v 10. minutu Quadrini s prostega strela ogrel Viottija, ki je s pestmi žogo odbil. Po strelu nad prečko Martinettija je Triestina prvič opozorila nase v 21. minutu, ko je D'Ambrosio 60 metrov tekel z žogo in nato podal

Matute soliden v fazi obrambe

išče postavo, ki bi mu zagotovila določeno učinkovitost tako v obrambi kot v napadu. Na drugi strani Iaconi ni imel možnosti izbir v obrambi, drugače pa je potrdil igralce, ki so trenutno najbolj v formi, medtem ko je Gissi nadomeščal poškodovanega Filkorja.

O TEKMI - Ritem igre je bil zelo nizek, pravih priložnosti v prvem polčasu skoraj ni bilo. Prve strelne sile videle le kot posledica prekrškov v bližini kazenskega prostora. Tako je v 10. minutu Quadrini s prostega strela ogrel Viottija, ki je s pestmi žogo odbil. Po strelu nad prečko Martinettija je Triestina prvič opozorila nase v 21. minutu, ko je D'Ambrosio 60 metrov tekel z žogo in nato podal

do Marchija, ki pa je poskušal s strelnem zelo visoko težavnostno stopnjo. Antonelli je nato dvakrat zapretil (enkrat s prostega strela), a obakrat ciljal vratarja. Še najbolj ugodno priložnost je imela domača ekipa ravno v zadnji minutni polčasi, ko je Noselli streljal s 25 metrov, a Viotti se je lepo raztegnil in v letu žogo odbil. Kmalu zatem je sodnik poslal igralce v slaćilnicu, kjer sta najbrž trenerja imela kar nekaj povedati svojim igralcem, saj nobena od ekip ni pokazala veliko.

Začetek drugega polčasa je bil edini trenutek, ko je Triestina malo trpela. Z vstopom Catellanija je bil Sassuolo učinkovitejši, a D'Aiello je uspel zaustaviti vsak napad. V 67. minutni sta bila najprej Rea in nato Bianco na pravem mestu, da bi lahko zadela, a z glavo neučinkovito udarila po žogi. Najnevarnejši je bil v 69. minutni Valeri, cigar strel je

Viotti mojstrsko odbil v kot. Triestina je prvi protinapad poskušala zaključiti v 77. minutni, a Antonelli je bil z 20 metrov netočen. V drugi minutni sodnikovega podaljška pa bi Triestina skoraj presenetila. Toledo se je odkril na levem pasu in podal do Matuteja, a slednji je s sedmimi metrov z glavo neverjetno zgrešil gol.

Vendar zmagati bi bilo skrajno nepravilno, saj Triestina ni do takrat nicesar nadredila, da bi si to zasluzila. **JE ŠLO** - Zelo solidna obramba Sassuolu ni skoraj dovolila, da bi se približala Viottijevim vratom.

Top: Posebna pohvala D'Aiellu, ki je bil v obrambi vedno na pravem mestu, vsakič pa mu je pravočasno prislo-

Atletsko SP v Pekingu

MONTE CARLO - Peking bo sedem let po olimpijskih igrah leta 2008 znova gostil veliko mednarodno tekmovanje. Mednarodna atletska zveza (Iaaf) je namreč kitajsko prestolnico izbrala za gostiteljico svetovnega prvenstva leta 2015. Peking je bil edini kandidat za organizacijo prvenstva, potem ko je kandidaturo umaknil London.

Petkovšku pokal

GLASGOW - Slovenski telovadec Mitja Petkovšek je na zadnji tekmi svetovnega pokala v Glasgow z očeno 15.450 točke ugnal vso konkurenco. In ne le to - s tem uspehom je Petkovšek obenem osvojil svetovni pokal na bradljii za sezono 2010, čeprav je zaradi poškodb izpustil celoten spomladanski del sezone. V svetovnem pokalu namreč štejejo štirje najboljši nastopi.

Najbolj športen in najbolj priljubljen

LONDON - Trenutno najboljši tečniški igralec na svetu Španec Rafael Nadal je prvič v karieri prejel nagrado za najbolj primerno športno vedenje, o kateri glasujejo teniški igralci na »touru«. S tem je prekinil šestletno zaporedno vladavino Rogerja Federerja. Švicar Federer pa vseeno ostaja najbolj priljubljen teniški igralec po mnemu obiskovalcev spletne strani Združenja poklicnih igralcev tenisa (ATP). Federer je prejel 47 odstotkov glasov, Nadal pa 42.

Forni z novo progo

Smučarski center Forni di Sopra v Karniji bo, kot kaže, pridobil novo progo med prelazom Mauria in vrhom Varmosta. Kot kaže bo nova proga, ki bo merila edne 4 kilometre, povezana s štirimestno sedežnico (z zmogljivostjo 2.400 ljudi na uro), medtem ko je zamisel, da bi zgradili kabinsko žičnico odpadla. Sedežnico naj bi dogradili v manj kot dveh letih.

B-LIGA IZID 15. KROGA

Ascoli - Vrese 0:0, Atalanta - Crotone 2:0, Cittadella - Piacenza 3:0, Frosinone - Pescara prekinjena, Grosseto - AlbinoLeffe 3:3, Livorno - Empoli 2:1, Portogruaro - Siena 1:4, Sassuolo - Triestina 0:0, Torino - Modena 3:2, Vicenza - Padova 2:1, Novara - Reggina bo jutri

Novara 15 10 3 2 30:11 33

Siena 15 9 4 2 26:14 31

Atalanta 16 9 3 4 21:13 30

Reggina 15 8 4 2 22:15 28

Empoli 16 5 10 1 19:11 25

Padova 16 6 6 4 27:18 24

Livorno 16 6 6 4 24:19 24

Torino 16 7 3 6 20:20 24

Varese 16 5 8 3 16:11 23

Crotone 16 5 7 4 16:16 22

Pescara 15 5 4 6 16:18 19

Vicenza 15 6 1 8 17:22 19

Modena 16 4 7 5 17:22 19

Cittadella 16 5 3 8 18:23 18

Triestina 16 3 8 5 13:19 17

Frosinone 15 4 4 7 15:22 16

AlbinoLeffe 16 4 4 8 18:27 16

Ascoli (-3) 16 4 6 6 17:20 15

Piacenza 16 3 6 7 19:25 15

Grosseto 16 3 6 7 16:22 15

Portogruaro 16 3 5 8 12:24 14

Sassuolo 16 3 4 9 16:22 13

PRIHODNJI KROG : 27.11. ob 15.00 Triestina - Grosseto

</div

NAMIZNI TENIS - Ženska A1-liga

Kras nudil močan odpor boljšemu Norbellu

Zelo izenačeni dvoboji potrdili dobro formo domačih igralk

Kras ZKB - Norbello 1:4

Wei Shuo - Yuan Yuan 3:2 (9:11, 17:15, 11:5, 9:11, 11:7); Dzelinska - Crismancich 3:1 (10:12, 13:11, 11:9, 11:5); Turrini - Milič 3:1 (11:9, 7:11, 11:8, 17:15); Dzelinska - Yuan Yuan 1:3 (11:6, 9:11, 6:11, 9:11); Wei Shou - Carli 3:0 (13:11, 11:7, 11:6).

Norbello je imel pred tekmo tna lestvici točko manj od Krasa, vendar se je že vnaprej vedelo, da gre za močno ekipo, ki pa je doslej imela zelo težek razpored tekem, zato je tudi utrpela dva poraza v treh krogih. Krasovke so dale vse od sebe in jim ni mogoče nicensar očitati, nasprotnice pa so bile preprosto boljše. V Krasovem taboru so pred tekmo ocenili, da lahko v najboljšem primeru iztržijo neodločeni 3:3, načrt pa se je porušil že po prvem dvoboji med Kitajkama, ko je zelo solidna Wen Sho po hudem in lepem boju odpravila rojakinja in Krasovo tujko Yuan Yuan. Mateja Crismancich se je zelo dobro upiral Slovakinji Olgi Dzelinski, morda ji je pustile preveč pobude, prvi trije seti pa so bili izjemno izenačeni, le zadnjega je Dzelinska osvojila bolj gladko. Na 3:0 so gostje

povišale s Turrinijevo, ki je premagala Martino Milič. Tudi ta dvoboj je bil izjemno izenačen (46:43 po točkah), na koncu je zmagal lanska državna prvakinja 2. kategorije in kategorije do 21 let.

Častno točko je za Kras dosegl Kitajka Yuan proti Dzelinski, ki je nasprotnici precej grenila pot do zmage, Wen Sho pa je odpravila Evo Carli, ki s svojim nastopom sploh ni razočarala, kvečjemu nasprotno.

Skratka, Kras je podlegel pred boljšim nasprotnikom, ki lahko upravičeno meri vsaj na 4. mesto (in play-off), vendar so igralke zgornjega kluba pokazale, da so pred zelo pomembnim prihodnjim dvobojem za obstanek proti Inottici v zelo dobrni formi.

Ostali izidi: Zeus - Libertas Siena 4:1, Sandonatese - Inottica n.p., Regaldi - Castel Goffredo bo 2. decembra.

Vrstni red: Zeus 7, Castel Goffredo 6, Sandonatese 5, Norbello 4, Kras in Regaldi Novara 3, Libertas Siena in Inottica 0.

Prihodnji krog (3.12.): Inottica - Kras ZKB

Uvodni poraz
Yuanove proti
rojakinja Wei Shou
je porušil načrte
Krasa o osvojitvi
točke

KROMA

POSVET - V četrtek, 25. novembra v Nabrežini o vključevanju Italijanov v naša društva

So se cilji spremenili?

Na pobudo ŠD Sokol bodo o tem vprašanju spregovorili Bojan Brezigar, Miloš Budin in Ivan Peterlin

»Pomen in cilj slovenskega zamejskega športa - nekoč in danes«. Tako se glasi naslov posveta, ki ga bo v četrtek, 25. novembra priredilo Amaterško športno društvo Sokol pod pokroviteljstvom ZSSDI-ja v dvorani Iga Grudna v Nabrežini (ob 20.00). Predvsem želja po pogovoru o narodnostni sestavi naših društev ter razmisleku o ciljih in strategiji slovenskih športnih društev v Italiji je spodbudila predsednika Sokola Sava Ušaja, da organizira skupni pogovor na to temo. V slovenskih društvih v Italiji je namreč vse več italijansko govorečih otrok. To je posledica spremembe sestave prebivalstva: v občini Devin Nabrežina je na primer Slovencev 30 do največ 35-odstotkov, število pa stalno pada. Sestava društva se torej posledično spreminja, saj se ob italijanskih otrocih vključujejo v društveno ži-

vjanje tudi njihovi starši. Do katere mere se lahko spremeni struktura slovenskega kluba? Ali ostajajo cilji, ki so si jih društva zastavila ob ustanovitvi, isti tudi danes? Kako to spremembe sprembla politika, krovne organizacije in nenazadnje tudi sponzorji, ki vlagajo v klube?

Savo Ušaj, moderator večera, bo vprašanja zastavl trem sogovornikom: Bojanu Brezigaru, Milošu Budinu in Ivanu Peterlinu. Ušaj poudarja, da želijo s posvetom samo ugotavljati dejstva in analizirati stanje v klubih, nikakor pa ne želijo iskati resnic in vsljevati kakršnihkoli pogledov.

V pogovoru naj bi sogovorniki tudi nakazali, kako naj bi slovenska društva vzpostavila dialog z italijanskimi, spregovorili pa naj bi tudi o vključevanju italijansko govorečih igralcev v članske ekipe.

PREDSEDNIK
SOKOLA SAVO
USAJ

NOGOMET - Državni in deželni mladinci

Mladinci trikrat uspešni

Najvišja letašnja zmaga Krasovih mladincev - Vesna premagala celo prouvvrščeni San Luigi - Prva zmaga Juventine

Kras Repen - Città di Concordia 4:0 (0:0)

STRELCI: Martini 2, Nardini, Menichini.

KRAS: Paulich, Jarc (od 75. Berthochi), Latin, Zeriali, Sessi, Fronzo, Dragosavljević (od 55. Nardini), Milos, Visca (od 45. Martini), Davanzo, Menichini. Trener: Kragelj. RDEC KARTON: Fronzo (dvojni opomin).

Mladinci repenskega Krasa so prekinili serijo treh zaporednih porazov v državnem prvenstvu. V 10. krogu so dosegli letašnjo najbolj prepričljivo zmago, saj so goste iz Concordie premagali s 4:0. Vsi štirje goli so padli v drugem polčasu, ko je vstopil na igrišče napadalec Jar Martini.

Kras je v prvem polčasu igral dobro, pred nasprotnikovimi vrati pa nenatančen. Gostje so se urejeno branili. V drugem polčasu se je igra razvivel. Martini je že po petih minutah nevarno streljal proti nasprotnikovim vratom, zoga pa je za las švignila mimo vratnice. To je bil le prvi poskus, že pri drugem (v 55. min.) je bil dolinski napadalec natančen. Kras je povedel, čeprav je dve minuti prej vratar Paulich po protinapadu odločilno ubranil nevaren nasprotnikov streln. Martini je nato kmalu poskrbel

Krasov kapetan
Iztok Zeriali, pri
strelu proti vratom,
igra letos odlično

KROMA

še za dvojno Krasovo vodstvo, s katerim je bilo tudi dejansko tekme konec. Do konca sta mrežo Concordie zatresla še Nardini in Menichini, oba z lepim in natančnim lobom. V slaćilnice pa je moral predčasno zgraditi drugega kartona Fronzo. Dodatno moramo, da je tokrat celo tekmo z mladinci igral »veteran« Marco Sessi, ki je doslej imel v članski ekipi manjšo minutažo.

IZJAVA PO TEKMI:
Trener Marino Kragelj: »Kot člani smo tudi mladinci prekinili serijo negativnih izidov. V prvem polčasu smo igrali boljše, v drugem delu pa smo s slabšo igro štirikrat zatresli nasprotnikovo mrežo. S to zmago smo dokazali, da se lahko še borimo za končno prvo mesto.« (jng)
Ostali izidi: Montebelluna - Chioggia 4:0, Opitergina - Tamai

2:1, SandonaJesolo - Union Quinto 1:1, Torviscosa - Treviso 1:2, Unione Venezia - Sanvitese 2:2. **Vrstni red:** Montebelluna 19, Union Quinto, Pordenone*, SandonaJesolo 18, Concordia 17, Kras, Treviso 16, Unione Venezia, Belluno* 15, Opitergina 13, Sanvitese 10, Tamai, Chioggia 7, Torviscosa 3 (* s tekmo manj). **Prihodnji krog:** Sanvitese - Kras.

DEŽELNI MLADINCI

San Luigi - Vesna 0:1 (0:1)

STRELEC: Salice v 44. min.
VESNA: Zaccagna, Puric, Terzon (Fachin), Žerjal, M. Marjanović, Madotto (Cerkvenic), Candotti, A. Čok, A. Marjanović, Salice (Vascotto), De Pasquale (Hoffer).

Vesnini mladinci so poskrbeli za prijetno presenečenje, saj so premagali prouvvrščeni San Luigi. »Plavci« so tokrat igrali zelo dobro. Predvsem v prvem polčasu, ko so gostje povedli s Salicem, ki je bil natančen s prostejo strelo. V drugem polčasu so govoriti skušali na vse načine izenačiti. Vesnini igralci pa so se dobro branili in obdržali vodstvo.

Juventina - Muggia 1:0 (1:0)
STRELEC: Bizai v 10. min.

ROKOMET

Prvi poraz Tržačanov

Principe Pall. Trieste - Pressano 27:30 (12:17)

PRINCIPE PALL. TRIESTE: Modrušan (8 obramb), Zaro (6); Carpanese 3, Nadoh 8 (3), Lo Duca 3 (1), Visintin 3, Leone, Di Nardo 2, Sedmak, Perinich 3, Anici 5 (2), Campagnolo, Kerpan. Trener: Bozzola.

PRESSANO: Andriolo (0 obramb), Sampaolesi (15); Giongo 4, Di Maggio 7 (3), P. Moser, Da Silva 8, S. Bolognini 1, M. Moser 5, Chiste' 3, D. Bolognini, A. Alessandrini 1, Fogheraiter 1, M. Alessandrini. Trener: Ghedin.

Tekma med Tržačani in ekipo iz Pressana v bližini Trenta je odločala o prvem mestu na lestvici. Pred včerajšnjim dvobojem sta namreč obe ekipi bile na prvem mestu brez izgubljene točke (v šestih tekma prav toliko zmag), vlogo vodilnega pa so zdaj ohranili le gostje, saj so s prepričljivim nastopom premagali Nadoha in soigralce in upravičili predprvenstvene napovedi, ki so prav Pressano označevali za favorita za končno zmago. Gostje so se med poletnim prestopnim rokom zelo okreplili z jasnim ciljem, da bi napredovali v elito A-ligo. Najbolj zvenec je bil nakup aktualnega reprezentanta, desnega kriila Di Maggia, ki je ob tuju, Portugalcu Da Silvi, glavnemu nosilcu igre Pressana.

Tržačani so se predstavili okrnjeni, saj sta morala zaradi poškodbe mirovati tako Oveglia kot Radojkovič. Že v uvodnih minutah je prišla na dan dobra tehnika, organiziranost in tudi fizične sposobnosti nekaterih igralcev Pressana. Tržačani so imeli težave prebijati zid, ki so ga postavili gostje, v napadu pa jim je preglavice delal zlasti Da Silva. Prehod na obrambo 5:1 ni bil učinkovit, tako da so gostje sredi polčasa z delnim izidom 4:0 pobegnili in v zadnjih minutah povečali prednost na pet govorov.

V drugem polčasu so domači poskušali reagirati, a nekateri igralci so nateljeli na slab dan pri zaključevanju. Zlasti Carpanese in Visintin, ki sta poskušala tudi kriti običajen Radojkovičev položaj, sta imela zelo slabe odstotke pri strelu na vrata, medtem ko so za Pressano začeli zadevati še kapetan Moser in Giongo. Ko je sedem minut pred koncem Da Silva zadel za maksimalno prednost osmih golov (29:21) je bilo jasno, da bodo morali Bozzolovi fantje prvič položiti orožje. Zadnji se je predal Anici, ki je dosegel pet od zadnjih devetih golov Tržačanov, a kaj več kot častnega poraza res ni mogel preprečiti. (I.F.)

JUVENTINA: Montagner, Poian (Jriskič) Scarlata, Peric, Grusu (Kenda), Gramazio, Iurilli (Graba), Mauro, Bizai, Picech (Cadez), Stoto (Furlan). Trener: Currato.

Mladinska ekipa štandreškega društva je prvič letos zmagal. »Premagali smo kvotirano Muggio. Igrali smo dobro in zmaga je bila povsem zaslužena,« je dejal spremjevalec Maurizio Peteani. Juventina je povredila na začetku tekme z Bizaimi in vodstvo obdržala do konca tekme.

Nov igralec za kriško Vesno

Zaradi številnih poškodb napadcev (Leone in Carli) je Vesna naredila še enega nogometnika. Že danes bo trenerju Andrei Massaiu na razpolago Gianluca La Fata, ki je doslej igral pri Rivignanu v skupini A promocijske lige. Z Vesno je po poškodbib zvona začel trenirati tudi Marino Monte.

VČERAJ - D-liga: Treviso - Unione Venezia 3:1; **elitna liga:** ISM Gradisca - Buttrio 0:1; **promocijska liga:** Pro Gorizia - Valnatisone 1:1, Villesse - Pro Romans 0:1; **1. AL:** Staranzano - Pieris 3:1; **3. AL:** Pro Farra - Aurisina 3:2.

MOŠKA C-LIGA - Ključna tekma za uvrstitev v skupino za napredovanje

Val Imsa namučil VBU, žal pa ga ni premagal

Val Imsa - VBU Videm 2:3 (23:25, 31:29, 25:17, 15:25; 9:15)

Val Imsa: D. Faganel 18, Ombrato 21, D. Nanut 8, Farfoglia 7, Fedriga 4, Laveničč 20, S. Faganel (l), Cutuli 0, G. Nanut 0, Florenin 0, Poušč 1, Corva. Trener Robert Makuc.

Odbojkarjem Vala ni uspelo premagati videmski VBU, četudi so bili izgledi ob koncu tretjega niza v vsem drugačni in so se moralib o koncu srečanja zadovoljiti le s točko. Vse do takrat so varovanci trenerja Makuca pokazali solidno igro in bili na poti pomembne zmagge, ki bi jim še omogočila vključitev v skupino ekip, ki bodo igrale v končnici za napredovanje. Trener je uvedel nekaj sprememb v postavi, ki so tudi poželele pozitiven rezultat, vendar je serija neugodnih okoliščin botrovala ponovnemu porazu. Ob koncu so moralib priznati premoč videmskih gostov, iga katerih sloni predvsem na dobrem podajalcu in veteranu Tombi. Pri Valu je tokrat dobro igral Laveničč, ki je hotel lanskim soigralcem pokazati pravo lice svojega potenciala.

V uvodnem nizu je bilo stanje izenačeno vse do 17. točke, ko je prišlo do neobičajnega dogodka, ko je moral glavni sodnik, zaradi slabosti, zapustiti telovadnico in predati vlogo sopomočniku. Premor je bolj prijal gostom, ki so izkoristili predvsem napade lastnih blokerjev. Sličen prvemu je bil tudi potek drugega niza le da tokrat se domaćini niso pustili presentiti in si v dramatičnem podaljšku niza le priigrali odločilni točki razlike. V tretjem nizu je bila nadvlada gostiteljev v vsem očitna in v istem slogu so nadaljevali v uvodnih potezah četrtega ni-

za, ko so povedli na 8:4. Žal pa so od tege trenutka dalje prišli na površje gostje, ki so z dobrim blokom onesposobili nekoliko utrujene domače igralce. Zadnji skrajšani niz je bil pravi monolog furlanskih igralcev, ki so obenem izkoristili dodatno poškodbo libera Stefana Faganela. (J.P.)

Soča Zadržna banka Doberdob Sovodnje - Cervignano 3:0 (25:17, 25:13, 25:13)

Soča ZBDS: J. Černic 2, I. Černic 5, M. Devetak 10, Juren 12, Valentincič 16, Manfreda 0; Kragelj (libero), Testen 2, Škorjanc 6, Testen 2, M. Černic 0, I. Devetak 0, Fiorelli 0. Trener Vojko Jakopič.

Mladi igralci iz Červinjana so bili presibki, da bi lahko resnejše ogrozili ekipo Soče. Tekma je bila povsem enosmerna, saj igro gostov »krasijo« predvsem napake, teh je bilo sinoči 24. Brezhibno ni igrala niti Soča, ki si je zlasti v napadu tudi sama privočila preveč napak, toda v vseh drugih elementih so bili gostitelji bistveno boljši, predvsem pa na servisu in v bloku (10 točk). Trene Jakopič je izkoristil priložnost, da je poslal na igrišče prva vse igralce. Precej dolgo in tudi solidno sta igrala Matej Juren in David Škorjanc, krstni nastop pa je opravil tudi podajalec Luca Fiorelli. Čeprav mu je sodnik takoj na začetku piskal nošeno podoj, se ni ustrashil in je dobro opravil svojo nalogo, skupno je odigral pol seta. Trener Jakopič ni bil zadovoljen zaradi preštevilnih napak v napadu, res pa je tudi, da so številne zamenjave in spremembe v postavitvah vplivale na ritem igre in zbranost igralcev.

ŽENSKA C-LIGA

Sloga še ni prebila led

Tanja Babudri
KROMA

Sloga - Buia 2:3 (12:25, 25:17, 19:25, 25:16, 12:15)

Sloga: Babudri 20, Crissani 6, Cvelbar 8, Colarich 3, Gantar 2, Starec 5, Michela Spangaro (libero), Cernich 0, Pertot, Alice Spangaro 9, Teresa Spangaro 12, Valič 1, Barbieri (libero 2). Trener Martin Maver

Slogašicam se niti tokrat ni posrečilo, da bi prebile led in vknjižile prvo prvenstveno zmaggo. Proti povsem enakovrednemu tekmevu so srečanje izgubile sicer s tesnim 2:3, vendar bi lahko z večjo konstantnostjo v igri prav gotovo osvojile vse tri točke.

Buia je prikazala skozi vso tekmo mogoče večjo vnemo, predvsem v obrambi, sicer pa je v igri nihala približno enako kot slogašice. Trener Maver je stalno spremenjal postavo in iskal šesterko, ki bi se uigrano postavljalna po robu dinamičnim furlan-

skim igralkam. To se je posrečilo predvsem v drugem in četrtem nizu, ko so naše obojkarice zigrale suvereno, brez odvečnih napak, in nasprotnice spravile na kolena brez najmanjše težave, saj so dokazale, da so boljše v vseh elementih. Nasprotno pa je bila igra v prvem in tretjem setu preveč bleda in nepovezana, da bi lahko računale na dober razplet. Žal je bil potek tak tudi v petem, ko so gostje takoj dokaj visoko povedle, nizale točko za točko in reakcija Slogašic je prišla prepozno, da bi bil preobrat še možen, tako da je zmaga zasluzeno šla Buii.

Pri naši ekipi smo vsekakor videli nekaj svetlih plati, ki prihajajo predvsem po zaslugu mlajših igralk, ki se čedalje bolj uveljavljajo in dokazujejo, da se lahko povsem enakovredno borijo tudi na tretjeligaški ravni. (INKA)

Ekipa Vala med minuto odmora
KROMA

MOŠKA D-LIGA - Doslej najboljši nastop Goričanov

Olympia blestela v Reani

Reana - Olympia Ferstyle 0:3 (16:25, 19:25, 22:25)

Olympia Ferstyle: Komjanc 22, Terčič 8, Capparelli 7, Pavlovič 4, Peršolja 7, Hlede 7, Polesel (libero), Sancin 1, Brotto 0, D. Hlede 0, Skek, Vizin. Trener Zoran Jerončič.

»Že dolgo fantje niso igrali tako dobro kot tokrat,« je bil nad zmago Olympia navdušen spremljevalec ekipe Gianni Mania, od zadovoljstva pa je zarel tudi velikokrat kritični trener Jerončič. Reana pred si nočno tekmo je bila na domačih tleh ne-premagana, povrhu ni izgubila niti enega seta, a proti Olympiji je bila tokrat popolnoma brez moči, čeprav sploh ne gre za slablo ekipo.

Podlaga za zmago je bil izjemno proren servis (10 točk, le 8 napak), pravzaprav pa je pri Olympiji sinoči dobro delovalo prav vse. V vlogi libera je debitiral Polesel, ki je bil sicer v sprejemu servisa nekoliko negotovo, je pa izvrstno igral v obrambi. Na krilu je vse bolj preprljiv Capparelli, praktično neustavljiv pa je bil sinoči korektor Matija Komjanc, ki je dosegel v napadu kar 19 točk iz 25 napadov (!).

Igraci Olympia so bili pred tekmo nekoliko preveč živčni, po uvodnem vodstvu s 5:1 pa so sprostili in povsem nadigrali nasprotnika. Najbolj težaven je bil drugi set, v katerem je Reana najprej vodila s 5:1, po iz-

načenju 6:6 pa tudi s 15:13. Tedaj je Olympia z odličnim servisom in blokom dosegla delni izid 10:0 in set spravila na varno. V tretjem setu je Reana poskušala reagirati, povedla je s 5:1, nato je bi set izenačen do 10. točke, ko je Olympia spet suvereno prevzela nitri igre v svoje roke in gladko zmagala.

Uspeh bo fantom zagotovo vili veliko samozaupanja, predvsem pa predstavlja lepotično za velik trud, ki ga vlagajo v treninge. Lahko rečemo: končno se jim je res »odprlo.«

Skupina B
Naš prapor - Casarsa 0:3 (23:25, 19:25, 24:26)

Naš prapor: Juretič 7, Bajt 5, Braione 12, Feri 12, Caprara 8, Simeoni 7, Culot (libero), Černic 4. Trener Sandro Leghissa.

Klub porazu je treba reči, da so Brici odigrali svojo doslej najboljšo tekmo. Proti odvilenemu na lesitvici so nastopili brez dveh ključnih igralcev, manjkala sta namreč Kuštrin in Brotto, zadnji hip pa je zbolel Lukeš. Tako so breme igre prevzeli igralci, ki so doslej igrali malo ali skoraj nič, kot libero Culot, Simeoni in Feri. Slednji je bil nosilec igre v napadu in sprejemu, zelo zrelo pa je igral tudi Bajt.

V prvem setu je Naš prapor povedel z dvema serijama servisov Ferija in Bajta (8:6), nato povedel celo z 16:11 in vodil do

20. točke, popustil pa še le izenačeni končnici. Potem ko je Casarsa bolj preprljivo osvojila drugi set (a nikoli ni vodila s prevelikim naskokom), se je v tretjem setu razvnel pravi boj, ki so ga nakazali asi Caprare in bloki Caprare in Ferija. Brici so povedli kar z 21:15. Nato je v ospredje stopil na servisu eden od igralcev Casarsice, ki je bil odločil, da so gostje ujeli Brice. Klub temu je prvo zaključno žogo (24:23) imel Naš prapor, gostje pa so se zelo posrečeno izvili iz težav in na koncu osvojili set in zmago.

ŽENSKA D-LIGA
Kontovel - Villesse 3:2 (28:26, 18:25, 25:13, 22:25, 15:8)

Kontovel: Balzano 6, Bukavec 25, Zučic 10, Stoka 0, Lisjak 12, Cassanelli 9, Mucci 2, Rudez n.v., Zavadlav n.v., Antognolli 5, Ferluga n.v., Kapun (libero). Trener Cerne.

Kontovelke so se morale pošteno potruditi, da so strelje odpored zadnjevrščenega Villesesa. V prvem setu je gostujuča ekipa vodila že za šest točk, nato pa so jih gostiteljice ujele (17:17) in še povedle (24:22). Na koncu so po boju točka za točko tudi zmagale. V drugem setu so varovanje Tanje Cerne začele dobro in vodile 12:5. Nato jih je oster servis spravil v težave in gostje so jih najprej dohiteli in nato po desetih zapo-

rednih točkah izenačile v setih. Tretji set je bil domena Kontovelske, pri katerih je bila neustavljiva Sabrina Bukavec. Četrти set je bil najbolj izenačen, toda Villesesse je na koncu zmagal z boljšim blokom. V »tie-breaku« so Kontovelke zaigrale zbrano in skoraj brez napak. Vodile so z 8:2 in vodstvo tudi do obdržale do konca.

Blu Volley - Bor Kmečka banka 3:0 (25:21, 25:19, 25:22)

Bor Kmečka banka: Pučnik 17, Vodopivec 8, Grgić 10, Cella 6, Kneipp 4, DELLA Mea 4, Costantini 0. Trener Betty Nacini.

Borovim obojkarcam na gostovanju ni uspelo presenteti bolj izkušenega Blu Volleya, ki je lani igral v C-ligi. Klub temu, da niso osvojile niti niza pa plave tokrat niso razočarale. Na splošno pa so bile premalo samozavestne, da bi lahko nasprotnice resnejše ogrozile. Poleg tega na momente niso bile dovolj natančne, čez celo tekmo pa so servirale premalo agresivno, tako da so domačine lahko predvajale zelo hitro igro, ki ji Borovke v bloku niso bile kos. Naše igralke so tokrat igrale z eno samo podajalko. To vlogo je prejela Martina Cella, ki je dobro opravila svojo nalogo. Na žalost je imela trenerka Nacinički tokrat na razpolago samo sedem igralk, kar je tudi vplivalo na potek tekme. (T.G.)

Domači šport

DANES

Nedelja, 21. novembra 2010

NOGOMET

D-LIGA - 14:30 v Montecchio Maggiore: Montecchio Maggiore - Kras Repen Koimpeks

PROMOCIJSKA LIGA - 14:30 v Krizi: Vesna - Lumignacco; 14:30 v Lauzaccu: Union 91 - Juventus

1. AMATERSKA LIGA - 14:30 v Gorici, na Stražicah: Azzurra - Primorec; 14:30 v Turjaku: Fo.Re. Turriaco - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14:30 v Dolini: Breg - Sant'Andrea San Vito; 14:30 v Trstu, pri Sv. Alojziju: Montebello Don Bosco - Zarja Gaja; 14:30 v Fiumicello: Fiumicello 2004 - Primerje

3. AMATERSKA LIGA - 14:30 v Doberdobu: Mladost - Audax

NARAŠČAJNIKI - 10:30 v Bazovici: Kras Repen - Zaule

NAJMLAJŠI - 10:30 v Dolini: Kras Repen - Sistiana; 10:30 v Gradišču: I.S.M. Gradisca - Juventina

KOŠARKA

UNDER 14 - 9:00 v Trstu, Ul. Locchi: Basketrieste - Jadran ZKB (deželni); 11:00 v Dolini: Breg - Nuovo Basket 2000 (open)

UNDER 13 - 9:00 v Trstu, licej Oberdan: Azzurra - Breg

ODOBJKA

UNDER 16 ŽENSKE - 11:00 v Ločniku: Millenium - Soča

JUTRI

Ponedeljek, 22. novembra 2010

KOŠARKA

UNDER 21 - 21:00 na Opčinah: Jadran ZKB - Snaidero

ODOBJKA

UNDER 14 ŽENSKE - 17:30 v Repnu: Sloga Barich - Virtus

Digitalni Športel

Gostje jutrišnjega Športela (TV Koper-Capodistria 22:30) bodo goriški nogometniki. Z Igorjem Malalanom se bodo v studiu pogovarjali predsednik ŠD Sovodnje Zdravko Kuštrin in kapetan moštva Saša Tomšič, ŠD Juventina pa bodo predstavljali odbornica Mađa Peterin in igralec Nejc Radovec.

Nogometno obarvani bodo tudi prispevki, saj bodo zadevali nastopa članskih ekip Vesne in Mladosti ter ekipe najmlajših Krasa. Ogledali si boste lako tudi reportažo o sinočnjem nastopu košarkarjev Jadrana na Opčinah. Oddajo po sklenila nagradna igra Poglej me v oči, povedati pa je treba tudi, da bodo Športel prvič oddajali v digitalni tehniki, zato, če ga še nimate si morate nabaviti ustrezni ekoder ali nov televizor.

Obvestila

SK DEVIN prireja v letosnji zimski sezoni tečaje smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra za malčke iz vrta, otroke in odrasle vsako soboto in nedeljo od 15. oz.16. januarja 2011 dalje. Predstavitev tečajev in učiteljev bo v Kamnarski hiši v Nabrežini v četrtek, 16. decembra ob 19. uri. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali 040 290810 ali 335 818049.

OZUS vabi vse člane, predsednike klubov in odgovorne za smučarsko dejavnost na informativni sestank, ki bo v sredo, 24. novembra ob 20.00 v Gregorčevi dvorani (ul. Sv.

KOŠARKA - Državna C-liga

Zelo pomembna zmaga okrnjenega Jadrana Qubik

Izjemno dobra igra Boruta Bana - Dean Oberdan 31 minut na parketu

Jadran Qubik Caffe' - Luxuryspa Conegliano 69:56 (14:10, 33:28, 51:43)

Jadran: Oberdan 14 (6:8, 4:6, -), Ban 30 (13:14, 4:7, 3:4), Marušič 12 (6:8, 3:6, -), Franco 9 (0:2, 0:2, 3:6), Floridan 2 (-, 1:4, -), Malalan (-, 0:2, -), Cohen 2 (-, 1:5, -), n.v.: Dellisanti, Škerl, Bernetič, trener Vatovec. SON: 21. PON: Cohen (32).

Po treh zaporednih porazih je Jadran, ki je spet nastopil v okrnjeni postavi, brez izkušenih strelcev Slavca in Tomasinija, osvojil doma zelo pomembno zmago proti Coneglianu.

»Zmaga je zlata vredna, saj smo jo osvojili proti direktnemu nasprotniku za obstanek v ligi,« je po tekmi dejal Jadranov trener Vatovec, ki je še pohvalil svoje fante za značajno igro in zelo dobro obrambo.

Kljuc sinočne zmage je bila govor o obrambi, toda tudi sijajna igra mladega Boruta Bana, ki je dosegel kar 30 točk z odličnimi odstotki pri metu, kar 13:14 v prostih metih in 3:4 za tri točke. Ob odštevosti dveh pomembnih igralcev, kot sta Slavec in Tomasini, je kar 31 minut igral tudi ne več rosnost mladi Dean Oberdan, ki je odlično vodil igro svojih in prispeval 14 točk.

Jadranovci so začeli s postavo Ban, Cohen, Malalan, Franco in Marušič. Ekipa je v obrambi igrala zelo dobro, saj so gostje v 7 minutah dosegli le 4 točke, toda tudi jadranovci v napadu niso bili razpoloženi (le 8 točk). Na srečo so bili zelo

Borut Ban 7:11 v metu iz igre in 13:14 v prostih metih
KROMA

točni pri prostih metih in so si tako priigrali vodstvo petih točk, gostje pa niso popustili in so prvo vodstvo na tekmi dosegli v 13. minutu (15:14). Jadranovci so se izboljšali obrambo, Oberdan je dobro

vodil igro in tudi v napadu je končno šlo (28:19 v 17. minutu). Trener Conegliana Sfriso je s stalnimi menjavami skušal "zdramiti" svoje, ki so sicer zmanjšali zoranec na 4 točke, ujeti gostiteljev pa ni

zadobili.

so uspeli. Medtem si je Cohen prislužil tri osebne napake. Jadranovci so še naprej igrali zelo pozrtvovalno v obrambi ter z zombi in srcem ohranili vodstvo sedem točk tudi v 5. minutu tretje četrtnine, ko je Vatovec poklical na klop Marušiča, ki si je prislužil tretjo osebno napako. Tedaj pa je stopil v ospredje Peter Franco, ki je poleg običajnega garaškega dela pod košem zadel dve trojki, ki sta popeljali jadranovce v vodstvo osmih točk. V zadnji četrtnini se Vatovečevi varovanci niso dali presenetiti, kljub temu da je moral Cohen na klop zaradi petih osebnih napak že v 2. minutu in kljub nekaterim čundim odločitvam sodniškega para. Ob odlični igri mladega Bana in veliki pozrtvovalnosti v obrambi vseh ostalih je Jadran v 34. minutu povedel za 12 točk (54:42), nato je razliko še povečal. Gostje so skušali z bolj agresivno obrambo zaustaviti nalet jadranovcev, pri tem so si nabirali osebne napake, pri prostih metih pa je bil še posebno točen Ban in zmaga ni bila več vprašljiva.

»To tekmo smo morali dobiti, ne glede na pomembne odsotnosti in nekateri dvomljive odločitve sodnikov. Za veliko pozrtvovalnost in zagrizenost je treba fantom le čestitati. Maledmu Borutu Banu pa še posebej,« je zadovoljen po pomembni zmagi dejal Vatovečev pomočnik Dellisanti. (lako)

Ostala izida: Latisana - Gemini Betnetke 72:54, Limena - Codroipese 82:73.

KOŠARKA - V moški deželni C-ligi uspešni obe ekipi naših društev

Breg in Bor čez furlanski oviri

Breg - UBC 89:73 (30:19, 49:33, 73:50)

Breg: Bozic 5 (-, 1:3, 1:2), Richter 20 (2:2, 3:6, 4:9), Samec 17 (1:1, 8:9, -), Visciano 13 (1:1, 6:6, -), Ferfoglia 10 (2:2, 4:11, -), Grimaldi 16 (-, 2:3, 4:9), Giacomi 5 (-, 1:1, 1:6), Formigli, Nadlišek 3 (-, -, 1:1), Švara n.v. Trener: Krašovec. PON: Visciano v 36. min.

Dobra obramba, hitri prehodi in natančni napadi. Brežani so stalno vodili z najmanj desetimi točkami razlike. Zelo dobrega Bregovega nastopa pa nismo ocenili s pohvalo, saj so gostitelji vseeno izgubili nezanemarljivo število žog. Kar 16.

Varovanci trenerja Toma Krašovca so začeli zelo zbrano in so že po treh minutah vodili z 8:2. Tokrat si Brežani niso privoščili niti manjšega »black-outa«. Giacomi in Richter sta brezhibno vodila igro, Samec in Ferfoglia pa sta kot za stavo pobirala žoge pod košem. Prvi si je v obrambi nabral kar osem skokov, drugi pa enega manj. Velikan iz Lakotišča (beri Samec) si je v statistiko dodal še pet pobranih žog v napadu. Kar štiri jih je nato spremenil v točke.

Po prvi četrtni je Breg, tudi po zaslugi zadnje Richterjeve trojke, vodil za 11 točk. Ob polčasu pa vodstvo povišal na +16. V drugem polčasu se slika na igrišču ni spremnila. Številno občinstvo (dvorana je bila skoraj polno zasedena) je uživalo ob lepi igri Brežanov, ki so popolnoma razočarili mladi in čvrsti UBC. Tudi videmski klub, ki ima letos podobno kot Breg visoke ambicije, je bil namreč do sinočnjega kroga prvi na lestvici. Če bodo Brežani, ki jih zdaj čaka serija pomembnih tekem, še naprej igrali tako preprtičljivo, jim bodo nasprotniki z veliko težavo prekrižali račune. (jng)

Bor Radenska - Portogruaro 68:62 (22:17, 38:31, 52:45)

Bor Radenska: Bole 2 (-, 1:2, 0:2), Madonia 18 (3:4, 6:9, 1:4), Fumarola 8 (3:4, 1:4, 1:2), Crevatin (-, 0:1, 0:2), Štokelj 5 (3:4, 1:1, 0:3), Babich 12 (4:4, 1:2, 2:5), Burni 17 (-, 1:5, 5:8), Zanini

4 (2:2, 1:3, -), Pipan 2 (2:2, 0:1, -), Krčalić nv, Bocciai nv. Trener: Popović. SON: 23.

Bor Radenska je na domaćem parketu športne dvorane Bojana Pavletića prišel do tretje prvenstvene zmage, žal pa smo sinoči zabeležili dogodek, ki s športom ima res malo opraviti. Čeprav se bliža leto 2011, obstajajo še ljudje, ki uživajo ob zmerjanju Slovencev. Igralec Riccardo Pizzutti, ki je vseh 40 minut provociral košarkarje Bora, je ob zvoku sirene porinjal Madonio v ograjo, sodnik ga je zato izključil in prišlo je do vroče krvi. Sramotno pa je, da je Pizzutti začel tedaj vsevprek žaliti igralce Bora z znanimi psovskimi. Škoda, ker je ta dogodek pokvaril veselje v Borovem taboru ob pomembni zmagi.

Prvih deset minut je bilo še kolikor toliko izenačenih. Po začetnem vodstvu svetoivanskih košarkarjev so gostje prevzeli pobudo. Košarkarji Bora so bili v obrambi večkrat nepazljivi in Portogruaro je po samih treh minutah igre povedel z 9:5. Na srečo so se Popovičevi varovanci kmalu zdramili. Videli smo tako tudi lepo akcijo dvojice Burni-Madonia, ki se je zaključila s košem visokega centra, v končnici pa dve zaporedni trojki Burnija, ki so Radenski omogočile, da je povedla 22:17.

V drugi četrtni je že kazalo, da si bodo gostitelji priigrali večjo prenost, vendar ni bilo vse tako lahko. Kljub trojkam Babicha in Burnija so plavi v končnici zaspali in gostje so znižali zaostanek z 12 na 7 točk. Tudi naslednjih 20 minut je bilo podobnih. Kljub solidni obrambi, ki je sicer na treniku zadremal, so imeli Crevatin in soigralci v napadu kar nekaj težav, izgubili so veliko žog (na koncu smo našeli 16 izgubljenih žog), kar jim ni omogočilo, da bi zadali končni udarec nasprotnikom. Tekma se je dejansko zaključila dve minutki pred zvokom sirene, ko so Borovi košarkarji vodili za deset točk. Zaradi zmede in izgubljenih žog pa se je na koncu žal prednost še zmanjšala. (RAS)

Kristjan Ferfoglia je dosegel 10 točk in imel 7 skokov v obrambi
KROMA

HOCKEY IN LINE - Moška A1-liga

Pekoč poraz poletovcev na gostovanju v Ferrari

Ferrara - ZKB Polet Kwins 6:5 (2:1)
Polet: Galessi (na arhivskem posnetku), Viola, Fajdiga 2, Montenesi 1, Fabietti, Cavalieri, De Iaco, Ferjanič 2, Battisti, Poloni. Trener: Aci Ferjanič.

Na zelo važnem gostovanju v boju za obstanek so poletovci utrpečli pekoč poraz, glavni razlog pa je bila neučinkovitost pri streljanju na vrata, saj so imeli več in celo lepše priložnosti za gol od gostiteljev.

Po zelo izenačenem prvem polčasu, ki se je končal z vodstvom Ferrare s tesnim 2:1, so bile za Polet usodne 32. in 33. minuta, ko je Fer-

rara dosegla tri gole, Polet pa le enega, da je v hipu bil rezultat 5:2 za gostitelje.

Upanje je Poletu v 43. minutni povrnih gol Montenesija, tir minute kasneje je bilo celo 5:4, šesti gol gostiteljev pa je dokončno spodrejal noge gostom, kljub temu, da je Fajdiga takoj zatem še enkrat zadel.

Polet ostaja tako še naprej zadnji na lestvici brez osvojene točke, Ferrara pa ima zdaj tri zmage.

Ostali izidi: Civitavecchia - Cittadella 14:3.
Hokej na ledu - A1-liga: Pustertal - Aquile FVG 6:3.

KOŠARKA - D-liga

Kontovel je potrdil dobro formo

Kontovel - Villesse 70:46 (19:7, 45:25, 58:34)

KONTOVEL: Paletič 6 (-, 0:3, 2:3), Križman 7 (1:1, 3:4, 0:1), Bukavec, Gantar, Starc n.v., Švab 6 (2:2, 2:4, 0:2), Lisjak 13 (3:4, 5:9, -), Šušteršič 8 (-, 4:8, 0:5), Zaccaria 16 (-, 8:14, -), Regent 4 (2:4, 1:4, -), Hrovatin 10 (2:4, 4:8, 0:1), trener Brumen.

SON: 16; PON: Lisjak (38).

Po zanesljivi zmagi v prejšnjem krogu v gosteh proti Goriziani je Kontovel, s katereim je po daljšem obdobju zaradi poškodbe spet stopil na igrišče tudi Marko Švab, potrdil dobro formo in doma visoko odpravil neugodni Villesse, ki v svojih vrstah ima dva visoka in mlađa centra, ki pa sta še neizkušena. Gastje so povsem odpovedali pri metu, kot si cer kaže tudi njihova končna bora točk (46).

»Če je Villesse dosegel tako malo število točk, je tudi po zaslugi naše obrambe. Enostavno jih nismo pustili do meta. S tako obrambo nam je bilo vse lažje tudi v napadu,« je po tekmi dejal Kontovelov trener Peter Brumen, ki se je med samim srečanjem kar poštano oznojil, s tem da je stalno spodbujal in večkrat tudi okregal svoje fante.

To pa se je tudi »spločalo«, saj so Kontovelci od samega začetka igrali zelo zagrizeno in čvrsto v obrambi ter si s tem kaj kmalu priigrali vodstvo osmih in ob koncu prve četrtnine 12 točk, gostom pa prepustili pičih sedem točk. Gostitelji so s tako igro nadaljevali tudi v drugi četrtnini, tako da so po prvem polčasu vodili za okroglih 20 točk. V tem delu srečanja sta se zlasti izkazala oba mlada centra Danijel Zaccaria, ki je bil na koncu tekme s 16 točkami najboljši Kontovelov strelec in je imel tudi 14 skokov (11 v obrambi in 3 v napadu), ter Gregor Regent, ki je sicer prispeval samo 4 točke, imel pa je kar 16 skokov (15+1).

Kontovelci so veliko prednost 20 točk, kljub nekaterim nihanjem v igri, ohranili tudi v drugem polčasu in se na koncu vesili zaslužene zmage.

»Vse je bilo v najboljšem redu, spet pa zaskrblja podatek, da smo izgubili kar trideset žog. Na prihodnjih tekmacah si tega ne smemo več privoščiti,« je dejal Kontovelov spremjevalec Jan Godnič. (lako)

PROMOCIJSKA LIGA

Sokol-Basket 4 Trieste 64:73 (16:20, 30:40, 49:58)

SOKOL: Piccini 6, Umek 16, Guštin, N. Sossi 11, Hmeljak 17, J. Sossi 7, Vesović 2, Trampus, Zavadlav n.v., Malalan, Rogelja 5, trener Emili.

SON: 24; PON: J. Sossi (30), Piccini (38); 3 točke: Umek 2, Hmeljak 1.

Sokol je v drugem krogu na domaćem igrišču izgubil proti močni ekipi Basket 4 Trieste, ki ima v svoji sredini nekaj izkušenih igralcev, ki so prej igrali pri San Vitu, in nekatere perspektivne mladince Servolane. Gostitelji so začeli nekoliko zakrčeno, kar so izkoristili gostje, da so takoj povedli, nakar so si opomgли in sredi druge četrtnine zmanjšali zaostanek na eno točko. Dobri igri pa so sledile napake tako v obrambi kot v napadu in Tržačani so spet povedli ter vodstvo 7-10 točk ohranili do konca srečanja.

Pri Sokolu je zelo pozrtvovalno v obrambi igral Primož Rogelja, v obrambi in v napadu se je izkazal Jan Umek, ki je imel 11 skokov (9 v obrambi in 2 v napadu) in dosegel 16 točk, najboljši strelec pa je bil Marko Hmeljak s 17 točkami. (lako)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Vodinko - Zvezda, zvezdička

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Alpe Jadran; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Mattina in famiglia, vmes dnevnik

10.00 Aktualno: Linea verde orizzonti

10.30 Aktualno: A Sua immagine

10.55 Sveta maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde

13.10 13.40, 16.00 Šport: Pole position

13.30 Dnevnik/Focus

14.00 Šport: Avtomobilizem: F1, VN Abu Dhabi

16.05 Dnevnik in vremenska napoved

16.35 Variete: Domenica in... onda

14.00 Variete: Domenica in - L'arena

18.50 Kvizi: L'eredità

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.40 Kvizi: Soliti ignoti (v. C. Conti)

21.30 Nan.: Tutti i padri di Maria

23.30 Aktualno: Speciale Tg1

0.35 Nočni dnevnik in vremenska napoved

1.00 Aktualno: Applausi - Teatro e Arte

Rai Due

6.00 1.50 Talent: Extra Factor

6.20 Nan.: Girlfriends

6.40 Nan.: La peggiore settimana della nostra vita

7.00 Variete: Cartoon Flakes Weekend

8.55 Nan.: Karkù

9.20 Nan.: Unfabulous

9.45 Nan.: The naked brothers

10.10 Variete: Ragazzo c'è Vojager

10.40 Aktualno: A come Avventura

11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.00 20.30 Dnevnik

13.30 Aktualno: Tg2 Motori

13.45 Variete: Quelli che... aspettano

15.40 Variete: Quelli che il calcio e...

17.05 Šport: Stadio Sprint

18.00 Dnevnik L.I.S.

18.05 Šport: 90° minuto

19.05 Šport: Numero uno

19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

21.00 Nan.: NCIS

21.45 Nan.: Castle

22.35 Šport: La domenica sportiva

1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00 Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

7.10 Nan.: La grande vallata

8.00 Film: Zorro (pust., r. D. Tessari, i. A. Delon)

10.10 Nan.: L'ispettore Derrick

11.00 Aktualno: Tgr Estovest

11.20 Aktualno: Tgr Meditteraneo

11.45 Aktualno: Tgr RegionEuropa

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.25 0.50 Aktualno: Telecamere Salute

12.55 Aktualno: Racconti di vita

13.25 Aktualno: Passepartout

14.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved, sledi Dnevnik

14.30 Aktualno: In 1/2 h

15.00 Dnevnik - kratke vesti L.I.S.

15.05 Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro

18.00 Aktualno: Per un pugno di libri

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Variete: Che tempo che fa

21.30 Aktualno: Report

23.25 Dnevnik in Deželni dnevnik

23.40 Variete: L'almanacco di Gene Gnocco

0.40 Dnevnik

Rete 4

7.05 Nan.: Sei forte maestro 2

8.00 Aktualno: Vivere meglio

9.25 Dok.: Marche - Da Frasassi a Gabicce Mare

- 10.00** Sv. maša
- 11.00** 13.30 Aktualno: Pianeta mare
- 11.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 12.00** Aktualno: Melaverde
- 13.55** Nan.: Tutti per Bruno
- 15.15** Nan.: Ritorno a casa Vianello
- 16.40** Film: Poliziotti a due zampe (kom., ZDA, '89, r. B. Clark, i. G. Hakman)
- 18.55** Dnevnik
- 19.35** Film: Colombo: Doppio gioco (polici., ZDA '75, i. P. Falk)
- 21.20** Film: Don Camillo (kom., It., '52, r. J. Duvivier, i. G. Cervi)
- 23.30** Šport: Controcampo (v. A. Brandi)
- 1.25** Nočni dnevnik

- 22.30** Film: Sogni impossibili (kom., '02, r. J. Walsh, i. M. Donovan)
- 0.10** Variete: Serata da macello

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
- 7.00** Aktualno: Omnibus
- 7.30** 13.30, 20.00, 0.15 Dnevnik
- 9.55** Aktualno: M.O.D.A.
- 10.40** Aktualno: InnovatiON
- 11.20** 17.50 Resničnostni show: Cuochi e fiamme
- 12.30** Aktualno: Life
- 13.55** Film: Sotto scacco - In cerca di Bobby Fischer (kom., ZDA, '93, i. M. Pomeranc)
- 16.00** Nan.: I Magnifici sette
- 17.55** Kvizi: Cuochi e fiamme
- 19.00** Resničnostni show: Chef per un giorno
- 20.30** Aktualno: In Onda
- 21.30** Aktualno: Niente di personale
- 0.30** Film: Caporale di giornata (kom., It., '58, i. N. Manfredi)

Slovenija 1

- 7.00** Ris. nan.: Živ Žav - Talebarski
- 9.45** Mulčki - otroška serija
- 10.20** Ris. nan.: Animalija (pon.)
- 10.45** Na obisku
- 11.20** Ozare (pon.)
- 11.25** Obzorja duha
- 12.00** Ljudje in zemlja - oddaja Tv Maribor
- 13.00** 17.00, 18.55, 23.10 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.10** Na zdravje! (pon.)
- 14.30** 17.15 NLP - razvedrilna oddaja
- 14.35** Na naši zemljji z Marjanom Grčman
- 14.40** Glasbiator
- 15.00** Nedeljsko oko z Marjanom Jermanom
- 15.10** Profil tedna
- 15.45** Večno z Lorello Flego
- 15.50** Športni gost
- 16.10** Svetovno s Karmen Švegl
- 16.15** Naglas!
- 16.30** Kuhrska oddaja, 8. del
- 18.05** Prvi in drugi
- 18.30** Risanke
- 19.20** Zrcalo tedna
- 19.55** Spet doma
- 21.45** Žrebanje lota
- 21.55** ARS 360
- 22.05** Družinske zgodbe: Družina Širovnik
- 23.30** Mini serija: George Gently
- 1.05** Dnevnik (pon.)

- 7.00** Nan.: Perchè a me?
- 7.40** Risanke
- 10.55** Nan.: Knight Rider
- 11.50** Nan.: Big Bang Theory
- 12.25** 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
- 13.00** Šport: Guida al campionato
- 14.00** Film: La leggenda dei Nibelunghi (fant., ZDA, '04, r. U. Edel, i. B. Frumann, Kristanna Løken)

- 15.00** 20.35 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 16.00** Aktualno: Capogiro junior
- 19.00** Film: Io, me & Irene (kom., ZDA, '00, r. B. P. Farrelly, i. J. Carrey)
- 21.25** Variete: Colorado (i. R. Brescia, N. Savino)
- 0.35** Variete: Le Iene (v. I. Blasi)
- 7.00** Aktualno: A casa del musicista
- 7.30** Variete: L'età non conta (pon.)
- 8.05** Salus Tv, sledi Musa Tv
- 8.25** Aktualno: Italia economia
- 8.35** Aktualno: Rotocalco ANDKronos
- 10.45** Variete: Mukko Pallino
- 11.10** Dok.: Borgo Italia
- 11.45** Šport: Super Sea
- 12.10** Aktualno: Perchè???
- 12.50** Aktualno: Dai nostri archivi
- 13.00** Variete: Domenica è sempre domenica
- 13.10** Aktualno: Qui Tolmesso
- 13.15** Aktualno: Musica, che passione!
- 13.40** Variete: Attenti al cuoco (pon.)
- 14.10** Variete: Camper magazine
- 14.30** Variete: Campagna amica
- 15.05** Nan.: La saga dei Mc Gregor
- 16.45** Dok.: Cavallo... che passione
- 17.35** Risanke
- 19.30** Aktualno: Pagine e fotogrammi
- 19.45** 21.30 Šport: Domenica Sport
- 21.15** Dnevnik in športne vesti
- 22.30** Aktualno: Incontri ravvicinati

Tele 4

- 16.55** Rokomet: Chambery - Celje pivovarna Laško - Tekma lige prvakov
- 18.30** Športni film: Šport od A do Ž
- 19.25** Migaj raje z nami
- 20.00** Dok. odd.: Vampirska princesa
- 20.55** Nan.: Pri Maupassantu, 2/6
- 21.50** Na utrip srca
- 22.00** Navdih klasike: Violinist Domen Lorenz
- 22.35** Nad.: Vroči Bronx
- 23.20** Film: Dvojček

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
- 7.00** Aktualno: Omnibus
- 7.30** 13.30, 20.00, 0.15 Dnevnik
- 9.55** Aktualno: M.O.D.A.
- 10.40** Aktualno: InnovatiON
- 11.20** 17.50 Resničnostni show: Cuochi e fiamme
-

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš: Manca Špinka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 10.55, 13.30 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.05 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
14.00 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Aktualno: Bontà loro
14.40 Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Perello)
16.10 Variete: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kvizi: L'Eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kvizi: Soliti ignoti (v. F. Frizzi)
21.10 Nan.: Tutti i padri di Maria
23.20 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)
0.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 18.45, 1.55 Talent show: Extra Factor
6.20 Nan.: Girlfriends
6.40 Nan.: La peggiore settimana della nostra vita
7.00 Risanke
8.00 Variete: L'Albero azzurro
9.05 Nan.: Zorro
9.30 Protestantesimo
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.15, 20.30, 23.25 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje 33
14.00 Variete: Pomeriggio sul 2
16.10 Nan.: La signora in giallo
17.00 Nan.: Numb3rs
17.45 Dnevnik L.I.S. in sportne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
21.05 Nan.: Senza traccia
23.40 Film: Identità violate (triler, ZDA, '03, r. D.J. Caruso, i. A. Jolie, E. Hawke)
1.15 Aktualno: Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regioni
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Agorà, sledi Agorà Brontolo
11.00 Aktualno: Apprescindere
11.10 Dnevnik - kratke vesti
12.00 Dnevnik, sportne vesti in vremenska napoved
12.25 Dnevnik - Tg3 Fuori TG
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (20.11.2010)**

Vodoravno: Danajec, Rat, Amerika, ora, nerc, Oliver, INA, uniteta, E.D., Mao, Erin, loka, moment, Jelinčič, too, Z. U., Alia, ESO, Aragona, Ondina, Po, motorizem, amarela, Abe, Kjuder, Šara, Tongo, retina, cina, eter, pire, maneken, Rick, star, Renato; **na sliki:** Zorko Jelinčič. **Mala križanka, vodoravno:** 1. pokal, 6. Alica, 7. sit-in, 8. T.M., 9. Ig, 10. Epi, 12. Rinka, 15. Natal, 16. Adele, 17. karon.

14.20 19.00 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo
15.00 Dnevnik L.I.S.
15.05 Nan.: La strada per Avonlea
15.50 Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.40 Dok.: Geo & geo
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Variete: Vieni via con me
23.15 Dok.: Correva l'anno
0.00 Nočni dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved
1.10 Aktualno: Fuori orario

16.40 Film: Il mondo di Patty
17.35 Nan.: Ugly Betty
19.30 Nan.: Big Bang theory
20.30 Kvizi: Trasformat
21.10 Film: Agente Smart - casino totale (akc., ZDA, '08, r. P. Segal, S. Carell)
23.30 Film: V per vendetta (fant., ZDA/Nem., '05, r. J. McTeigue, i. N. Portman, H. Weaving)

16.20 Ars 360 (pon.)
16.40 Umetnost igre (pon.)
17.10 Prvi in drugi (pon.)
17.30 To bo moj poklic (pon.)
18.00 Nad.: Bratje Karamazovi (pon.)
18.50 Risanka: Rožnati panter
19.05 Z Damijanom
19.40 Impro Tv, 3. oddaja
20.10 23.50 Tranzistor
21.00 Studio city
22.00 Knjiga mene briga
22.20 Film: Umazane lepe stvari

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.25, 19.30, 23.02 Dnevnik

7.35 Variete: Domani si vedrà (pon.)
8.05 Šport: Super Sea
9.00 Dok. Borgo Italia
9.30 Nan.: Betty La Fea
10.10 Nan.: La saga dei Mc Gregor
11.50 Camper magazine
13.10 Aktualno: Videomotori
14.05 ...Animali amici miei
15.00 Šport: Rivediamoli
16.55 Risanke
19.00 Musa Tv
19.10 Aktualno: Italia economia
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmezzo
20.15 Dai nostri archivi
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Šport: Udinese a giochi fatti
21.45 Variete: Serata da macello... al Keller Platz
22.45 Aktualno: Pagine e fotogrammi
23.40 Tg Montecitorio
23.45 Nogomet: Sassuolo - Triestina

Rete 4

6.55 Nan.: Charlie's Angels
7.55 Nan.: Starsky & Hutch
8.50 Nan.: Hunter
10.15 Nan.: Carabinieri 7
11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
12.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.50 Aktualno: Il Tribunale di Forum
15.10 Nad.: Hamburg Distretto 21
16.15 Nad.: Sentieri
16.50 Film: Avviso di chiamata (kom., ZDA, '00, r. D. Keaton, i. M. Ryan)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: The Jackal (det., ZDA, '97, r. M.C. Jones, i. B. Willis)
21.50 0.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.55 Film: Full Metal Jacket (vojna, V.B., '87, r. S. Kubrick, i. M. Modine)

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 13.30, 20.00, 23.40 Dnevnik
9.55 Aktualno: Omnibus (ah)Piroso
10.55 20.30, 1.15 Aktualno: Otto e mezzo (v. L. Gruber)
11.30 Nan.: Ultime dal cielo
12.30 Aktualno: Life
13.55 Film: Stalag 17 - L'inferno dei vivi (dram., ZDA, '52, i. W. Holden, D. Taylor)
16.00 Dok.: Atlantide - Storia di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Adventure Inc
19.00 Nan.: The District
21.10 Aktualno: L'infedele
23.50 Aktualno: Effetto domino - Tutto fa economia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino Cinque
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello Pilollo
10.00 Dnevnik - kratke vesti
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio Cinque
18.05 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kvizi: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
20.30 1.30 Variete: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iaccetti)
21.10 Resničnostni show: Grande fratello (v. A. Marzuzzi)
0.15 Variete: Mai dire Grande Fratello

Italia 1

6.10 Nan.: Willy, il principe di Bel Air
6.40 Risanke
8.40 Nan.: Smallville
10.30 Nan.: Terminator: The Sarah Connor Chronicles
11.25 Nan.: Heroes
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Variete: Cotto e mangiato (v. B. Parodi)
13.50 20.05 Risanka: Simpsonovi
14.20 Nan.: My name is Earl
14.50 Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto
15.40 Risanka: One Piece - Tutti all'arrabbiaggio!
16.10 Risanka: Sailor moon

Slovenija 1

6.30 Utrip (pon.)
6.40 Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Ris. nan.: Vipo, pustolovščine letęcega psa (pon.)
10.20 Ris. nan.: Fifi in cvetličniki (pon.)
10.35 Otroška serija: Mulčki (pon.)
11.05 Nan.: Šola Einstein (pon.)
11.30 Ris. nan.: Izganjalci vesoljcev (pon.)
11.55 Ljudje in zemlja, oddaja Tv Maribor (pon.)
13.00 18.55 Poročila, šport in vremenska napoved
13.20 Pogledi Slovenije (pon.)
15.10 Dober dan Koroška
15.45 Ris. nan.: Pika Nogavčka
16.10 Pozabljene knjige naših babic (pon.)
16.25 Otr. nad.: Ribi Pepe
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 O živalih in ljudeh - oddaja Tv Maribor
17.55 Alpe - Donava - Jadran
18.25 Žrebanje 3x3 plus 6
18.35 Risanke
19.55 Tednik
20.55 Hum. nan.: Moja družina
21.25 Osmi dan
22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved
23.05 Globus
23.40 Glasbeni večer
0.30 Dnevnik (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.00, 0.30 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
11.10 Nad.: Strasti
11.50 Sobotno popoldne
14.20 Ugriznimo znanost (pon.)
14.45 Mladinski pevski zbor Rtv Slovenija: To so naša mesta
15.30 Slovenski utrinki (pon.)
16.00 Posebna ponudba (pon.)

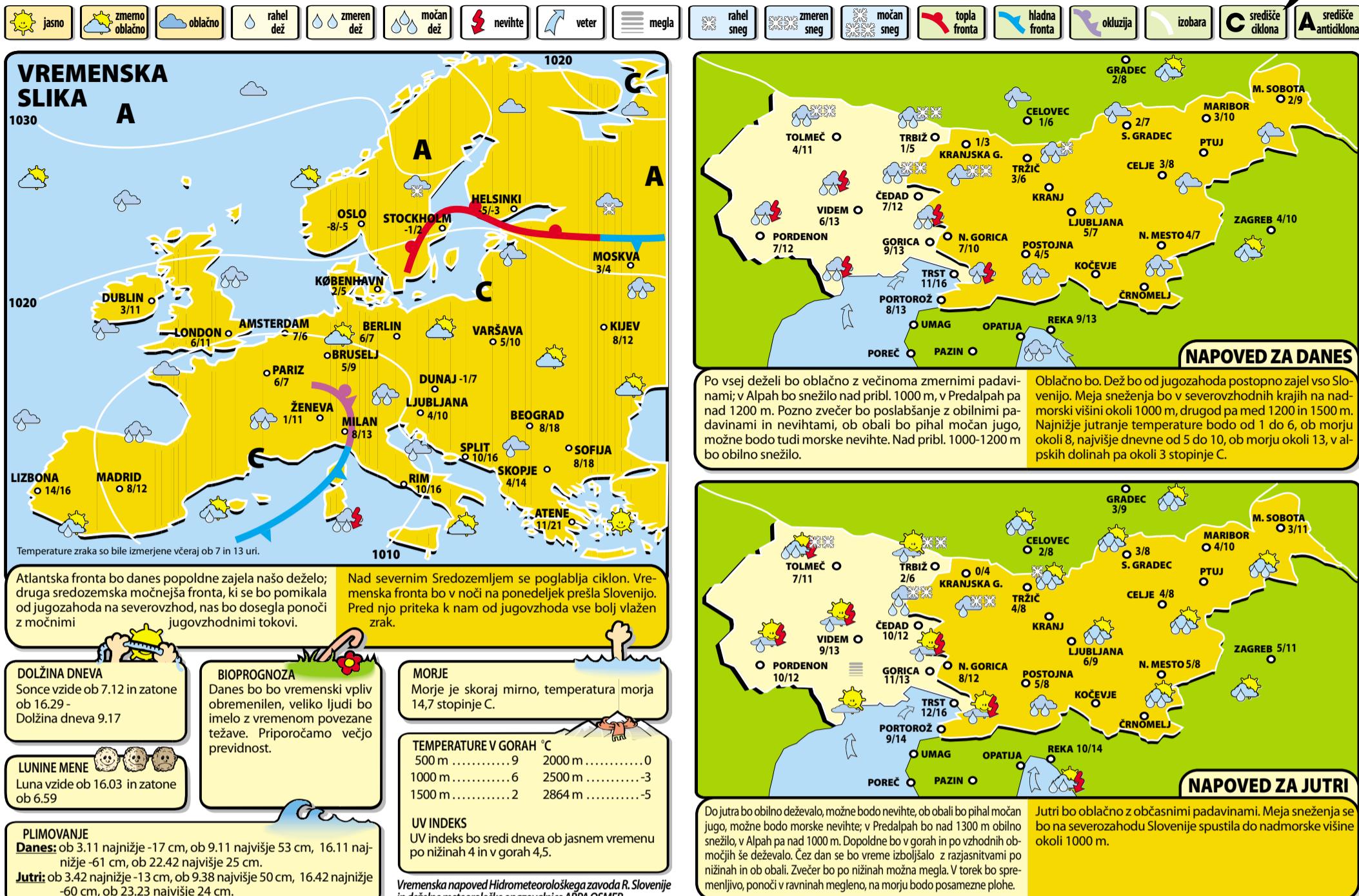
SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.10 Popevkij tedna; 10.10 Teren; 11.00, 11.40 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Kommentar anekte; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Spored; 16.30 Telstar; 18.00 Povzetek imena tedna; 18.05 Hip hop/NB'; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamude; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Vzhodno do rocka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena ju-tranjica; 8.00 Lirčni utriek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samopева; 11.33 Na stih struh; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirčni utriek.

RADIO KORŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan;

IZHAJA ŽE OD LETA 1943

www.mladina.si

MLADJNA

TU SMO!

Mladina, vodilni slovenski tednik, je za isto ceno kot v Sloveniji lahko že v soboto v vašem domaćem nabiralniku.

Vsi, ki se boste naročili na Mladino za obdobje enega leta (149 €), boste revijo do konca letošnjega leta prejemali zastonj. Ob tem vam bomo do konca leta podarili tudi naročnino na nov mesečnik **Global**, revijo revij, izbor najboljših člankov iz svetovnega tiska, ki ga vas pripravlja urednik Marcel Štefančič jr.

Ugodnosti veljajo le za celoletne naročnike Primorskega dnevnika v Italiji.

Naročilo lahko oddate po telefonu: 040 7786300, 0481 533382 ali na e-naslov: redakcija@primorski.eu

PISMO IZ PARIZA - Jean Cemeli

Pogovor o besedi, fotografiji in videu

kjer plesalka pleše v ritmu poezije. Moja najbolj priljubljena tema je ples, sicer pa ni edina. Na primer, moja zadnjaja knjiga je o New Yorku, ki sem ga obiskal pred dvema letoma.

Zadnja leta se ukvarjam tudi z glasom, pri čemer ne gre za igro v smislu gledališča, ampak za branje poezije in tekstov ob spremljavi plesa, videa itn. Trenutno pripravljam celovečerno predstavo, kjer bom uporabil video, ples in predvsem svoj glas. Svoja dela redno razstavljam v galerijah in redno sodelujem na happeningsih in drugih dogodkih.

Umetnik danes ...

V Parizu so še umetniki, toda večini trda prede; nekateri živijo na Montmartru, kjer nimajo prostorov za razstave, v Maraisu pa je veliko galerij, a so med tednom prazne. Galerije so na splošno slabo obiskane oziroma se napolnijo le ob inauguracijah. Galeristi tudi ne tvegajo in vzamejo le velika imena; tudi v umetnosti in fotografiji obstaja »star system«. Zadnjata leta se množi še en fenomen - vedno več umetnikov plača, da razstavlja, kar je protislovje! To je tako, kot da bi moral plačati plesalec, da nastopa, in ne občinstvo, da ga vidi. In dulcis in fundo, mali umetniki težko prodajo svoja dela. Ne vem, kako sploh živijo. Večina jih ima verjetno zraven še redno službo, sicer pa je delovati na dveh bregovih težko in s časom je treba enega zapustiti. Podobne težave sem srečal tudi v New Yorku.

Kako se je pravzaprav začelo?

Moja umetniška avantura se je začela pred desetimi leti s fotografijo, pred tremi leti sem ji dodal video in pred dve maščev glas. Umetnost me je vedno privlačila, le da nisem bil dovolj pogumen, da bi se podal na to negotovo pot. Ko sem bil star pet let, sem že risal, nato sem se odločil za študij prava in tako vse življenje delal na čisto drugem področju. Sedaj, na starejša leta se končno lahko posvečam tistem, ki me je od nekdaj veselilo. Nikoli ni prepozno.

Jana Radovič

GLEDALIŠČE**FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Stalno gledališče FJK II Rossetti
Dvorana Assicurazioni Generali
Danes, 21. novembra, ob 16.00 / Giovanni testori: »I promessi sposi alla prova«. Režija: Federico Tiezzi.

V sredo 24. novembra, ob 20.30 / Rodgers & Hammerstein: »Oklahoma!«. Predstava v angleškem jeziku. nadnapisi v italijanščini. Ponovitve: v četrtek, 25., v petek, 26. in v soboto, 27. ob 20.30 ter v nedeljo, 28. novembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 21. novembra, ob 17.00 / Jitka Frantova: »La mia primavera di Praga«. Režija: Daniele Salvo.

V torek, 23. novembra, ob 21.00 / Jean Marie Besset: »Perthus«. Nastopa: Giampiero Ciccio. Ponovitve: od srede, 24. do sobote, 27. ob 21.00, ter v nedeljo, 28. novembra, ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio**- La Contrada**

Danes, 21. novembra, ob 16.30 / Zuzurro & Gaspare: »Non c'è più il futuro di una volta«. Ponovitve: od torka, 23. do sobote, 27., ob 20.30 ter v nedeljo, 28. novembra, ob 16.30.

Gledališče Ragazzi

Danes, 21. novembra, ob 11.00 / V sklopu: »Ti racconto una fiaba: Hansel & Gretel«.

V nedeljo, 28. novembra, ob 11.00 / V sklopu: »Ti racconto una fiaba: Mare«.

OPĆINE

V nedeljo, 28. novembra, ob 17.00 / Gledališča predstava v tržaškem načrtu: »Delitto al castello«, v izvedbi skupine Proposte teatrali.

VIDEM**Teatro Nuovo Giovanni da Udine**

Danes, 21. novembra, ob ob 16.00 / Il Vecchio e il cielo. Tekst in režiji: Cesare Lievi; scene: Josef Frommwyser; kostumi: Marina Luxardo. Nastopajo: Giorgi Agnelli, Ludovica Mudugno, Paolo Fagiolo, Giuseppina Turra.

SLOVENIJA**LOKEV****Kulturni dom**

Danes, 21. novembra, ob 18.00 / Georges Feydeau: »Krojač za dame«. Komedia v treh dejanjih. Prevedel Tone Smolej, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režisera Minu Kjuder. Gledališka Skupina KD "Brce" iz Gabrovce pri Komnu.

KOPER**Gledališče Koper**

V četrtek, 25. novembra, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

LJUBLJANA**SNG Drama****Veliki oder**

V petek, 26. novembra, ob 19.30 / Georges Feydeau: »Bumbar«. Ponovitve: v soboto, 27. ob 20.00, v pondeljek, 29. ob 19.30 ter v torek, 30. novembra, ob 18.00.

Mala drama

Jutri, 22. novembra, ob 20.00 / Ulryke Syha: »Zasebno življenje«. Ponovitve: v torek, 23., ob 18.00 in v sredo, 24. novembra, ob 20.00.

V petek, 26. novembra, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

MGL**Veliki oder**

Jutri, 22. novembra, ob 19.30 / Molier: »Skopuh«.

V torek, 23. novembra, ob 19.30 / David Gieselman: »Golobi«. Ponovitve: v sredo, 24. novembra, ob 19.30.

V četrtek, 25. novembra, ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne in bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V petek, 26. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Romeo in Julija«. Ponovitve: v pondeljek, 29. novembra, ob 19.30.

V soboto, 27. novembra, ob 19.30 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

Mala scena

Jutri, 22. novembra, ob 20.00 / Maja Pelečič: »Poramarčna koža«.

V torek, 23. novembra, ob 20.00 / Eric Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločinci«.

V soboto, 27. novembra, ob 20.00 / Edward Albee: »Občutljivo ravnovesje«. Ponovitve: v torek, 30. novembra, ob 20.00.

V pondeljek, 29. novembra, ob 20.00 / Avtorski projekt Gregorja Čušina: »Hagada«.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

Danes, 21. novembra, ob 16.00 / G. Verdi: »La Traviata«. Ponovitve: v torek, 23. novembra, ob 20.30.

ZGONIK**Športni kulturni center**

Danes, 21. novembra, ob 18.00 / Dennis Novato in muzikantje Evropex. Nastopajo: Alpski kvintet, Sepp Mattschweiger's Quintett Juhee (Avstrija), Krški muzikanti, folklorna skupina Schuhplattler Pfunders (Južna Tirolska), troblna skupina Alpenbrass, Betka Šuhel in Denis Novato.

GORICA**Občinsko gledališče Giuseppe Verdi**

V sredo, 24. novembra, ob 20.45 / Eugenio Bennato: »Briganti emigranti«. Nastopa: Eugenio Bennato in Orchestra popolare del Sud.

Kulturni center Lojze Bratuž

Danes, 21. novembra, ob 17.00 / Zvezna slovenske katoliške prosvete prireja koncert posvečena glasbeniku Emiliu Komelu ob 50-letnici smrti. Sodelujejo zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

V torek, 23. novembra, ob 20.30 / Nastopa Glasbena skupina Global Kryner.

SLOVENIJA**LJUBLJANA****Cankarjev dom**

Jutri, 22. novembra, ob 19.30 / Zoran Predin & The Gypsy Swing Band. Zasedba: Zoran Predin, vokal, kitara; Igor Begetz, solo kitara; Marko Zorec, ritem kitara; Danilo Ženko, klavijature; Nikola Matovič, kontrabas; Bruno Domicer, bobni; Julija Klajnščak, spremljajoči vokal; Živa Horvat, spremljajoči vokal.

Kino Šiška

V četrtek, 25. novembra, ob 21.00 Katedrala / »Nu sounds of Belgrade«. Nastopajo: SevdahBaby, Zembla Gruva in Svi na Pod!

V torek, 30. novembra, ob 21.00 / Nastopa skupina White Lies iz Velike Britanije.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1):** na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob pondeljkih zaprto.
Rižarna pri Sv. Soboti: nastopično koncentrično uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.
Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): do 13. decembra, v tretjem nadstropju, sta na ogled rastavi: »Scultura triestina del '900« ter »Ruggero Radovan (1877 - 1965) l'atelier di uno scultore«.
Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): do 12. decembra je na ogled razstava Roberta di Camerino »La rivoluzione del colore«.
Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756. / je na ogled, do konca decembra, dokumentarna razstava, ki jo je uredila Branka Sulčič Sulli: »Porečanka včeraj: ozkotirna proga; danes: pot zdravja in prijateljstva«. Urnik: v sredo, v soboto in v nedeljo od 9.00 do 13.00 (brezplačni ogled samo razstave).
Narodna študijska knjižnica (ul. S. Francesco 20): je na ogled razstava Salvatore Conestabo, pod naslovom: »Kralj Petar I.«. Razstava bo na ogled do konca decembra, po urniku knjižnice.
Bambičeva galerija: je na ogled razstava »Življenje je lepo«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
SECOVLJE**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.
REPEN**Kraška hiša:** Zadruga Naš Kras vabi na ogled razstave akademske kiparke Metke Kavčič, pod naslovom: »Pr' Mariki«.

PRIMORSKIKIRIKI

VSAKO JUTRO NA VAŠEM DOMU

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2011 **215,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2011**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2011**, darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2010 **vsko jutro na dom prejemali brezplačno!**

PRED
NAROČNIŠKA
AKCIJA 2011

Znižano naročnino za leto 2011 se lahko plača do 31.1.2011:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banka Antonveneta Trst, ag. 8

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banka di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

Banka di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

 Primorski
dnevnik

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.eu

 Zadruga